

مکاتیب شریفہ

حضرت شاہ غلام علی دہلوی

طابع و ناشر

حکیم عبد المجید احمد مدنی

بیسڈن روڈ - لاہور

قیمت فی نسخہ کاغذ درجہ اول بلا جلد للعلماء مجلد ۵
" " " " درجہ دوم " " " للعلماء

طابع و ناشر
یحیٰی محمد عبد المجید احمد سیفی
بیسٹن روڈ - لاہور

کلمہ تشکر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
 شکر جامع آل طایب المعطایا و تعالیٰ شاکر کہ میں فقیر نے بیعت را تو فیض کرامت فرمود کہ تیس شریفہ
 حضرت شاہ غلام علی دہلوی رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ بطبع آدودہ
 نسخ کتاب ہے است کہ در تشریح و توضیح طریقہ علیہ نقشبندیہ مجددیہ ثانی مدبر و عبارتش نہایت سادہ و عام فہم است
 این کتاب با و اقل در ۳۳۲ در مطبع عزیزی مدراس بطبع آمدہ بود۔ بطایق آن نسخہ کہ مولانا محمد سعید خان صاحب
 مرحوم و مغفور مفتی عدالت عالیہ حیدرآباد دکن در روز ۲۹ ص ۱۰۰ از نسخہ مخطوطہ بخط صاحب مکاتیب حضرت شاہ زکریا
 مجددی رحمۃ اللہ علیہ از کتب خانہ مظہریہ بمدرستہ طیبہ علی ساکنہ الف الف تحفہ نقل برداشتہ بودند۔
 اما از عرصہ دراز آن مخطوطہ ناپدید و این مطبوعہ ہم نایاب گردیدہ بود۔

بوجہ تعدد قلم ناسخین نسخہ و مطبوعہ مدراس از غلایا کتابت پاک نبود۔ و دیگر نسخہ قلمی کہ از کتب خانہ مولانا شریف
 بیہ رسید۔ آل ہم چندال صحیح نبود۔ تا ہم غنیمت شمرده و در تصحیح و کتابت این اشاعت ہر دو نسخہ را پیش نظر داشتہ
 مساعی ممکنہ در صحت کتاب بجا آوردہ شد و مکتوبانی چند کہ در صوبہ شیاریہ و کلمات طیبات و ہدایت الطالبین بمعرفہ
 بودند۔ آنہا را ہم بصحت بکار آوردہ شد۔ تا ہم در بعض مواقع سہوے و غرو گذشتہ در کتابت و طباعت مائی باشد
 براورم دست کنند و این فقیر را معذور داشتہ معاف فرمایند و بدو عفو خیر باد دارند۔

قطبہ تارہ نجیبہ و ہد حیمہ

(از مولانا محبوب الہی صاحب دفتاری سلمہ)

۱	شاہ عبد اللہ غلام باصلی	۱	خاصہ خاصان مولائے کریم
۲	قطب عرفان، گوہر تاج دلا	۲	ہادی عالم براہ مستقیم
۳	بدعبد قرین ثالث و العشر	۳	حجۃ اللہ فی الدین القویہ
۴	از مکاتیب منورہ شرق و غرب	۴	از تجلی ہائے رحمان و رحیم

۵	اس طریق خاص، انوار نقشبندیہ	۵	ترب و ہم دراصل ہم مستقیم
۶	تخم آرزو زمین، ہند کاشت	۶	نواجہ مایاتی باللہ العزیز
۷	نشت اصل ثابت و فرعش بدش	۷	از مجبذ الف ثانی، نجیم
۸	شارح انجسب و ختم المسلمین	۸	کاشت اسرار قرآن حکیم
۹	گفت دین چہ انتہای مستطین	۹	نار طریقت شد شریعت احذیم
۱۰	داد آدایش بافرانش رحق	۱۰	اس را بازم برحق دیدیم

قاسم آمد سنج آمد شاہ ما ۱۱ بر ملا گویم ندایم بیج بیم

باز از دسک داده محمد بن حمید ۱۳ شیخ ماراداد کن ربیع علیم

بحر عرفان شیخ عبد الله ما ۱۳ کین زلمن گردید فیضانش علیم
 نائب بوسعده احمد است ۱۴ کو بقیتوم زمان بورد و نیم
 دوست نورس از سرچین ۱۵ داس و عثمان کلشن منبر شمیم
 او شیخ تن بادی نائب است ۱۶ دان ابش احمد سعید آمد ضمیم
 گر بری نسبت آن پاک است ۱۷ او ز شاه بوسعید آمد مقیم
 او خلیفه شاه را پس این چنین ۱۸ شیخ ما با شاد می گردنیم
 فیض عبد الله بوسعده رسید ۱۹ شکر الله انعمت و العظیم

شیخ ما چون این چنین آب داد ۲۰ شد مشام طالبان پر از نسیم
 هم بخت هم بطبعش رخ برد ۲۱ تا بر آورد آب چون قدر نسیم
 چون دقانی فکر سال صبح کرد ۲۲ گفت با نف این با ندر نسیم
 عظمت و عزت آن را نظر است ۲۳ زان بیامد سال او شان عظیم
 لا تریک عذر و جهل بالذی ۲۴ قد عملک من بینا است العظیم

بعد درین زمان حاصل این امر از معارف و صاحب رشد و هایت این طریق شریف سیدنا و مرشدنا حضرت امام
 محمد عبد الله صاحب مد ظلمت العالی اندک محرمک لطاعت این رساله شریف شدند - ایشان خلیفه اعظم و سجاد نشین
 حضرت قیوم زمان محبوب رب العالمین سیدنا مولانا ابوسعده احمد قدس سره العزیزه بانی خانقاه سر اجیه
 مجددیه اند که نزد کندیان صلح میانای بفاصله سه میل بجنوب مائل به شرق واقع است
 درین اشعار قطعات مبالغه نیست حضرت ممدوح درین زمان پر فتن هم طریق علیه نقشبندیه مجددیه را محافظه
 اند و هم این راه سلوک را بادی و مرشد است

هنوز آن ابرو حمت و خدش است خم و خندان و ساقی بجدش است

این حقیقت بر ارباب نظر و بصیرت مخفی نیست

این فقیر از عده شکر پروردگار بخیر بنیاید اگر هم شک و ساعی و ذره نداشتی شیخ زرش حضرت امام محمد بن عبد الله
 صاحب مد ظلمت العالی ممدوح الصدور بجا نیاید - صَلى اللهُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللهِ - رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
 وَارْحَمْنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ - وَالسَّلَامُ عَلَى سَائِرِ الْأَنْبِيَاءِ
 وَآلِهِمْ وَتَابِعُوا الصَّلَاةَ عَلَى آلِهِمُ الصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ

اودار حق ممدوح عاجز فقیر عبد المجید احمد سیفی عفی عنه

۱۴ شعبان الحظرم ۱۳۴۱ هـ

فہرست مکاتیب شریفہ مع حوالہ مضمون

صفحہ	مضمون
۱	ترجمہ حضرت مصطفیٰ
۲	صنعت غیر منقطعہ و توشیح
۴	مکتوب اول - در بیان تفصیل صحابہ براہیہ و اشیات تجدید حضرت امام ربانی محمد الف ثانی
۷	مکتوب دوم - در بیان مشغولی دیگر لطائف سیدہ و مراقبہ احدیت و معیت
۸	مکتوب سوم - در بیان منع نمودن اندکار توحید و جود
۹	مکتوب چهارم - در بیان حضور بی خیریت و نسبت نقشبندیہ
۱۰	مکتوب پنجم - در بیان نمہ از احوال لطائف عالم امر و عالم خلق
۱۱	مکتوب ششم - در بیان آثار صغیرہ کہ علوم نافع اند و ترک و تجرید و دفع شہوات معاندان
۱۲	مکتوب ہفتم - در بیان حضرت امام ربانی محمد الف ثانی
۱۳	مکتوب ہشتم - در بیان معمر داشتن اوقات باذکار و مراقبات
۱۴	مکتوب نهم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۱۵	مکتوب دہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۱۶	مکتوب یازدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۱۷	مکتوب دہدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۱۸	مکتوب سیزدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۱۹	مکتوب چارودہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۰	مکتوب پانزدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۱	مکتوب شانزدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۲	مکتوب ہفزدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۳	مکتوب ہجوزدہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۴	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۵	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۶	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۷	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۸	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۲۹	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا
۳۰	مکتوب ہشتاد و نہم - در بیان بعضی مواضع غفلت زوا

۳۱	مکتوب سیست و نهم - در اشاره طریقه گرفتن
۵	مکتوب سی ام - در ترغیب استفاده نمودن
۵	مکتوب سی و یکم - در بیان خوشنودی
۳۲	مکتوب سی و دوم - در بیان احوال مولانا خالد رومی
۳۳	مکتوب سی و سوم - در بیان عمل بواسطه دفع دیا
۵	مکتوب سی و چهارم - در تاکید استفاده کردن
۳۴	مکتوب سی و پنجم - در بیان حل شکایات خواستن بواسطه شجره پیران کسبار
۵	مکتوب سی و ششم - در منع از صحبت افلیا
۳۵	مکتوب سی و هفتم - در حالات متفرقه عزیزان
۵	مکتوب سی و هشتم - در نصیحت
۵	مکتوب سی و نهم - در استفسار احوال مستغیبان
۳۶	مکتوب چهل و یکم - در تقیه تعمیر اوقات یا عمل و ادکار -
۵	مکتوب چهل و یکم - در مخالفت مذکور با مفوضات خود بجهت انکسار
۳۷	مکتوب چهل و دوم -
۵	مکتوب چهل و سوم - در تقیه ادکار و اشغال
۵	مکتوب چهل و چهارم - در تقیه ذکر و دوام توبه
۳۸	مکتوب چهل و پنجم - در تعمیر اوقات بواسطه
۵	مکتوب چهل و ششم - در بیان کلمات بشارت اخرا
۵	مکتوب چهل و هفتم - در بیان تعمیر اوقات
۳۹	مکتوب چهل و هشتم -
۵	مکتوب چهل و نهم - در بیان احتیاط نمودن در تعلیم و تلقین مراقبات
۴۰	مکتوب پنجاه و یکم - در نصائح
۵	مکتوب پنجاه و یکم - در استفسار احوال
۵	مکتوب پنجاه و دوم - در بیان احوال مرض خود
۴۱	مکتوب پنجاه و سیم - در کمال دید تصور خود
۵	مکتوب پنجاه و چهارم - در استفسار احوال
۵	مکتوب پنجاه و پنجم - در کمال دید تصور خود
۴۲	مکتوب پنجاه و ششم - در شکایت عنایت آمیز
۴۳	مکتوب پنجاه و هفتم -
۵	مکتوب پنجاه و هشتم - در بیان لزوم اتباع معصی فی علی الله علیه وسلم
۵	مکتوب پنجاه و نهم - در نصائح و غیر آن
۴۴	مکتوب شصتم - بهاد شاه هندوستان محاکمه شاه و بارید منع نمودن از تصاویر نهان و خارج مسجد
۵	مکتوب شصت و یکم - در بیان علم الیقین و عین الیقین و وجدان الحق گفتن
۴۵	مکتوب شصت و دوم - در بیان نصیحت این طریقه شصت و یکم

۳۳	مکتوب شصت و سیوم - در بیان آنکه در حج نقل مرضی حضرت امام ربانی نیست
۳۴	مکتوب شصت و چهارم - در بیان مذہب ارباب توحید و وجودی
۳۵	مکتوب شصت و پنجم - در بیان تاثیر از پیران کسبار
۳۶	مکتوب شصت و ششم - در بیان تشدید کردن نماز و روزه و رعایت و اجتناب از امور مذمومہ
۳۷	استغفار و ذکر اسم ذات و صفات و ثبوت محل طائف
۳۸	مکتوب شصت و هفتم - در دفع شبهات بعضی منکران کہ بر کلام امام ربانی نموده نمودہ اند
۳۹	مکتوب شصت و هشتم - در بیان مسئلہ وحدۃ الوجود
۴۰	مکتوب شصت و نهم - در بیان نسبت میان خالق و مخلوق و شدت احوال حضرت مجدد و بارہ
۴۱	توحید و وجودی و توحید شهودی و نسبت ہندگی
۴۲	مکتوب ہفتاد و یکم - در بیان مقامات فوق توحید و وجودی بکاشف امام ربانی و فرقہ کشوفات ابن العربی و حضرت مجدد
۴۳	مکتوب ہفتاد و دوم - در احوال اولیا عاشق در بارہ غم و شادی و بیان فرق میان نسبت چشتیہ و قادریہ نقشبندیہ و مجدد
۴۴	مکتوب ہفتاد و سوم - در مذمت طلب رزق و کثرت شغل طلب و فلسفہ و فوائد صحبت فقرا
۴۵	مکتوب ہفتاد و چهارم - در احوال اولیا جامعہ خود و احوال استفادہ خود بطریقہ نقشبندیہ و جواب اعتراضات کلامی
۴۶	عبدالحق دہلوی بر کلام امام ربانی
۴۷	مکتوب ہفتاد و پنجم - در جواب بعضی طعنہ ہا برین طریقہ شریف و احوال بیعت حضرت مجدد و حضرت میرزا
۴۸	مکتوب ہفتاد و ششم - در بیان آنکہ کمالات بہر خاندان رنگ دیگر دارد لیکن معیار آنہا شریعت است
۴۹	مکتوب ہفتاد و ہفتم - در بیان نسبت نقشبندیہ و احمدیہ مجددیہ
۵۰	مکتوب ہفتاد و ہشتم - در بیان آنکہ کشوفات ادیب حجت است برایشان نہ بزرگی و بیان مقالات حضرت مجدد
۵۱	مکتوب ہفتاد و نهم - در بیان جواز تکرار بیعت
۵۲	مکتوب ہشتاد و یکم - در معنی قلندر و صوفی و معنی فقیر و در توحید قالی و منع از امور نامشروع
۵۳	مکتوب ہشتاد و دوم - در بیان تفوق نسبت بے رنگی - بر نسبت ذوقیہ
۵۴	مکتوب ہشتاد و سوم - در بیان اذکار و مراقبات لطائف عالم امر و لطیف نفس و عناصر ثلاثہ
۵۵	مکتوب ہشتاد و چهارم - در تعبیر رویا و بعضی نصائح
۵۶	مکتوب ہشتاد و پنجم - در تفسیر توجہات نمودن و انشا
۵۷	مکتوب ہشتاد و ششم - در بیان شجر و ختم پیران خواندن
۵۸	مکتوب ہشتاد و ہفتم - در بیان اول و اقسام بیعت و شرائط پیرمی و تکلیف اصحاب کرام و منع از تعقیب کیمی از اطمینان
۵۹	بر دیگرے و مذکور ہما و در روش و اقسام توحید و اجازت خلافت و بی از بیعت خود کلام
۶۰	مکتوب ہشتاد و ہشتم - در بیان طریقہ نقشبندیہ و چیز سے از احوال حضرت مجدد و دفع اعتراضات منکران
۶۱	مکتوب ہشتاد و نهم - در بیان احوال امام طریقہ حضرت خواجه بہاء الدین نقشبند رحمۃ اللہ علیہ
۶۲	مکتوب ہشتاد و دہم - در جواب اعتراضات میرزا عبدالحق دہلوی بر کلام حضرت مجدد
۶۳	مکتوب ہشتاد و یازم - در فوائد جلیلہ کہ دانستن آن بہر نقشبندیہ مجددی را ضرر در دست
۶۴	مکتوب ہشتاد و دہم - در بیان احوال بیعت خود بخاندان قادریہ و کسب سلوک و نقشبندیہ و فوائد
۶۵	مکتوب ہشتاد و یازم - در بیان احوال حضرت مجدد و کسب سلوک و نقشبندیہ و فوائد دیگر
۶۶	مکتوب ہشتاد و دہم - در بیان احوال حضرت مجدد و کسب سلوک و نقشبندیہ و فوائد دیگر

در بیان کسب سلوک

۱۸	مکتوب نود و دوم - در بیان آنکه هر علوی و معادله که در امتت ظاهر شده به حق است از کمال آن حضرت صلی الله علیه و سلم است که جامع جمیع کمالات الهیه اند
۱۱۵	مکتوب نود و سیوم - در بیان تطبیق حدیث شریف الفقر غری و حدیث دیگر الفقر سواد الوجه فی الزمان
۱۱۶	مکتوب نود و چهارم - در بیان مراقبات و احکام طایفه قلوب و نفس و توحید و تجردی و شهودی
۱۱۷	مکتوب نود و پنجم - در مراقبات تمام مجربیه از ابتدا تا انتها
۱۱۸	مکتوب نود و ششم - در بیان و عمده ماثوره و نوافل شب و روز و عمل برائے برادران حاجات و آنکه اصل کار
۱۱۹	اتباع پیغمبر است صلی الله علیه و سلم و فایده دیگر جواب اعتراضات بر کلام حضرت محمد
۱۲۰	مکتوب نود و هفتم - در بیان طریق مجذوبان سالک و موصول بودن طریق ذکر اسم ذات باشد یا نه و اثبات
۱۲۱	مکتوب نود و هشتم - در معنی حدیث شریف انما یصلح علی قلبی و علی لا یصلح فی الله کل یوم سبعین
	مرور فی تراویح و اینچه چنانچه مرور
۱۲۲	مکتوب نود و نهم - در بیان ترفیع طریق نقشبندی و دیگر فواید کثیره از احکام اشتغال و دیگر مقامات مجربیه
	و دفع شبهات نا فیهان که بر کلام حضرت مجتهد موجود اند
۱۲۳	مکتوب صد و یکم - در بیان مقامات تمام طریق مجتهدیه از اراده امکان تا ابدان و اعیان تمام مراقبات
۱۲۴	مکتوب صد و دوم - در جواب اعتراضات اولی بر سلوک مجتهدیه
۱۲۵	مکتوب صد و سوم - در نصائح
۱۲۶	مکتوب صد و چهارم - در دعائے ترقیات ظاهری و باطنی بنواب شمشیر خان
۱۲۷	مکتوب صد و پنجم - در بیان احوال خانقاه شریف و طریق توجیه نمودن و بیان مقام اجازت طالبان
۱۲۸	مکتوب صد و ششم - در اظهار آنرا که بعضی مردم که تکفیر قائلان توحید و تجردی و عینیت ایشان نیست
۱۲۹	مکتوب صد و هفتم - در باره درخواست اجازت تعلیم طریق مع بیان بعضی روش های طریق
۱۳۰	مکتوب صد و هشتم - در بیان یعنی این دو شعر (۱) یا تبیر بر گیر مردان برین + تو علی دار این در خیم برین
	(۲) یا چو صدیق و چون صدوق حسین + در طریق دیگر از برگزینی
۱۳۱	مکتوب صد و نهم - در بیان طریق ذکر اسم ذات و نفی و اثبات و مراقبه احدیت و معیت
۱۳۲	مکتوب صد و دهم - در بیان احوال مولانا خالدرومی
۱۳۳	مکتوب صد و یازدهم - بمولانا خالدرومی در جواب بعضی اعتراضات
۱۳۴	مکتوب صد و بیستم - در رد بعضی طعنات درین طریق شریف و بجناب حضرت مجتهد و معنی بعضی طعنات
۱۳۵	مکتوب صد و سی و دوم - در رد طعنات و الفاظ نامناسب - ایشان بجناب حضرت مجتهد
۱۳۶	مکتوب صد و سی و سوم - در بیان فقر و تنگدستی
۱۳۷	مکتوب صد و سی و چهارم - در بیان اجتناب از صحبت عوفیلان مبتدیان و ترفیع بالترام صحبت مشایخ نقشبندی
۱۳۸	مکتوب صد و سی و پنجم - در بیان ضرورت استخاره در هر امر (۱۳۸) مکتوب صد و سی و ششم - در تاکید ترویج طریق
۱۳۹	مکتوب صد و سی و هفتم - در بیان فقر و ناری و بارگاه باری عز و شرف (۱۳۹) مکتوب صد و سی و هشتم - در بیان ضعف طریقه
۱۴۰	مکتوب صد و سی و نهم - در بیان کمالات شوق آفرین و کلیات و اشکالات (۱۴۰) مکتوب صد و سی و دهم - در احوال مرض خود
۱۴۱	مکتوب صد و سی و یازدهم - در بیان توحید و تجردی و شهودی (۱۴۱) مکتوب صد و سی و دهم - در احوال مرض خود
۱۴۲	مکتوب صد و سی و بیستم - در احوال مرض خود (۱۴۲) مکتوب صد و سی و بیست و یکم - در احوال مرض خود
۱۴۳	مکتوب صد و سی و بیست و دوم - در احوال مرض خود (۱۴۳) مکتوب صد و سی و بیست و سوم - در احوال مرض خود
۱۴۴	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۴۴) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۴۵	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۴۵) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۴۶	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۴۶) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۴۷	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۴۷) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۴۸	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۴۸) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۴۹	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۴۹) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۵۰	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۵۰) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۵۱	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۵۱) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۵۲	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۵۲) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۵۳	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۵۳) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۵۴	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۵۴) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۵۵	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۵۵) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۵۶	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۵۶) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۵۷	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۵۷) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۵۸	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۵۸) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۵۹	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۵۹) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۶۰	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۶۰) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۶۱	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۶۱) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۶۲	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۶۲) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۶۳	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۶۳) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۶۴	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۶۴) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۶۵	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۶۵) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۶۶	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۶۶) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۶۷	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۶۷) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۶۸	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۶۸) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۶۹	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۶۹) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۷۰	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۷۰) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۷۱	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۷۱) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۷۲	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۷۲) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۷۳	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۷۳) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۷۴	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۷۴) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۷۵	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۷۵) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود
۱۷۶	مکتوب صد و سی و بیست و هشتم - در احوال مرض خود (۱۷۶) مکتوب صد و سی و بیست و نهم - در احوال مرض خود
۱۷۷	مکتوب صد و سی و بیست و دهم - در احوال مرض خود (۱۷۷) مکتوب صد و سی و بیست و یازدهم - در احوال مرض خود
۱۷۸	مکتوب صد و سی و بیست و دوازدهم - در احوال مرض خود (۱۷۸) مکتوب صد و سی و بیست و سیزدهم - در احوال مرض خود
۱۷۹	مکتوب صد و سی و بیست و چهارم - در احوال مرض خود (۱۷۹) مکتوب صد و سی و بیست و پنجم - در احوال مرض خود
۱۸۰	مکتوب صد و سی و بیست و ششم - در احوال مرض خود (۱۸۰) مکتوب صد و سی و بیست و هفتم - در احوال مرض خود

مکاتیب شریفه

قطب الارشاد سیدنا و مولانا حضرت شاه عبداللہ دہلوی

معروف بہ شاہ غلام علی دہلوی قاضی سرہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله الذي جعل التصوف صفاء لقلوب الاصفياء واعد التعرف جلا

لجنات العرقاء والصلوة والسلام على سيدنا امام الانبياء وعلى اهل بيته واصحابه لا تقية

ترجمہ حضرت مصنف قطب فک ارشاد غوث ابدال اوتاد قدوة الواصلين امام العارفين
زبدة الاولياء اکابر الميرسين حضرت شاه عبداللہ دہلوی اشتہار شاہ غلام علی دہلوی قاضی سرہ
سرہ و فاضل علمنا برہ و ولادت در سنہ یکہزار و یک صد و پنجاہ و ہشت و رقمبہ طباہہ پنجاب بطور
ام نسب شریف حضرت علی مرتضیٰ کرم اللہ وجہہ سید بعد تحصيل علوم دینیہ بہ نسبت و دوسالگی اخذ
طریقہ شریفہ از حضرت مرزا جاجان خان خضر شہید قسطنطنیہ فرمودند و کمال ریاضت و مجاہدات
شادہ سر آمد و ولایہ عارفین گشتند و فیض ارشاد و ہدایت ربیع مسکون را در گرفت ہزاران علماء و صلحا
از اقایم بعیدہ بخدمت شریف شتافتند بعضی بحکم آن سرور صلی اللہ علیہ وسلم تائبانہ علیا رسیدند
مثلاً مولانا خالد دہلوی شیخ احمد کونوی و سید اسمعیل ماسی و بعضی بدلائل از کمال معرفت و معرفت
بہشت ذات مقول را در خواب دیدہ مشرف شدند قبولیت تمام و مرتجیت خاص و جام پیدا شد
چون عمر شریف بہشتنا و دوزخ سید در عین مرض بواپیر و شادان حضرت شاہ ابوسعید قدس سرہ
را کہ نمیشد اقل ایصال بودند ای بہانہ شیعی خود بیا کہ تمام طلب فرمودند و بروی خود قائم تمام
تواریخ ساختند و بتاریخ بست و دوم صفر سنہ یکہزار و دو صد و چل و ہجری بجزایر شرق و در ہیئت
احتیاد کمال استغراق مشاہدہ حق ازین دایرہ لال انتقال فرمودند غرض گفت

سأل توليد و حیات و وفات آن سلطان پاک

منظر جو و دایم و منظر سیرینہ دایم پاک

و فرار پرانوار و درہل اندرون خانقاہ شریف واقع است نیز از شریک رضی اللہ عنہ و فاضل علمنا
و برکاتہ

صنعت غیر منقوطة و توشیح مودود اسرار علوم و حکم و حاکم کل عالم علم امام بهر کرم ماه عطا
 قدوسه طاهره عالم اهل و داد و صلی الله علیه و علی آله و صحابه و سلم اما بعد امیدوار مغفرت این نوی
 رؤف احمد مجتهدی عقی عنده گذارش می نماید که بالقای غلبی بخاطر رحمت که مکتوبات متفرقات قدسی
 سمات حضرت پیر دستگیر من کاروان طریقت من سالکان حقیقت رب بخیل عرفان بر مرتبه احسان
 بحر فیض نبویه جامی طریقت مصطفویات استقامت و تمکین امامت و دین حاکم شریعت خیر البشر
 مجدد مائیه تا لثه العشره افق ظلمات و لها دالی و لایات اولیا بانی مبانی عرفان و ارث کلمات مرسلان
 بشیر معارف و حقائق کتاب علوم و قایل رحمت دل و جان وانی انس و جان بادی سالکان لاهوتی بای بسا
 لاهوتی عالم علوم نبویه مالک شریعت مصطفویه رافت عالم و علمیان عفت است آدم و حوا و کلام گنده اولیا
 مقبول جناب کبریا از سبب فاضلان هدایت نقیب لشکریان ولایت و اقامت یقین جامی دین ید الله
 لاخذ بیعت المریدین و لیل قدرت رب العالمین را زودار نایما تر لوانفهم وجه الله و اقامت نشیب و فراز
 راه سعادی اسرار معیت و اقربیت سرور سر محبت و محبوبیت نایب جناب مصطفی السیر فرمای عسر و حصر
 ناظم مناظر ولایت و اقامت مواقت هدایت باعث تجدید دین تابع رضای سید المرسلین ولی خدا لعل تحلییر
 عالم امیر علوم کنز اسرار علمائے ائمتی کا منسیا ربی اسرائیل خلیل رب جلیل وزیر سلطان لولاک شاه
 ایوان فلک الافلاک و ادیس مظلومان آیت رحمان ربهم علم دفع ظلم و منهای انس و جان و احوال و مرمان
 وسیله مغفرت نیازمندان عارف سعادت نقش بندگان آفا بآسمان هدایت و یقین لعل کان ولایت
 و احسان مروج شریعت و طریقت و اقامت حقیقت و معرفت و حله سحر و عطا نادی ماوشاعاشن خدا میدانه
 کبریا قیوم زمان خازن عرفان و ادر لعل الشقیین و اور کوشین مر بای الطاف رب العالمین را کب قرسن
 تمکین الفضل فضلا کل عرفان لعل امت مصطفویه مقبل ذات نبویه ناصب وانی ربهم فی کاسب ضیاعی
 یحیی شمس فلک احسان خورشیدین و آسمان ما فظلمانت قاف استقامت یا رونا صراط الیمان تابع
 برهنت و ابلان تو لشیع و کماله و ولایت شامح متن احدیت ره نور و شمت تجرید عابد باور نشین
 تضریر بهر اعظم سرور اکرم و ارث کمالات انبیاء لولا صدق اهتدای پیشواک انس و ملک آبروی
 زمین و فلک کتاب اسرار الشیخا و اما سناد و وسیله الی الله الله تعالی ظلال رافتم علی موارق
 الطالبین الی یوم الدین آمین

منقو می مشتمل بر حروف مرتبه تمام مصابیح اعلی و کذلک از سر تا ته مصباح
 آخری پروانه مبارک آنجناب مشهوره غیره مشهوره می باشد بهمین شیخ نام برده
 لاشه از حروف پائے کس مصابیح اظهار قریبوی خودی نماید و تا به شعر که طواریق صنعتی منقو می

[illegible]

[illegible]

مکتوب دوم

در بیان مشغولی بذکر حق سبحانه با توجه بطائفت سبعة و مراقبه حدیث و

معیت و مانیاسب ذلک

بسم الله الرحمن الرحیم

طریق مشغولی بذکر حق سبحانه با توجه بطائفت سبعة تاودان حرکت ذکر پیدا شود اینست که اول است
 پنج بار مستغفار بخواند با نذر هفت نیت بزرگمان غیثم الرحمة ذکر کند و بخواست آنها از جناب الهی
 التوبه طلب فیض محبت و معرفت کند و صورت شخصی که از دو عقین یافته در رویه در حاضر نماید اول از
 لریضه قلب که زیباست چپ بر فصد و انگشت باین به پلواست ذکر کند مغفیر اللهم ربک الله
 قلک لک ذکر حق است و چون سبحانه در بخواند شش و یک شت غراطرگز شش و یک ذکر کند و توجه بقلب کرده
 توبه در همان مفهوم مقدس داشته بزبان حیا اللهم ربک الله الله بگوید هرگاه حرکت در دل پیدا شود همان
 از طیفه روح که محل آن زیباست در دست باین صد و انگشت است متوجه شده بزبان خیر ذکر کند
 باز از طیفه سر که محل آن زیباست آن زیباست سیصد و انگشت است باز از طیفه خفی که
 محل آن زیباست آن زیباست سیصد و انگشت است باز از طیفه معنی که محل آن در
 عن وسط سینه است باز از طیفه نفس که محل آن در پیشانی است ذکر نماید باز از طیفه غالب که محل آن در
 تمام قلب منوره بزبان متعال الله بگوید تا که حرکت در جبهه ذوق سب ظاهر گردد و دوم ذکر نفی در اوقات
 است نبات نام پشایده بزبان خیال علامه لایزال تروماع کلمه التا بدوش راست آورده کلمه الله
 بر دل ضرب نماید بطوریه شکر این کلمه بطایف خمس افترده معنی کلمه طیفه سبب مقصود و بحر ذات پاک
 در عاقله رود ذکر نفی و نبات اگر طیفه نفس ناپید مفید باشد در گفتن ذکر نفی و نبات رغات عدد
 طاق کند و بعد چند مرتبه بخواند رسول الله صلی الله علیه و آله کلمه و نفس بی رناید که تا خفقان نشود
 بعد گفتن چند بار ذکر اسم ذات باشد یعنی و نبات در جبین خود بگوید یا انکسار تمام خداوند مقصود
 من تونی و رضای تو محبت و معرفت خود ده این هر دو ذکر خفیه معمول است سرگانه کفیفه جمیعته پیدا
 نمود آن کفیفیت را که در هوا که مستور شود باز ذکر کند تا که کفیف بلکه شود گفته اند که طرق و صول
 الی الله سبحانه سه است یک ذکر تبه الطمان و هم مرتبه آن توبه مبدیه فیض است و انظار فیه و یکبار شش ظاهر
 میوم اسرار محبت نفس که از محبت او محبت و توجیه دست و جمیع و کفیفه که از او رسیده
 است یکبار شش بر لقا و نگاه یاد و شست و گفته اند که ذکر و توجیه مبدیه فیض و توجیه بقلب

من محاسن لکڑا نصیب با نیوقت شمار صحبت ارباب توحید که ظاهر و باطن، بین بزرگان مجبور
 این دیداست که ریاضات و مجاہدات پدید کرده باشند و از قال بحال آمده بسیار است و شمار این
 ازین مشرب خط حاصل شده و سچ مختار جناب مبارک حضرت امام ربانی است جنی المتدقی اعظم
 ازان خط یافته اند از ان معارف پیران همیشه محفوظ بایستند و در انرا محفوظ بکنند و احمد سعید سائیز
 افرتیان که ترک فیوض می نمایند و بدکسان کیفیات افیونی می شوزند معاذ اللہ من الحور بعد لکڑا اللهم
 ثبنا و جمع اخوان علی صراطک المستقیم و صلی اللہ علی سیدنا محمد و آله و اصحابہ
 نفیست است یعنی وجه دولتی است سستی ظاهر و باطن است که شریع را بیان بدک حرف نباشد
 و دل زنا سنا پیراسته و بر بنور یادداشت حضرت خواجہ بزرگ و خلفه ایشان استغفرتم و مشهود و من بد
 حضرت حق بدقت نیست نسبت عزیز الوجود حضرت اصحاب کرام جنی اللہ فی اعظم اجمعین
 تا یار کرا خواهد و پیش بکشد بدک شریع ارباب ریاضات و مجاہدات و ترک و تجرید و خلوت و
 از او کثرت از کرا آمد و توحید بحال خود دارند و قال انه غایب بکرمیت معذورند و باطن علم و قال در اتباع
 معذوران طریق خود مقرر کنند معلوم نیست که حق الشریع و عقل جویز است یا نه و معارف پیران ما و شما
 بر بعد از صحیح تبیان ایشان می یابند و از تقیید تحقیق رسیده تا در انکدر علی ذلک بودن من چنان چنان
 خوب است اگر انجا مستفیضان سنجاب کثرت جمع شوند با سنا بسیر بر بد و لا بعد ستخاره و حضرت دلی و
 خود و این خدمت مضرطش را بسیار و دریم و در ما هم که دریم بکرمیت معذورند و باطن علم و قال در اتباع
 مکرری نویسد ریاضت کار به مستحضره و نیت و انشوت معذورند و بد و باطن علم و قال در اتباع
 احمد سعید نفیست است در طریق بزرگان خود تا نیت اظہار بدک و تسبیح طاعت من بد و باطن علم و قال در اتباع
 فضل امام میران که صحبت خدمت ابوسید الانعم شش و در بدک و باطن ترقی است و بد و باطن علم و قال در اتباع
 صحبت مبارک تا لازم گیرند

مکتوب چهارم

بین بندہ این عقیقہ صدور یافته در جو سب عرقش که منتظم به جسد زحمان است
 آئین بود و در بیان حضور سب غیبت میران جهت فوق که نسبت نقش بندہ
 عبارت ازان است و استلزامیک تو جود نیاسب ذلک
 بسم اللہ الرحمن الرحیم

نسبت سلامت و خیریت رسیده بین مندرجہ اش مشور کرد و بدک الله تعالی شمار بکنند

که در تمام بواسطه حضرت خواججه حسن است و بجناب حضرت غوث اعظم رضی الله عنه
نویسنده اند ایشان واسطه نفیس و در بیت اند نسبت لقصه بجناب حضرت غوث الثقلین
مفتریات معتز فان است و بجناب ولی نیستند اند این گفته کرده بر دار لعمریه ایشان است
بعضی بگویند که مراد از اصول مقامات یافته اند و درین عرصه در حلال آن در الامساوات لازم که
آیه شریفه و صامن حسا و علیهم من شیء مشعر بر نفی توسط است و آیه شریفه و صامن
و صامن شوق از در پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم در حد اند و کمتر از صافی را از همه
و بی بهره می دانند و در و اما او را که کلمات اقبال را منصفه و در ذکر است و داشتن
کلمات را نیکو بود و علما بشان است و السلام

مکتوب ششم

بزرگوار درگاه جامع مکاتیب شریفه در ریافته و در تفریح و استقامت
احوال باطن بنده و باران طریق و منع زندگوری محفوظات جناب خود
بجهت کمال کسب نفی و از غلبه و تفسیر
بسم الله الرحمن الرحیم

مفدت سلامت اسلام علیکم ورحمة الله و بركاته مدتی شده که بهر سال رتبه مسرود
نفرین و در جبهه معلوم نیست و در نفی و تفسیر تفسیر کرده شده برین لازم باشد و احوال باطن
شود و احوال باطن نوشته باشند و از گذشته و بگویند غنیمت بر طریقه آباء کرام خود و در نش
نمایند که آنرا و در ترک ماسوی و اگر استخاره راه دید قصه بجا بزرگ چند بکنند و الا انما
که در این کافیه و درین ثابت باشند معلوم شده است که در عرفان مظهر الجمع کرده و بسیار بسیار
که در این کافیه و درین ثابت باشند معلوم شده است که در عرفان مظهر الجمع کرده و بسیار بسیار
نمی دانند و در این کافیه و درین ثابت باشند معلوم شده است که در عرفان مظهر الجمع کرده و بسیار بسیار
صفت و تفسیر که در این کافیه و درین ثابت باشند معلوم شده است که در عرفان مظهر الجمع کرده و بسیار بسیار
تاریخ و در این کافیه و درین ثابت باشند معلوم شده است که در عرفان مظهر الجمع کرده و بسیار بسیار

مکتوب ششم

بزرگوار درگاه جامع مکاتیب شریفه در ریافته و در تفریح و استقامت
احوال باطن بنده و باران طریق و منع زندگوری محفوظات جناب خود
بجهت کمال کسب نفی و از غلبه و تفسیر
بسم الله الرحمن الرحیم

و مرقم مسمی اباطین و مراقب حضرت ذات بخت سبحانه و دیگر مراقبات الله تعالی هر که را خواهد تصویب
فرماید تا یا را که خواهد و پیش بکند باشد و اسلام

مکتوب چهاردهم
بصاحبزاده عالمی عالی نسب صدور یافته در بیان آنکه هر که اوام حضور و آگاهی
نیست از طریق می بر آید

صاحبزاده و الا نسب ولایت حسب حضرت سیف الرحمن و حضرت عبدالرحمن در باد خدا و معروض
انما سوائے باشند بعد از سلام نماز گذارش می نماید بدوئی است که در احوال شریف اطلاع نیست بقریب آن
رفع انتظار و در تفرمایند و میباید عبدالرحمن بجلدی بیاید هر که اوام حضور و آگاهی نیست از طریق می بر آید
پس باید ترسان باید بود که طریق از دست نرود و اسلام

مکتوب پانزدهم
باین کمینه و نگاه صدور یافته در جواب عرضیه نقید نوشتن احوال باطن و یاد
فرمودن در حضور بعد از استخاره

بسم الله الرحمن الرحیم
بخدمت شریف صاحبزاده عالی نسب حضرت رؤف احمد صاحب سلیم الله تعالی بعد سلام نماز
میرساند و قلمی که میرساند و رفع انتظار فرمودند احوال باطن شریف هیچ نوشته نشده باید نوشت و تا شریف
صحبت توجیه و مراقبه چنانچه هر می شود اراده این طرف بعد استخاره نیک است اوقات و انفس
بوظیفه احوال و از کاف و توجیه و نوشتن باید ساخت و اسلام

مکتوب شانزدهم
بخواجہ حسن مودود که هاری صدور یافته در بیان شرایط مرشدان و
مسترشدان و منع از توحید قالی و جواز تکرار بیعت بر وی شیخ دیگر
بسم الله الرحمن الرحیم بحجاب مستطاب معنی القاب سلیم الله تعالی بعد سلام

است مذکور این میادید و صحابه کرام رضی الله عنهم سوگند خوردند که این صیاد و جبال است و قصه تمیم داری
در حدیث آمده که آنحضرت صلی الله علیه و آله وسلم آنرا شنیده اند و سکوت فرموده بلکه ارشاد کردند
که آن چهره میگویم در طایفه داخل نخواهد شد بمتم داری آن شخص بصفت و جبال دیده او گفته است که من در طایفه
داخل نخواهم شد پس یکی از این سرور بن صیاد و آنرا که تمیم داری وید و جبال باشد و دیگر معاولن ادب گویم
که صفت و جبال و اخوان و یطیس بالغین و کس نمودار شد و در قرب قیامت در یک کس ظهور کرده سبب
فتنه گردد.

مکتوب شروهم

نیز بنحو احسن مودود و صدور یافته در بیان توحید و جودی و شهودی و مشکله
تحلیل اصل احرج و بعضی نصایح بفرزند ان ایشان و مانیا سبب ذلک

از جانب فقیر غلام علی عقی عنده بعد اهدایه بهایه سلام السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته گذارش
میدید الحمد لله که بنده بخیر و عافیت است و سلامت و خیریت ذات و الا صفات مستند علی عنایت
نار گری متفکرم انواع کرم پور و مسعود مستتر با کس کثیر و بخشیده به کثرت میگویم که دل ناوار من و وصل
صحیف شرافت بسیار خوش میشود چه از محمد و درود و چه از مطالعه فیض مود و درود و چه از مضامین معرفت افزا
و چه از علوم مندرجه فطانت و سید الشرف بهر صورت بواسطه عنایتها نشا طهارت حاصل است و انبیا طهارا
و اصل است جز آنکه الله سبحانه و تعالی خبر الحزاد و سلمکم و ایقام ارشاد کرده اند که معرفت توحید و جودی متفق
علیهما کس جمیع عارفان است شک نیست که طریقه صوفیه صبیح از کثرت نوافل و عبادت و رزق کاروبار
غنیه محبت میشود و آن سبب اتحاد با محبوب میگرد و مجنون عذری در غلبه محبت مخور قمر ترک و لوفات
نموده بلکه تصور مقصود کس پروراشته و دعوی تالیلی کرد و صوفیه صافی را که ریاضات و مراقبات و توجه
تمام بحضرت قات پاک دارند اگر چه آنجناب قدسی قباب در غایت تنزیه از غلبه محبت تحلیل یا متیقن میگردد
این همه اوست علیه محبت و در بدن کشیف را یکبار گرد و میدگرد روح لطیف را با مرتبه مقدسه آیه سبحانه
که محبت و ایمانیات است تحلیل با اتحاد گردانده و تفسیرت پیران مانده باین معرفت اقرار دارند
لیکن علاء الله سمنا فی الجوامع کرام حضرت رکن الدین رحمه الله علیه و انبیاء ایشان ازین معرفت کثافت
دارند با حضرت عبدالرزاق کاشی رحمه الله علیه چه معارضه با فرموده و آن رد و بدل در لغات حضرت
ملاحض می رحمه الله علیه مذکور است و بنه کان هر ندی جدا شایسته این سند معارف دیگر بیان کرده اند
آری به شریف رجب رضی الله عنه آتش است با آنکه که اس الله فی منحصر و جعل یک نحو هم نیست

و جم غفیر مقرر است بآنکه صوفیه که این دید را کمال دانسته اند و هیچ پیش نیست علما و عقلا حدیث آن گفته
اند که این موافق است بترس و ترغیب که مبنای آن بر غیریت است کفر و اسلام را یکی اعتقاد کردند نه
از عقل است علیه سکر است که باین اتقاد باعث شده و باین غلبه معذور اند این عقیده اسباب حصول
و حصول دانستن معلوم نیست که از کجا آورده شده از حصول و حصول بود رفع حجب ظلماتی که روشنی را می خداید
و ما در سیطانی است و مستعد شدن افراد صفات از نظر است مرتبه احسان دست می دهد گاه را محلی عین
و کما نتوای الله سبحانه و همنا ز صحابه که ام مروی است که کمال عرفان کاند فی الله تعالی استیم و از امیه
برین گفته نسبت است و غنیست ثابت نکرده و نه جمیع ادبیا در علم و معرفت مرتبه های دارند متاخران غنیست
از طرف شیخ المشایخ حضرت خواجہ محمد باقی رحمتہ اللہ علیہم لطافت بسیار در یافتن و در سر هر لطیف علوم
و معارف بعدیہ بیان کرده اند و در سیر لطیفه قلبیه اسرار تو حید و جودی بیان نموده اند و در سیر لطیفه و غیر
معارف دیگر یافته اند و علامه از اصحاب الشیخ بیان اسرار اشرف کرده سرگز متصور نمی شود که این قسم
جماعت مسکنان بفضیلت و باطل اجماع نمایند و اسباب و قدرت و جودی از لک گفته باشند مذمذ و الله
که به بطلان جمع شود باطل از سایه ایشان گریزان است و نعمت الله علیهم و معارف تو حید و حق و در کتب این
اکابر موجود است این علوم برتر رفته باشند از هر چه و کتب یافت می شود و جناب این بکری اعتقاد است
و از هر چه مقتضای سیر لطیفه قدس است که از سکر و شادی محبت باین جنس اسرار حکم نموده اند از من فقیه عالم
این کابر اصحاب تجدید است و نا و وجدان و مقصود و مقصود و معرفت نیافته است و آن چه بزرگان
احمدی مجتهدی مذکور است است هر مقام این عزیزان و از علوم علیهم و از دو مقام عالم
خلق یتیم و از است است در دو چاه حال است لطیفه بی نهایت می بخش جزایم الله خیر الجزاء
تقریر این معانی گردون و وجدان نمی رفت برگزینیک و خداست که لای مرا اید مرزور حدیث حریف
آمده که حسن آن نیست که تا که مردم در نظر من کمتر از یک نباشد یمن نمی شد یعنی در دفع و ضرر
لله فی الله و الله و الله جل جلاله موجودات اگر غیر حق نباشند پس رسول خدا صلی الله
علیه و آله و سلم و کعبه شریف و قرن مجید و صوره و امثال آن را چه خلق توان کرد اشتغال باین هیئت
درست آید و وجود است معنی که آن را چگونگی چیت باید دید سلطان المشایخ رحمتہ اللہ علیهم نموده اند سلطان
المشایخ قدس الله روحه الغریب عدم باین خلق را بیان فرموده اند که رسول و کعبه و قرآن مجید و صوره و صوم
را عین حق ندانند و بکلام قدس حضرت چشتیه رحمتہ اللہ علیهم جز نمید و لغیر و ترک و از لاد و از
از نیست از اسرار و توحید حق نکرده اند مت خوار و خصوصاً جناب مبارک ابن عربی رحمتہ اللہ علیهم و درین
باب بسیار غلو دارند حضرت شیخ ابن عربی است در قرآن و تحت مفردات در تلم و توحید و تفصیل بیان
فرموده جزایم الله خیر الجزاء و پیرن مال کلام ایشان استفاده دارند چنانچه استفاده ابن عربی در جوی

بکری

بکری

بکری

و بعضی در نخود زیاده ثابت است و جزئیات مسکلی زیاده تر از سیمیدیه بیان کرده اند مسئله تحلیل
اصابع ارجل را خوبند ششده اند تا عاویث و اقاویل فقط تحریر فرموده اند از تحت القدم از خنصره قدم یعنی
تحلیل اصابع تا تحت خنصره قدم سیری مسنون است چنانچه بیان کرده اند تحلیل اصابع دستها معمول
نیست در حدیث که تحلیل اصابع دستها وارد شده گفتگو کرده اند حاجت تحلیل اصابع نیست مگر اصابع
ارجل را تحلیل مگر دست پنجه سال در دراک حالات باطن که چلیست و از کجا است بسم برده ام خدا
کنند که لغات معرفت افزا یک کیفیات و ادلیله مقبیه و متقوره و موهوبه و تقدیر و دل را مخلوط سازد که این همه
در اوقات در بر برسان مثل لاشی گروند کسی هست که او را کشف عنایت شود کسی است که او را ادراک حالات
مرحمت گردد و بنده بسبب تیرگی استعدا و کشفی از رم و جلدان و شوق و ذوق که دست کرده اند لغتها
متوازی و شکافه منعم حقیقی از شکر و حمد و مدح و ثنا و خزون است شکر لغتها که حق چندان که لغتها
حق ابد و ااست که مدعی و عام عافیت و حسن خاتمه و در فرمایند شکر صا جزاده با شکر عافی
جناب سبب شکر تعالی و جعل اند سبب آنکه کل فرو منجم قطب او غوثان و ما با بعد قبول اسلام نیاز احوال شریفه
در کسب علوم و تعمیر اوقات یا ذکر یا بطریق ابقیه با شکر که ام خود خیم الله نگارند و بنده را بدعا و بدو حق
مسرور فرمایند و این عزیزان را تکیلات بیخود در کسب علوم و تعمیر اوقات بر نهایت اعمال و ذکر نمایند
ایمان درین باب بخوبینند از قطب الاقطاب بود و رحمة الله علیه و شکر بیفت ساکنی قرآن مجید با ترجمه
یا و کرده اند انبیا و ابا کس عظام ضروری و فرض است و السلام موقوفات بنده گمان در بنده و توکل و تقاضا
عجیزه و توکل و محاب و است معلوم نیست که ما خدا این قدر ناز از کجا دارند و حکایات اصحابین و اهل بیت علیهم السلام
در توجیه و حضور و متابعت سلفه سابق است معلوم نیست که موقوفات آن جناب چه قسم است و در
و سق نموده آن افادات می تواند شد چنانچه رساله بر بیان البیعت اکثر آن متضمن کلام حضرت ابن عربی است
و مذاق ایشان را شانس با پیغم الله تعالی استیم -

مکتوب نوزدهم

باین بنده لاشی جامع این مکاتیب عفی عنه صد و سیافته و در جواب عرضیه
بیان خوشنود گشتن از مطالعه رساله مراتب الوصول که تصنیف کرده ام
حضور نموده بود با بعضی نصائح و طریقه تسلیک طالبان و تقید بجا آوردن
سجدهات نیازمند بجناب این و سبحان و عین کردن حصه فقره در

فتوحات مذکور حدیث تفسیر و مکتوبات وغیرہ قبل از توجہ و حلقہ و مانیاسد و لک

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بخدمت شریف صاحبزادہ عالی مراتب والا شان حضرت شاہ غلام علی صاحب سید عالم علیہ السلام
از اسلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ مذاکرہ شد از این منہ بدو قطعہ عنایت نامہ مع رسالہ شریفہ صدقہ صدقہ و رسالہ مسرتہا
بخشید جزاکم اللہ خیر الجزاء و از منہ جہان خیلے سرور حاصل شایقی قائلے و تہارک مذکور تریک داشت
طریقہ شریفہ احمدیہ مجددیہ علی صاحبہا الصلوٰۃ و الخیر عنایت فرمایید بر استقامت مردانہ باشند و نہ ہمس
بر گمانہ و بدایمانہ و در محبتہ و ہوائہ و ما انان صاحبزادہ والا منہ تسلیم بار خوش ہستیم خدا کے فضلے
در ہر دو جہاں خوش و در دو مشارک کرم تہذیب اللہ علیہم زستہ خوش باشند ہر گاہ در وہاں توجہ و حصول محبت
و وسعت اثر پیدا شود بہترین است کہ آن توجہ معقول گردد باز توجہ بفقو بکنند خدا کند کہ تصنیف قلب
و تزکیہ نفس بطمان فہ حاصل شود فقیر ذہنی فراموش نکند و آل چہ از فتوحات عنایت شود حصہ
نقد و معین باشند فقراء کہ عیساہ استادم ہمراہ شما باشند و مکتوبات شریفہ و عرف و
تعرف و لغات و فقہ و صفت تہذیب شدہ باشند و وقتہ از اوقات سجدات عبادت و نیازہ سی و نشر عبادت و گریہ
و نادی بجناب حضرت باری کریم باشند و غلوئے کہ خیالی از غیر و شما باشند فی فقر حقہ شئی را بدایا و
دانند از مطاعہ رسالہ شریفہ بسیار خوش سندیم حق قائلے آئینہ کنند کہ مصابین رسالہ سیدیک را و کجیل علی
احسن لاجوی در شما و در میان شما ظہور کنند و طابان خدا ما بہرہ باب کنند و حق قائلے آئینہ ابا و اجداد
کرام شمارا عطا کردہ شمارا عنایت کند و السلام علیکم وعلیٰ امن و بہیکم

مکتوب ہستم

بصاحبزادہ عالی مراتب حضرت حافظ ابوسعید صاحب احمد سعید صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ
صدور یافتہ و جواب عن ایض النشای و در بیان آنکہ در توجہ و ادراک حالات
نیک نیک نظر باید نمود امر آسانے نیست کسب مقامات مجددیہا لک
را کہ سیر متوسطہ شدہ باشد و در ذہن سال می شود

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بخدمت شریف صاحبزادہ عالی مراتب حضرت حافظ ابوسعید صاحب احمد سعید صاحب سلمہ

از تفسیر و مکتوبات

بسم الله الرحمن الرحيم

لله تعالیٰ بعد سلام نیاز و دفع باود و قطعه رقیه شریفه بود و مسعود و مسرت رسانید و مندرجه دریافت
شماره اوقات خود نوشته بودند الله تعالیٰ زیاده از توقع کرامت فرمایید و اتباع بزرگان خود و اعمال و
سازش آن عطا نماید و توجیه و ادراک حالات نیک و نیک نظر نماید و آسانست بعد از تحقیق
و حاصل انوار می شود و مقرر آن تهذیب اخلاق و براسی غلبه دل و بے توجیه تاویل راضی نمی شدن
کرامت میفرماید و دل حزین و سینه بے کینه و نیت صالحه بے قصدی باید حزن گرفته که حبش
و بے اخلاق و بے نیت نیک بمل آمد و حزن آینه معلوم نیست که در تقدیر چیست سینه بے کینه
بدون دیدن تقدیر بفعل الهی سبحانه که بهم میرسد نظر بر اصل بیکم و لو ش وجود خود از لوح هستی
پاک نمایم اسے برادر مصرع تو بر ش اصل کمال نیست پس برفاقت و افعال و صفات خود را مستحکم
دانیم و لب چون و چرا نکشیم اگر معرفت معیت که باهم است عیان شود و آثار و صفات که فی الصلک
افلا بتحصین در ممکن مشهور گردد و نا سدر علم باطن بیرون حاصل شود معاذ اللہ این معرفت عزیزین
چونو ششم من نان من رت چه دانم بے قصد و توجه وقت شمار اضلاع کردم و فخر ایند فرمود بیرون فرمود
سایه اندازید این کیا کسب نیست نموده مقامات حضرت مجدد و رضی الله عنه کسی که سیر و متوسط باشد و رده
سال میشود و مولای غلام می باشد پس بحال به نصف طریق رسیدند غرض که احقی ط ضرورت منکر را دست آورند
پرست نیاید و السلام ۴

مکتوب بست و یکم

بجناب خواجه حسن صدر یافته در بیان آنکه علوم صوفیه و وجدانی است و علم
الهی در حاطه ممکن نیست و انیاسب ذلک

بسم الله الرحمن الرحيم

بجناب فیضنا صاحبزاده علامه سید علی حسینی صاحب کمال از فقیر علام علی عفی عنه
بعد سلام نیاز و گشایش عطا یار شانه عرو و هم شعبان شریف و هم آن بود و مسعود و مسرت فرمود این رسانید
علوم صوفیه از تصفیه باطنیه به وجدانی است حجت است برایشان کلمات حضرت حق سبحانه بر افواغ
غیور یافته بعضی را بکمال مشرف ساخت و بعضی را بکمال ممتاز فرمود و موافق این آیت شریفه علوم الهی
در حاطه ممکن نیست مراتب فنی عطا یار بن بر کمال بحد و جهل آن را دریافته اقرار و تصدیق آن کرده
اند حضرت عاقل البوصیه پیرزاده مجددی سلم الله تعالیٰ در آنجا آمده اند نوشته ام که خدمت برسد
ایشان از حضرت شاه درگاه می رسد را از نسبت چشتی برداشته بودند و توحید چنانچه رایج است گویند

بسم الله الرحمن الرحيم

بودند نزد این ناچیز برائے کسب نسبت مجددی آمدند و آه من کجا و کمال و اکمال این نسبت عالیہ کجا بہ
نمی آید از آن نسبتا بر سیدہ ام نامے دے این بود و قسمت من هر که به نمی رسیدہ سیرابی و شادابی و دیگر این
از و معلوم بہر صورت از انوار این نسبتها پیرہ در تافتہ انار بخدمت مشرف می شود و صحبت این باطن سکوت
و انوکاس انوار باطن است و صحبت علی و عجم و گفتگوئے ایشان بوجدان و دریافت خود پیر از معارف مجدد
لف ثانی اند و نور سے از بر نسبت آن پیشوائے اہل تحقیق و باطن ایشان تافتہ است بسیر بزرگ اند و حال
فقیر زبانی ایشان درین فتنہ خوابد شد و السلام

مکتوب است دوم

بہ بیان محمد حسن کپیل انگریز صدر ریافتہ و در روز نیاز سے کہ نواب امیر خان
برائے خرچ خالقہاہ عرش اشتباہ مقرر کردہ بود

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حضرت سلامت السلام علیکم ورحمۃ اللہ چہل سال یا زید وہ شدہ باشد کہ در غلو تے بدن از آہ زور
شکستہ و در بروئے خلق بستہ بعبودت قناعت بسر بردہ می شود و بے روز و رزینہ و بے تعیین بعینیت
و فراغت معاش بسر بردہ میشود محمد علی لہایہ نواب صاحب امیر لکھنؤ ازین امر مذکور نہاید کرد
قبول نیست مباداد و طریقہ فقر و قناعت و صبر و توکل علیہ و غار سے دلین آخر عمر راجح گردد سے
ما آبرو سے فقر و قناعت حتی بریم و با میر خان بگو سے کہ روزی مقدمہ است و درین عمر احتیاج بچاہان
بردن خلاف استغناء کبریا می درویش است سے خاک نشینی است سیما یم و عابد و فاسطی یم
ہست چہل سال کردی پوشش کہ کہ نشد خدمت عریا یم و السلام

مکتوب است سوم

بحضرت مولانا خالد رومی صدر ریافتہ و بہ بیان حب صرفہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

پیرن کبار ما رحمۃ اللہ علیہم فرمودہ اند کہ تعین اول حب ذاتی است و درین حب را چند درہ است و
اعتبار است محبوبیت ذاک پاک خود و درین را حقیقت احمدی گفتمہ اند و محبت ذات پاک
خود را بہ مزاج محبوبیت این اعتبار را حقیقت محمدی فرمودہ اند علی اللہ صے صاحب ساوہ رک و رسم
و محبت ذات پاک خود و درین را حقیقت موسوی فرمودہ اند و اس حضرت ذات پاک خود را مرتبہ

خلعت فرموده اند و این خلعت حقیقتاً ابراهیمی است علی بنین و علی جمیع الانبیاء و الصلوة و السلام و
بهمین حسب ذاتیه مفت و وسعاً جمیع کمالات است چه کمالات ذاتیه و چه کمالات اسمائیه و صفائیه شریفات
بهمین حسب ذاتیه با جمیع درجات و اعتبارات آن کمالات مراقبه گردد با ششید که فیوض این همه درجات
بر سهیت و حدائی می آید و گاهی مراقبه جدا جدا یا این درجات باید نمود و بنده مراقبه بهمین ملاحظه و توقف
و مودعی غلام محی الدین را تعلیم نمودم و نسبت باطن این پیدا شد فداق و مشرق و گرمی و یلتانی
مقتضائے قلب است و در او سائے کرام مثالی است و فیوض آن مرتب در اصحاب کرام مغروسے
داشت ہیں است و چه فضل اصحاب عظام بر او لبائے کرام رهنی اللہ تعالیٰ اعظم و اسلام ۛ

مکتوب بہت چہارم

نیز بجا جزا و حدود و پافتنہ در جواب تکرار بیعت و آنکہ در سئو توحید و جہود و شہودی مقامات دیگر ہم پیش می آیند و انکار بعضی کسان و احوال دیگر

عزیزان بہ بیان گوہر نشان

بخدمت شریف مستقر افروز او بی زکرام حضرت حافظ ابوسعید صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ لاشاعتہ
الطریقۃ الشریعۃ آمین از فیض علامہ علی حقی عنہ بعد سلام نیا نہ میرساندہ رقمیہ کہ میرے بورڈ سعودیہ مسرت فراوان
بخشیدہ از ملاقات خواجہ محمد حسن صاحب مرقوم ابوبسبیار بجا آمد ایشان در عدم جواز فکر و بیعت و مسئلہ توحید
و جہودی بسبب غلو فاسد آں چہ نوشتہ اند کہ بیعت بردست و خلیفہ منع از ان جہت است کہ موجب فساد
خواہ شد و تکرار بیعت صوفیہ متناقضان کسب نسبت برائے اہل لام باطن است قیاس یکے بر دیگرے
درست نباشد و پیران مجددی نہ یافتہ اند و کثرت صریح صحیح معلوم فرمودہ کہ بعد ظہور معرفت و وحدت وجود
ترجمہ دیگر پیش می آید و بعد از ان سیر و مراتب دیگر است کہ این دو توحید و اسما بخا ایچ ظہورے نیست
بلکہ بر دو توحید و راہ میماند حضرت غرہ محمد حسن صاحب باین تحریر اعتبار نہ کردہ و نہ بجادہ نیست آں چہ
و حدائی و مقرر بندہ بود نوشتہ ما علی الرسول الا ابلا ش پیشین را بقصیفہ و بر باخت بنشیند
محبت اسرار ظاہر ہمیشہ پیشیاں محبت و اعتقاد کہ بآن غرض ایں را فہم نہ تکلفات و تدقیقات موافق آں ظہور
حال از کتاب و حدیث آں معانی بر آوردن آں حتی حدیث نیست نہ

مکتوب است و پنجم

بجناب خواجہ حسن مودود صدور یافتہ در کمال انکسار و دید قصور خود معذرت بیان

جو تکرار بیعت برائے اصلاح باطن نہ بجیت فساد و آنکہ ورائے علم توحید
وجودی و شهودی مقامات دیگر اند کہ ہزاران متوسلان مجدد و بہ بیان ہر فرزند اند
بجناب مبارک مقدس صاحبزادہ عالی سب والا صاحب خواجہ حسن صاحب انصاف اللہ سبحانہ الیہ
بخط و مرتبہ الاحسان و دوام الرضوان از فقیر غلام علی عقی عتہ بعد سلام نیاز میرساند صحیفہ شریفہ تحریر و ہم
شعبان بود و سعادت تو مان استرت فروان رسانید اللہ تعالیٰ آنجناب را بتجود و علوم شریعت و طریقت
عطا فرماید و مقدمہ تکرار بیعت آنچہ تحریر فرمودہ اند بجا است لیکن تکرار بیعت بردست و ضمیمہ مسئلہ
در نظام پر موجب تساوی میشود و صوفیہ تکرار بیعت چہرہ بآئینہ شد برائے اصلاح و تصفیہ باطن نہ برائے
فہ و در مسئلہ توحید آن چہ گویند مشرب یا مشرب جمیع انبیاء است عظیم السلام و بدون ایں عقیدہ
معاذہ نیست شیخ عبدالرزاق و حضرت مولانا جامی رحمۃ اللہ علیہما از وجہائات خود گفتہ اند بخت
نیست ہزاران مجدد و یہ بعد حصول ایں مشرب برتر نمائند و بجا از ایں خیالات مغویان محبت بیچ نیافتہ
و عالم و مافل و متشرع و متودع بودند شہادت و کس کافی است یہ جائے شہادت و عرف صدیقان
خدات نہایت است و فیوض و علوم آہی انتہا ندارد و السلام

مکتوب بہت و ششم

وہ بیان آنکہ اعتقاد توحید وجودی از ایمانیات نیست و ایں احوال در قرن
اول نمودہ ایں معارف در راہ پیش می آیند و نسبت حضور موافق قرن اول است

الحمد للہ و الصلوٰۃ علی رسول اللہ و علی آلہ و صحابہ اجمعین معنی قرآن مجید و احادیث شریفہ موافق
معاذہ عرب آنچہ علمائے اہل سنت و جماعت بے تاویل صوفیہ بیان فرمودہ اند بران ایمان واجب
است و مدار شرع بر غیریت است صوفیہ وجودیہ بقلوب محبت کہ بکثرت ذکر و توافل و عبادات و ترک
مالوفات می شود توحید وجودی قایل شدہ اند و کشف را دلیل آرنہ علی آن قبول نہ اند مثل مجتہدان
است پس بر خطہ تفصیل ایمان می آیم و یاد داشت و آنکا ہی کہ پر تو سے است از مرتبہ احسان شب
و روز و ران شغل فاریم پس غضب کردن و غصہ شدن برین نفیر نہ مشروع نیست و اتباع قایلان توحید
و وجودی کہ از مقام نیست و در قرن اول مشہور و معمول نبود و برکت نیست قایل ان حضرت
شیخ ابن عربی باشد یا حضرت ملا جامی و حضرت شیخ محبوب اللہ مدآب وی رحمۃ اللہ علیہم و رضہ
علاؤ الدولہ سمنانی یا حضرت عبدالرزاق کاشانی درین امر مجاہدہ دارند و حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہ

می فرمایند و حضرت علاؤ الدولہ نیز ارشاد می نمایند کہ این معارف و دریاہ سلوک پیش می آیند اہل محبت و ریاضت آن چہ محض توہم پیدا کنند معتبر نیست و السلام علی من اتبع الهدی ابتداءً ظاہر نفوس نمودن و تامل اہل دہم و خیال گذشتن و بہ نسبت حضور و یا و داشت مشغول بودن مشاہد است بحال اہل قرن اول رضی اللہ تعالیٰ عنہم

مکتوب بہت و ہفتم

بہ غلام محمد خاں صدر ریافتہ در بیان استفسار حالات معہ امر توجہ گرفتار
ازین جامع مکاتیب نالائق کار و دیگر نوازشات و بارہ این ناخبر

خان صاحب عالی مراتب غلام محمد خان سلمہ اللہ تعالیٰ از فقیر غلام علی عفی عنہ بعد سلام شتیاق معلوم نمایند ویراست کہ درود عنایت نامہ مسرت رسان نگردیدہ امید کہ بہ تحریر احوال خود دست و کام فرمودہ باشد درین ولہ صاحب جامع کمالات حضرت رؤف احمد صاحب بعایت اہل طریقہ از فقیر گرفتہ اجازت یافتہ نہ مناسب آن نمود کہ ایشان دران قطع الفت دارند و طریقہ را رواج بخشند و شمارا اگر فرصت باشد ز ایشان توجہ بگیرند پس مناسب است اللہ تعالیٰ ہمین قدم ایشان دران ضلع برکت و آبادی کرد است فرمود و اسلام

مکتوب بہت و ہشتم

نیز بخان مذکور صدر ریافتہ در جواب عرضینہ او معہ تقدیر فاتحہ نزرگان خجاندن

خان صاحب عالی مراتب و الا مناقب غلام محمد خان صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ بعد از سلام شتیاق واضح باد رقبہ کریمہ و درود نمود و مسرت رسانید و مندرجہ ریافت شد برائے دعا و شستہ اند و اتناس استجا بجناب مجیب الدعوات مرقوم بود دعا کردہ شد آئینہ نیز اتناس و التماس حضرت جہود و وسط کہ و تاب بے عزت و بخشندہ عطیات بے نہایت است کام بخشی و وجہان نمے از ہجار عطائے او و مقصود رسائی دارین بوسے از گلستان نعمائے او نمودہ می شود امید کہ بصدق وعدہ اتی بنمایند و رقبہ نذر برائی یا بدو محبت و کامیابی حاصل روزگار خان صاحب مہربان شود آمین ہر دو شجرہ فرستہ وہ شد یک وقت فاتحہ میرین نوشتند یہ رحمتہ اللہ علیہم و یک وقت فاتحہ پیران تادمی علیہم الرحمۃ نوازہ مقامہ و خیرہ اسطر بہا طلب نمودہ باشند انشاء اللہ تعالیٰ تا یکدیگر خجاندن یافت

مکتوب بہت و پنجم

بجاکم مسوخت صوبہ مالوہ در ارشادہ طریقہ گرفتاری ازین مالایک کار و مانیاسب
بخدمت شریف خان صاحب عالی مراتب نور خان صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ بعد سلام سنت
اللہ تعالیٰ و شرح باد صالہ شد کہ بتحریر احوال شریف مشرف فرمودہ اند و سستی مقتضی ان است کہ
احوال خود نوشتہ رفع انتقاد فرمودہ باشند صاحبزادہ والا نسب حضرت رفوف احمد صاحب کہ بشما
ربطہ دستی دارند ازین فقیر طریقہ گرفتاری و فیض حاصل نمودہ اجازت یافتہ بخدمت میر سید ہرکاز ایشان
طریقہ گیر و سعادت دوست بخدمت ایشان حاضر باشند و السلام بخدمت دوستان سلام رسانندہ

مکتوب سی ام

بجناب شاہ عبداللطیف در تبرعہ تبایف افادہ نمودن ازین بچہ بدین کہ
فی الحقیقت فیض حضرت ایشان است

بخدمت شریف شاہ صاحب والا مناقب حضرت شاہ عبداللطیف صاحب معروف میاں
سنتی صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ بعد سلام نیاز گذارش مینماید عنایت نامہ بود و مسعود مسرت بخشید
با این ہمہ الطاف سعادت باشند بادآوری بزرگان خردوان را موجب سعادت ایشان است امید کہ
بدو ستم خیر حسن خاتمو دوام عاقبت و سلامت ایمان و معفرت مدد فرما باشند حضرت مسیحا
رفوف احمد میرزا و سلمہ اللہ تعالیٰ ازین فقیر طریقہ گرفتاری و فیض حاصل کردہ اجازت
یافتہ اند تا شریعت و ولجہ ایشان اللہ تعالیٰ عنایت فرمودہ است فلک الحمد علی ذلک ایشان را آنجا فرستادہ
شدہ تا بکر بخوابد ایشان استفادہ نمایند اللہ تعالیٰ آچہندان ہمہ مدتی ایشان است صادق فرمایند این رسالہ

مکتوب سی و یکم

بہ صاحبزادہ شاہ ابوسعید صاحب صدور یافتہ در بیان آنکہ فقیر از ایشان
ناخوش نیست و مانیاسب ذلک

بخدمت شریف صاحبزادہ والا نسب عالی حسب حضرت حافظ ابوسعید صاحب سلمہ
اللہ تعالیٰ بعد سلام انتہای و شرح باد و بیرون ہر دو ہم محرم عنایت نامہ بود و مسعود سستی منتظر فرمود

قبل زین خطہ در ذاک فرنگی ملفوف سے خط یکے در تعزیت حضرت سراج احمد صاحب بفرزند ان
ایشان دیم خدمت شیخ فضل امام جو سیو و تجدیدت حضرت مولوی بشارت اللہ صاحب بخدمت
شریف ارمال یافتہ امید کسبہ باشد کسی از انہی خود سخن بیجا لہ شدہ تہہ نہ آنجناب ناخوش
نہستہ و بہ ناخوشی چیست معاذ اللہ نوشتہ بودم کہ در پاس خاطر متوسلان آنحضرت مغفرت پناہ
باشد و در آمدن دنیا مدین و بودن در رام پور یا در لکھنؤ یا در دہلی آن چہ دل شریف شہادت
بدہمیں آید مقصود یاد آتی است سہمی نہ والسلام

مکتوب سی و دوم

نیز یہ صاحبزادہ موصوف صدوق یافتہ در بیان شمعہ از احوال مولانا
خالد رومی کہ از خلفائے حضرت ایشان مذکورانی فلک

حضرت سلامت بعد سلام و نیاز و افتتاح می نماید عنایت نامہ بورد و مسعود حضرت تارسانید اند
احوال باطن شریف خود تا ثیرات قلوب طالعیان مرقوم بود الحمد للہ علی ذاک کہ بنہایات کلمات
اس طریقہ و غایت اشاعت الوارثیت شریفہ بالکمال استقامت و تکرر فرما چو وفات شریف ما
مثل آبا و اجداد کرم آن حضرت واسطہ ہدایت امت مرحومہ بد آئین بچہ و آمدن عنایت نامہ بچہ
آن پروا ختم می شود معلوم نیست کہ آنچہ چراغی رسد عنقریب است کہ خطہ بہتر از ترقیات نسبت
باطن مولانا خالد سمد اللہ تعالیٰ و شیوخ طریقہ شریفہ بتوجہات ایشان و تاثیرات قویہ نسبت
شریفہ ایشان در ملک روم و بغداد و گرجستان ہند عالم بہر طریقہ از ایشان و کثرت خفا و ایشان
و دروغ و نقوی و اخلاص ایشان باین طریقہ از مدعی خطہ کہ فرستادہ اند و حاجی حسن اندہ بجا آمدہ
فرستادہ ایشان در روز بغارت رفتن اسباب و بدایا رسد اہتیاں بخدمت ساسی نوشتہ شدہ بہر
استقامت مولانا مے خالد سلمہ اللہ تعالیٰ بر طریقہ و فقر و قناعت و صبر و ویرج و اشاعت الوارث
طریقہ در سنجاول بسیار خوش شدہ بجان اللہ و الحمد للہ آن صاحب نیز شاد و بہا بکنندہ باین عنایت
بے غایات حضرت حق سبب نہ حاجی حسن سہل گرفتہ اند بدفراغت فرہند رفت خطہ در احوال خود
و سر و خطرات احوال ایشان زود تر بفرستند بوجہ اقامت تا دو ماہ بجا آمدہ اند سنجاولی و مدارک
و خیر جاری و آن چہ از مشرق ہم بدست آیند و نہایت قدر سے لوہیا نیندہ و آن چہ از کتب موجود است و
ہر چہ بدست آید بپای فرستادہ و السلام و بدعاست سلامت ایمان و عافیت و دین و دین فیض
البتہ نمودہ باشد و مضان الب رک بکمال خلعت دل و دماغ دین ایم نیز گذشت و می گذرد اللہ تعالیٰ

و مرض از ماسوا و اسلام و احوال باطن خود تا شیراز در مستغنیان نیز زیند و اسلام

مکتوب سی و پنجم

به صاحبزاده ابوسعید صاحب حد و ریاضه در بیان آنکه بواسطه شجره
پیران کبار محل مشکلات خود از جناب و ارباب عطیات خواهند و بر طریق
مستقیم باشند و بعد حالات بعضی مریدان که حاضر شده اند و رخصت
گرفتند

بخدمت شریف صاحبزاده و االتاب حضرت حافظ ابوسعید صاحب سلم الله علیه از فقیر غلام علی
عفی عنه بعد سلام نیاز و اذین می نماید و این مدت سه قفله عنایت نام و درود و درود بر سر آن مطلع فرمود و جواب
یکه اندون بست سید که در شاه جهان پوری باشد از سال خدمت ایشان داشته بفضل الهی رسیده باشد
اقامت شریف چند و دیگر در اینجا حضور است تا حضرت حق بجهت چه خواست است بجز طیبیه هر روز خوانده
بودن آن بواسطه آن که بر عرض چهار است جناب و اعلی الهی است و در است حضرت مجدد رومی است عظیم
مدون هیچ مکولات و ادویه و توبه خداوند فرمود عنایت الهی است که باطن می شود و بر طریق مستقیم باشد
حضرت شیخ سید الرحمن احمد از بانده هر دو این ضعیفی و کبر سن شریف آفریده اند الله تعالی نمودند
کامیاب فیض باطن فرمایند حضرت بر سر طریقه آمده نزد مولوی شایسته الشریعه نوروزیم ربیع الاول و قاضی میگو
نمودند و میان جلیل الرحمن احمد به بهرند شریف رفته و از ده کس در روز رفتند خداوند تعالی حافظ هر کس
باد بخدمت جمیع صاحبزاده و ادویه و ما بعد خود عرض سلام نیاز برسانند

مکتوب سی و ششم

به صاحبزاده ابوسعید صاحب حد و ریاضه در بیان آنکه بواسطه شجره
پیران کبار محل مشکلات خود از جناب و ارباب عطیات خواهند و بر طریق
مستقیم باشند و بعد حالات بعضی مریدان که حاضر شده اند و رخصت
گرفتند

حضرت سلامت از فقیر غلام علی عفی عنه بعد سلام نیاز گذارش می نماید به بیان بشارت رقیه که میرا این تبار
با خود رقیه است سرست بخشید و طلب که وطن خود را ببرد گذاشته اقامت متوسلان نصرانیان و دورانی اینها
که رفته ایشان که باند نیستند به میمنت بختی و در پاس ماطر و ادویه کاغذ یک روز در روز که بخت

و شاعری بگنارند و بعد برت حدت احوال خود و احوال مستغنیان بنویسند و انوار دایه و حالات باطن
هر که مصاحف بیت خود به توقف نظر نمایند، سخاوت هم معمول است شهادت قلبی هم کافی است بنده سازند و
در یاد دارند و اسلام

مکتوب چهل و یکم

به صاحبزاده ابوسعید صاحب صدور یافته در تقید تعمیر اوقات باعمال
اذکار کمال عبودیت و انکسار

حضرت سلامت از فقیر غلام علی عفی عنه بعد سلام استیاق و انش می نماید و در قیام شریفه همد و مسودت
بخشید و هیئت مشروحیه آن هر دو که تجزیه و وفات از انکسار احوال صالحه و طهره تا شریات روح موجود در اول
و اسیب غفلت و اگر و انهدا لکم فرد فرد به تپان بهرین کبار رحمة الله علیه هم ممکن است و با انکسار تمام و عبودیت و عبودیت
و آثار شریفه و انهدا بنده سازند و در عایاد و دارند و اسلام جدوت ان سلام برسانند بر ذم لاطیف خود و این در و در
مسبک نیاید و در انکسار طایفه خوش دارد

مکتوب چهل و دوم

نیز به صاحبزاده مذکور صدور یافته در مماثلت مذکور و در المعارف
که موقوفات حضرت ایشان است از جهت کمال انکسار خود

حضرت سلامت از فقیر غلام علی عفی عنه بعد سلام مننون و انش نماید قیامه کردید و در و فرمود و مضمون او
در یافت شد انکسار طایفه زیاد و تر کوفیق که امت فرمایند خرافات و موقوفات که حضرت رؤف احمد جمع
کرد و انهدا مذکور آن روان نیست باب یا بغیرین شمس پاره بنایند مذکور نفست
و زخات و عوارف و کلام حضرت امام غزالی رحمه الله علیه بسیار مناسب است تا غیرت و هجرته دست
و پستی و کسل رخت بریند و در پیش و مسکن و انهدا و حضور لازم گردد و خدمت صاحبزاده اسلام نماید و انکسار
کجا رخت بیدم هم یونمی کنند و اسلام در تحریر و مسکن و انهدا و خود را بخیر و سیله و بنده را بهرین قسم بیدرخت

مکتوب چهل و سوم

در جواب عرایض خوشدامن مولوی بشارت الله صاحب که در طلب

جناب مولوی مسطور اسرار حفظہ فرمودہ حلیہ تحریر یافت

خدمت شریف صاحب مشفق مہربان اللہ تعالیٰ فقیر غلام علی عفی عنہ بعد سلام نیاں و التماس دعا کہ دیرین وقت ضعیف پیری بدین مدد فرما شکر گذار شکر می نمایم دو قلم خدمت نامہ پورو و مسعود مسترت بخیر در طلب حضرت مولوی بشارت اللہ صاحب ہم اللہ تعالیٰ مرقوم بود البتہ اللہ تعالیٰ اعتراف میباید خدمت پیرسند گرچه بنده بیکار و مردگاری ہستم مولوی حسن علی جیو پتہ زین اند فتن ایشان بسیار سلامت کردہ اند کہ ایشان را از خود چہ اجابہ کردہ اند لیک شاطر عاظم مقدم است اللہ تعالیٰ ایشان را ہمہ چہ خوش و خیر و عروج طریقہ بزرگان و درستی علوم دینی دارا و آیدن و در حق ایشان و رہا پیر عرضہ کمرہ دعا فرمودہ ہست خدمت عزیزان و دوستان سلام برسد

مکتوب چہل و سوم

بجناب مولوی نادری احمد صدور یافتہ در ترغیب التزام صحبت جناب مولوی بشارت اللہ صاحب و تقید از کار و اشتغال فرمودہ مولوی صاحب رابع بعضی از نصایح

خدمت شریف مولوی صاحب علی مراتب حضرت مولوی نادری احمد صاحب ہم اللہ تعالیٰ فقیر غلام علی عفی عنہ بعد سلام نیاں و تبرکات نامہ سامی پورو و مسعود مسترت بخیر در شوق ملاقات بندہ مرقوم بود و دیرین حضرت مولوی بشارت اللہ صاحب ہم اللہ تعالیٰ بہتر از و بہتر بندہ است بالترتیب صحبت شریف ایشان را سچہ از اشفاق و ذکر فرمودہ اند مرثیہ اسرار کالک قرا ہم رسانند تا دین و دست شود و نیز بایہ صحبت کہ وہاں صحبت ہی میماند و معرفت نقد وقت رسانند ملاقات ما از تقدیر یا تحصیل آہی دینہ راضی بقضا باشند و خدا شایق قادر مہر پیریم و اسلام

مکتوب چہل و چہارم

بقاضی صدور یافتہ و تقید ذکر و دوام توجہ و انکسار تعمیر و قات بمرقات انکار قاضی صاحب شیعہ خان صاحب ہم اللہ تعالیٰ فقیر غلام علی عفی عنہ بعد سلام نیاں و اشفاق نمایم رقیہ کریم رسید مسترت بخیر منہ جاش وضع گردید و دید حضرت حق سبحانہ حمد لغاس متبرکہ نگذرانند و ذکر و دوام توجہ و انکسار نامہ گیرند بمرقبہ تلاوت اوقات قدر مہر و انکسار و انکسار کہ برائے توجہ ایشان

پایانید باید که باین فقیر توجه باشد و توجہ فرما و خود را در میان برینیند و از ما و شما بپایان برسانند و اندکی
 ما السلام و بدوستان اسلام رسانند و تا که نمایند که بر نماز روزگرو، ستغفار و درود و تلاوت مواجبت بکنند
 ششصد و بیست و یک را در کوفت و ششصد و بیست و یک را در کوفت و ششصد و بیست و یک را در کوفت و ششصد و بیست و یک را در کوفت
 محبت خودی را بریده و اتحادی پیدا نماید

مکتوب چهل و پنجم

به صاحبزاده میاں احمد سعید و تقید و تعمیر اوقات بوظائف و مراقبات
 و تحصیل علوم و مطالعہ کتب صوفیہ مثل عوارف و مکتوبات صدوریافتہ

برخود ایام سعید طاعت و در وقت سحر و کمال و بایک و سلمہ بالعافیت بعد از عام معلوم نمایند که کتاب شما
 رسید و سرور ساخت تکلف در خطاب و تقاب نباید کرد و همیشه اوقات بوظائف و اعمال حسنه و عبادت
 نسبت باطن و تحصیل علوم و مطالعہ کتب و شریفی بزرگان خود و کتب قدما و صوفیہ و عوارف المعارف
 و آداب المریدین و مضامین و اشتیاق قفا کسب نمایند بدعا و غیره را نیز یاد و مانند

مکتوب چهل و ششم

بجناب شاه عبداللطیف صدور یافته و در بیان کلمات بشارت افزا و باره
 ایں کترین کناسان آن آستانہ علمی

شاه صاحب عالی مراتب و الاما قتب حضرت عبداللطیف عرف میاں نیکو شاه صاحب مہم اند
 قضا و فقیر قلام علی غنی عنہ بعد سلام و نیا رنگدانش می نماید جنایت نامہ رسید و از مطہر آن مسرت
 حاصل گردید حق تعالی آن والا مناقب را در ہر دو جہاں خوش و خوش دارد و بعد از سعید صاحبزادہ عالی
 مراتب شاه سلف احمد صاحب آن جا از مقدمات است و شیوع طریقہ ایتہ عجیبہ بواسطہ ایشان
 پیدا شد و زمینیان از انوار این طریقہ ایتہ فخر و سمانیان نمایند اسلام

مکتوب چهل و ہفتم

بمیان رسول بخش گنگوہی صدور یافته و در تعمیر اوقات بندگان فرمودہ اند کہ بپایان
 تالیف نیست و اوقات بوظائف و تقید و تعمیر اوقات بندگان فرمودہ اند کہ بپایان

از آن شب تا به اشراق بزرگ مشغول بود و اهل حق بعد توجه و فائز حضرت مشایخ رحمة الله علیهم بعد از اشراق مشغول علم قدر و آنجا میفرمودند تا چاشت و بعد چاشت طوم خدایان بزرگ مشغول بودند تا خیسره بر آگاهی ناپید بعد از آن در وقت ظهر خوانده تلاوت قرآن مجید نمودن بعد از آن مشغول علم نمودن تا عصر و مغرب تهذیب قلب از خواطر ساقط نمودن از مطالب کتاب به بچند مرتبه کرد و بعد طعام نماز خوانده در وقت استادن بر حبیب خدا صلی الله علیه و آله وسلم و خواب بر صفائی عدل و آگاهی قلب و بخواب رفتن کم از دو پیر و در هر لحظه توجه بدل حضرت حق و انتظار حقیق داشتند و از صحبت فصاح و قاضیان پیر میفرمودند و در گفتگو نرمی سخن در میان و معارف و مباحثه یافتن و ملاوت و مکینه مدینه در سخن و واقعات آنقدر بنیست بر فراش فکر و در خلق حسنه کسب نمودن بهر چه میسر باشد بعمل آید.

مکتوب چهل و هشتم

حضرت سلامت بعد سلام نیندی رساند الحمد لله که بنده بخیر میت است و صحت و عافیت ذات مبارک مستند و چه است که با احوال ایشان اطلاعی نداده و تخریب آن منع انتظار فرمایند و احوال صحبت با فطال ابو سعید صاحب و حضرت مؤمن و محمد صاحب و دیگر صاحبزادگان ارسال نمایند و امیدوار است که بهر جائی حسن خاتمه و عافیت مدد فرمایند و سلامت.

مکتوب چهل و نهم

به صاحبزاده شاه ابو سعید صاحب و بیان آن که جلدی در مراقبات نباید کرد و قیاس تحقیق و تاصل در یک مراقبه نشود مراقبه دیگر نباید گفت که بنیادی طریقه است و ما نیاسب دلک

حضرت سلامت سلام علیکم و رحمة الله و قیام شرعی پیدا کنند و جانش واضح گردید و دل بسیار خوش شد و در حق ایشان کرده شد الله تعالی از این که در مراقبات و در اصطلاح که ایشان را گفته اند و در جلدی نباید نمود تا و قیاس که بنیادی تاصل در یک مراقبه پیدا نشود مراقبه دیگر نباید گفت تا بنیادی طریقه نشود ایمان که بر قلب و در حق و نفس و در حق و آفتاب نیز بدان وقت معلوم می شود و سلام بنده میان محمد سعید صاحب که الحمد لله تعالی بعد سلام و صلح با و قیام کردیم و سعید صاحب را شواضع گردید احوال باطن خود و شش و لازم که مشغول باطن و در غل حدیث اوقات خود را بهر وقت و زنده دستان سلام در اندیشه.

مکتوب پنجاهم

به صاحبزاده شاه ابوسعید صاحب واحد سعید و بنده لاشه رؤف احمد
در نصایح ضروری صدر یافت

بخدمت شریف صاحب زاده عالی نسب حضرت حافظ ابوسعید رضا واحد سعید رضا و رؤف احمد کرامت السلام
والله تعالی رفیع القام علی عقی غنیم بعد سلام نیاز گذارش می نماید رقبه کریم در رسید بخیریت در اقام پورو رود یافت و رفع
انتظار رقبه بر طریقه آهسته کرامت حضرت استقامت دارند و مشغول در یاد حق باشند و السلام حضرت
رؤف احمد حسیرو که میگفت اوله دلی دارند اگر استخاره راه دهد یا نهد الا پر اذخت نسبت باطن
نمایند و بجزم طریق بگویند

مکتوب پنجاه و یکم

باین بنده لاشه بهار مع مکاتیب رؤف احمد عفی عنه و استفسار احوال
باطن و اخذ این طریق صدر یافت

حضرت سلامت فیض عبد الله معروف غلام علی عفی عنه بعد سلام تیا ز می رساند عنایت نامه
زنگین عبارت دقیق الاشارات بر حسب بر مندرجه اش مطلع فرمود شاعری و فنی گری باید گزاشت و
صحت سالم بنم باید نوشت احوال باطن خود و اگر کسی براسه تو چه می آید چه حال پیدا کرده بپسند و لذات
بیکر و فکر محذور دارند و السلام

مکتوب پنجاه و دوم

به صاحبزاده بهار ابوسعید رضا صاحب واحد سعید رضا و رؤف احمد کرامت السلام
حضرت سلامت سلام سعید و رحمة الله تعالی بر کرم و مهر ناز یک دینم ماه لاحق شده ضعف
قریب دریافت رفته و از راه مدبر و اسیر روی لاحق است و در منزل روح در گهاری فوج
می نمایند مستحق و بر غایت و جمیع مرکبات و اکل و شرب و نکاحات قرین و قوت هیچ و در بعضی جزئیات
و افعال از گذشته و خوف آینده در احوال نامه نیست خلاصه که بر واسطه پیران گیار که از پنجاه
سال بردار ایشان براسه حضور سلامتی ایمان و دوام حافیت و فقرت ایشان کرده ام گمان

بیامرند و هر مشکل آسان تر فرماید

مکتوب پنجاه و سوم

باین بنده لایق روف احسن محمد عفی عنه در کمال ویر قصور خود

حضرت سادت این بنده فقیر غلام علی عفی عنه ناچیز را وقت غمزد که بر سر من طلب طریق
شریف تشریف فرما شود تباری حضرت سارا است بجهان و عیب پوشی عزیزان است که باین ناخدا
کرم می فرمایند جز هم الله خیر الجزا و این کمترین مکان کوشه جلد می بخورم که هر چه جزا را بر این خطه
این نسبت بزرگ بکس نیست بیایند آمدن آن حضرت را غنیمت میدانم نیک کار است همیشه همیشه
معدود و فاسد و بکار مستعمل باشد و نه تمام طریق را از حضرت واجب العالی است بجهان طلب قوام

مکتوب پنجاه و چهارم

نیز باین کمینه خاک و بان خالق اجد روف احمد و منتفزار احوال

باطن و احوال باطن طریق

ما بزراده و لایق نسبت حضرت بنده احمد عفی عنه الله تعالی از فقیر عبد الله معروف غلام علی
عفی عنه بعد سلام و فتح باو پیش ازین چند تمیز ایشان که سید مسرور ساخته بودند و حالا در مدت تحقیق شریفه
نرسیده اند که احوال خود و احوال باین خود بنویسد که رفیع نشویش که در و بنده باید عاید و در اندر با احمد خا
جیور غلام محمد خان سلام رسانند

مکتوب پنجاه و پنجم

بجناب خواجہ حسن مودود در جواب کتبت ایشان کمال ویر قصور خود

صدور یافت

حضرت سادت فقیر غلام علی عفی عنه بنده احمد مودود عرض میدارد عنایت نامه مشکل بر تعصبات
بنایت مودود فرموده صلح بر شما این که تمام لطفت و کرم و رحمت متعلق وقت مودود است که عنایت
نموده حضرت دیار این فقیر لایق باین مرتبه باشد خود را فرمایند و تمیز میاید که تمیز از آرمیت دور اندر بزرگان
خطاوار خوردان خطا انشاء الله تعالی آمده مقصود خود باشد تعصبات تعصبات تعصبات

مکتوب پنجاه و هشتم بایں بنده نالائق رؤف احمد عفی عنہ مستملہ بعض کلمات عنایت آمیز شکایت انگیز کہ از رحمت و رفت محو شد اندر صدر یافت

بخدمت شریف صاحبزاده عالی مراتب والا انصاف حضرت عبدالرؤف احمد صاحب سبب السلام تلمذ
فیقر غلام علی عفی عنہ بعد سلام نیاز گذارش می نمایم الحمد للہ تانویز و ہم بر جمع و قول خیریت حاصل است و
بن نفع منقطع لایم کہ بن و پیری الدہم فی اعوذ بک من الکافر الی الخ لای العہد بالہما
حسن خاتمہ و حضرت گناہان گذشتہ و آئیدہ و فریاد بالتواضع حضرت و رحمت سابقہ بر اسلام شایخ روئے رحمت
مشکل گشت نمیدوخت و سلامت و عافیت و استقامت و توفیقات نیک برائے ہمہ عزیزان مخصوصاً
حضرات شہداء سالہ می روحا اللہ تعالیٰ با عایت رساندند برامور کہ رقیہ شریف فرستادہ اندر سیدہ مصور
فرمود و ازین راہ دور کہ بایں نالائق رسد و کجیہا داد و احقر از نمودہ براہ راست بمطلب رسیدہ الحمد للہ
بکار ماہر و یاس از فتن و وسوسان خدا مگر گدازند حسبنا اللہ و یا کرم و نعمہ الکریم و السلام بدو جان
التماس دعا و سلام

مکتوب پنجاه و ہفتم بہ صاحبزادہ شاہ ابومعید صدور یافتہ در بیان احوال خلعت شدن مولوی بشارت اللہ صاحب و آنکہ بودن یکے از شاہسور و صنان در اینجا ضرورت

اللہ تعالیٰ با انصاف کا و جناب فیض قلوب صاحبزادہ والا انسب حضرت حافظ ابومعید صاحب سلمہ
تجربہ شریف شریف احمدیہ محمدیہ برار و اج کر امت فریاد و ہمارا فوراً فی نمودہ منقطع و مقبطل نمایم فیقر غلام علی
عفی عنہ بعد سلام نیاز و اشتیاق واضح می گرداند رقیہ کریمہ برود و سعود فرحت فراوان رسانند تکریم
انصاف اشتیاق بکثرت ضرورتی ندارد این عبارت کفایت کند کہ این جا خیریت است الحمد للہ تلمذ
ملاقات میسر شد از روزیکہ عزیمت آنطرف کردہ اند ہمین یک خط رسید باید کہ مدہ ہر ماہ اخبار خیریت
معلوم بودہ باشد و ہر مدہ شدہ کہ خطی بدست برادر دم میال سید علی فرستادہ شد خدا کند کہ برسد بر طریقہ
شریف ظاہر و باطن بچند باشند از ماہ ذی الحجہ و خط مولوی بشارت اللہ جید رسیدہ اگر ملاقات شود
بعد سلام ظاہر نمایند خانہ میال نقش علی جہوار اصوب مولوی نعیم اللہ جید معلوم خواہد شد سالہا است کہ خط

نفرت و اندوه آن معلوم به نقش علی حیو خواهد بود مولوی مزاح حسن علی جیهان رفیق مولوی بشارت الله رحمت
بسیار ناخوش شده مرا ملامت کردند که تو ایشان را چرا از این فرصت کردی بعد طلب باید نمود و حضرت
رفیق الدین حیو فرمودند که بودن یکے از شما صاحبان دنیا ضرور است و اسلام از دهستان سلام خوانند
و دهستان پنجا اسلام رسانند بر خود دار احمد سعید طالع همراه کسب طریقه و علم نمایند سلام خواهند
بخندمت شیخ فضل امام حیو بعد سلام بگویند کتب خود بطلبند :

مکتوب پنجاه و هشتم

بشاه پیر محمد صدر یافته در میان آنکه در راه خدا کمر جان و مهت محکم بسته
اوقات بیاد حق و اتباع حضرت پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم گذارند

بخندمت شریف صاحب دالامناقب مقبول بارگاه اسلام الله تعالی و جله المعتقدین اما از فقر و اندوه
معروف غلام علی معنی عنه بعد سلام نیانداخ با و الحمد لله اینجا خیریت است و خیریت اینجا مطلوب خداوندیم
بعض فضل عظیم بکارست که سرفرد و ممتاز فرموده است شکر و سپاس آن مقدور این خاکسار ناچیز نیست
استقامت و استقامت بر آن لفظی با و صیغه شریفه درود نمود سر تپا رسانید و مندرج اش و اطمینان
شد در راه خدا کمر جان و مهت محکم بسته اوقات بیاد حق و اتباع حبیب خدا صلی الله علیه و آله و سلم
مستحکم دانند و بحال مستفیدان توجهات بپند الله تعالی شمار بر اسطه پیران کبار بسبب افادگیست
تا سئو لکن خاندان شریفه بجز بید صبر و توکل بر قناعت در رضا تسلیم و دعای العجا بجناب کبریا و یاس از
خود با سوا طریقه و دهستان خداست بنده را نیز در دعا یا و دانند و اسلام :

مکتوب پنجاه و نهم

به صاحبزاده میال ابو سعید صاحب در بیان خرید کتب احادیث و بعضی تفاسیر

حضرت ملامت اسلام علیکم ورحمة الله صیغه شریفه رسید مندرج آن تافخ خدا کمر چه صریح شده و مؤلف
و کتاب اخت و در کار است لیکن الله تعالی علم و نگاه قیمت آن میفرسید گرفته می باشد و کتب تحفیلی نیز اسلام
بخندمت احمد رسید حیو الله تعالی و دیگر مصداق اسلام و طلب دعا به نگر آخرت و پروا خست نسبت باطن
و دعای مذکور در کتاب آنچه مذکور است به کس بر او اطمینان دارم تا فدا حضرت فشد بخندمت شیخ فضل امام حیو
سلام بویست خدا و حق باشند و بلغه و لا یعنی عمر خود طالع بکنند روز حساب مد پیش است و بے ضرورت نقد
حضرت مثل بکنند :

مکتوب شخصیت

بجناب بادشاه هندوستان محمد اکبر بادشاه گورمیان دریافت نمودن
سید سلیمان مدنی که یکبار از خلفای حضرت ایشان از ظلمت در جامع
مسجد از راه کشف و آن تصاویر بودند که بادشاه نهاده بود و منع
فرمودن آنان کار که بت پرستی او مانیا سبب لک

حضرت سلامت اسلام علیکم ورحمة الله سبحان الله از عجايب حضرت اوسجا به نوشتن خود این
سید که از مدینه منوره بکسب نسبت حضرت محمد ویرضی الله عنهم نزد این لایق تشریف آورده امشب
شب جمعه در مسجد جامع مدینه تشریف رفت گفت اینها حضرت اعیان معلوم میشوند و این گفتن اوان
تخص نور ایمان است او چه داند که مدینه آثار هدایت تحقیق شد که تصویر در بنیاماده اندازندگان و
تصویر پیغمبر خدا علیه السلام در کعبه اهل بیت و اولیاء رضی الله عنهم که ساختن و پیش خود ساختن آن و
شواهدی که نیست تصویر حضرت ابراهیم علیهم السلام و تصویر پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم بدست
سایر که شکسته اند تصویر پیغمبر خدا و تصویر جناب امیر المومنین علیه السلام بمان اند
مرکب تعظیم آن کنند که صند پرستی است تاب الله علیه و شکسته بر آن نقش قدم ساخته و برین نقش قدم
پیغمبر است صلی الله علیه و آله و سلم است ایست ایست مسلمانان و توحید و کسب بادشاهی و متابعت اهل
واجب تادیب نماید و این بت پرستی موقوف نمایند چه عالم و چه گریه کم بر خرابی و کسبانی و دهاست
وستی مسلمانان علیه کفر از آن است به بیان کافران محتاج اند الله تعالی بایست فرماید در مسجد جامع و
تخله بادشاهی که بر روی مسلمانان است بت نهادن چه معنی دارد والله اگر مرا قتل نمودناید از شهر
است پرستان بجز بت نایم آمین

مکتوب شخصیت و حکم

بخواجه حسن مودود و در بیان علم الیقین و عین الیقین و وجه انما الحق گفتن
که از بعضی صوفیه صادر شده است و مانیا سبب و لک
بجناب مستطاب مستغنی عن الله تعالی حضرت خوب من صاحب سلم الله تعالی آنچه ارشاد

فرموده اند هر سبب و معلول و نه درمی و تقسیم است که مشرب اولیای کرام و متابعان علیهم السلام کرده
آن اکابر بر بیاضات شاد و جان باز به حاصل نموده اند از کثرت اذکار و مراقبات و طایفه محبت
امرا و توحید و خلق مشرب یکدیگر و طایفه ایان توکل و توحید و صفیون ساخته جز آنکه شد خیر الجزر و ستغنی
اگر گوید ترک حقوق کرده باشم و اگر گویم حضور بزرگان ترک ادب میشود و یک بر سر شهاب امر کرده
اند و الا مرفق و ادب آن سخن نیست محمدیه میفرمایند علم الیقین و علین الیقین و حق الیقین اگر
گفته شود بر این سنی معقول میگردد و ظهور کیفیت و توفیر و مراقبات و اذکار علم الیقین است چنان
و توجیه که بر تو میرسد احسان است فروشی و با عطا نماید علین الیقین است و حق الیقین تعلق با اخلاق
آئی گفته اند گفتیم من که را مستغرق در مفهوم مذکر که سادات آن بعد از ضرورت است خود را پیدا شود و
مغفیل گردد که بین مفهوم حاصل شد و محاسن و بیگانه ای حق الیقین بود حضرت سلامت نیست که ظاهر
معرفت می نماید و در بیان سنی و مطلق تباری مایهها اند و در بیان معرفت اصرار کرده اند و نه در جواب
گفتیم و نوشته بجهت حامری بطلان محبت که از ترک مالوفات و کثرت ذکر یعنی انانی لذت و دیده کشف
و پیدا کرد تصفیه بر یافت که اثر سه از آثار جسم غلا کند و روح منزله میگردد اگر بفرموده ذکر که می
میراثه متنوع به صاف و چینی این منصور رحمه الله حق گوید میسر و پس ما و پس اندکان مشغول با این
معرفت نقد نیم شد اما احمد علییم و عرب بلا عین از حدیث چیست موافق مقصود خود تا بدین
اهل توحید ساخته اند و اما این عظیم خطیب پنج بلاغت صحت نداده و امرا و توحید بر قلب و ابواب ریاضت
و غلبه محبت نایز شده به تبه که انکار آن نمیرسد پس تا بدان این مشرب نصوص قرآن مجید و حدیث
شریف را بر آن نماید مشرب متوجهان خود را تبدیل فرماید و این معرفت نیست بجهت که بین وید را
مقصود داشته شود آیه کلا یحیطون به علما منع فرماید علما انسان ابا میگفتند و در حق صدقیده
علیه نیز انتخاب ارشاد نکرند که بدون اعتقاد وین معرفت و وید نیست و ارشاد و توفیق علیه بعد از
بقیه و عبادیه و محاکمات چیست

مکتوب شصت و دوم

بخواجہ حسن بودود در بیان نسبت این طریقہ شریفہ و آنکہ ہر کس میخواہد
کہ از طریقہ خود بہرہ بردارد و الا بہ محض انتساب چہ فایده

درین بخش سند ہایت و ولایت خواجہ حسن صاحب ملامت فقیر ملام علی غنی علیہ السلام نسبت
گذاشت می نماید افضل از ہر بود و مسعود مستحق تہنید فکر این لہات بہ غایت کہ تعصا بل تعصیہ نظر
چشم غفلت نموده در خود بزرگی خویش ملوک می نمایند مقدر بیان نیست با این مہر و انعاما سلامت

باشند بدعا می حسن خاتمه و بهمت خصل کثرت حصول این مدعا که از نسبت عزیزان قان مقام ترمیم
و التماس بجناب کبریا است و نسبت ما به احمدی تجدید و بهر آن بنحویں نور حق است جمیع اهل کفایت
بلکه زیاده آید این خاکها که در و نشان ما عنایت فرماید هر کس میخواند که از طریق خود بهر خیر
و الا بعض انساب چه نامده اقرار توحید و تصدیق پیغمبر صلی الله علیه و سلم کفایت کند الله تعالی
عاقبت بخیر فرماید و یا علی منکر که دل ابن یحیی بر خون شد و بلگر که ازین سراسر که فی چمن
شد و معصفت بکشت و پایره و دیده بدوست بجا پایک اجل خنده زمان بیرون شد و الله تعالی
این حالت بدعا می سامی نصیب فرماید و اسلام

مکتوب شخصیت و بیوم

به صاحبزاده شاه ابو سعید صاحب صدر یافته در میان مکتوب صاحبزاده
مذکور و منع نمودن از سفر حج و عمل فرمودن باستخاره که در حج نفل مضی
حضرت امام ربانی نیست و بیان احوال خود و مایستاسب ذلک
بسم الله الرحمن الرحیم

بجناب فیض مآب صاحبزاده ولایت نسب عالی حسب حضرت شاه ابو سعید صاحب
سلمه الله تعالی اعلیٰ مفارق الطالبین بعد سلام سلون السلام علیکم ورحمة الله و دعائے عافیت
و سلامت و استقامت جعلکم للمتقین اما ما گذارش می نماید و بیرون دویم رجب عنایت
نامرید مندرج و دفع شد و او حج نوشته اند استخاره و نمایند اکثر در اعمال فتوح شود حج نفل
مرضی حضرت محمد رضی الله عنه نیست از ایشان استیدان کنند بعد بهمت استخاره بلکه زیاده از آن
آنچه با سر ضائے حضرت محمد رضی الله عنه پیش آید مبارک و بعد و ضعف قلب و ضعف پیری این
فقیر مستولی است و شدت غم از آن قدر است می تواند مرض موت باشد بدعا می و بهمت و ثواب
ختمها مد فرمایند بسلامت ایمان حسن خاتمه و دوام عافیت و اشتیاق نفا که جان فزا
این فقیر و همسار و زنی با دآمین آمین و دیگر آنچه احوال باطن خود و باطن مستفیدان نوشته اند
بسیار مسرور و شاد کام فرمود حق تعالی زیاده ازین رواج طریق که امت فرماید و طریق از طرف شما
تا قیامت باقی و مستدام بمآد آمین و احمد سعید را دی و سلام خواننده

مکتوب شخصت چهارم

بخواجه حسن مودود و ربیان مذموب از باب توجید وجودی صدر یافته
حضرت سلامت همه اوست گویان چه میگویند هرگاه ممکن یا عین فی لایوت سبحانه
یقین میکنند مرگ بر عین چراطاری شده امر بعبادت و جها و چراصد و ربانیت مراتب وجود
ثابت کرده ازین اعتراض برآمدن معقل نیست عقل که بخیر می نماید که نفس خود تا قتل و خود
مقتول گردد و وفد را سجده کند و آن و ند لوح یکے شود ممکن نیست حضرت سلامت آن مستند
مفصل نوشته میکنم که این شبیهات زائل گردند در ذکر و دعا که احوال مستوح میگردند همین نور
بسیط است که محیط اشیاء است و آن انبساط حضرت وجود است در دنیا کل ممکنات را ازین نور
و جود زمین و آسمان و هیچ چیز بیرون نیست پس این نور وجود در لحاظ داشته ادراک آن می
نمایند و خود را و اصل و مورد میدانند که حضرت حق سبحانه محیط و ساری و در ایشان معاذ الله
سبحانه بیس کشفه شیی و هو السميع العليم حضرت سلامت بیعت خلعا و صحابه کرام بر دست
چهار بیکر محض برائے متابعت است و تدوین اسلام یا با این بیعت کسب نیکو من هم میگردند
اگر شیکر دهند فضل سابق بر لا حق چگونه ثابت شود

مکتوب شخصت و پنجم

بشاه پیر محمد کشمیری در بیان آنکه تاثیر که در مردیان شما ظاهر میشود
از خود نه فهمند این همه از پیران کبار است و بعضی نصایح ضروری

خدمت شریف شاه صاحب خاقان و عارف دستگاه حضرت پیر محمد شاه صاحب سلم الله تعالی
و جلیل القدرین امامان فقیر غلام علی عقی عزه بید سلام الله علیه و دعائے کمال استقامت و عاقبت و سلام
معلوم با و تمام کرامت یک محقق و بسیار رسید بنایت آبی سبحانه تاثیر قوی در توجیه پیدا شده و مردم
طایف جمع آمده اند احازت و خلافت هم داده اند الحمد لله تعالی زیاده تر تر قیامت کرامت فرایند
این تاثیر از جمله دیگر است شکر پیران کبار رحمة الله علیهم لازم نشدند و با این اجتماع غرض نشوند
مبادا استمداد به باشد معاذ الله همیشه نمایند و ترسان باشند بگرد و راقبه و پادشاهت نسبت باطن بر حق
احمال اوقات خود منحصر دارند و یاس و ناامیدی را مسموی و قرق از فضل خدا سبحانه و خلوت و انزوا و اشار
خود سرایه عزت و آبروئی خود نمایند از انکار و قرار پیری کنند اقران از نعمت است آتی و انکار آن

ذات باری و اتیان با حق تمام پر داختم و بی منصف در حق هر نفس حق و خود را با قایل و تامل و ذکر
حضرت علی (ع) نه انست و یقین نموده منت حضرت کریم خلق سبحانہ بر خود دید و از این احوال و اذکار عرض
نخواستن و من ذکر اعمال حقست است که مگر آن حال است در گفتگو با برادر و حال و بحث نکردن پس است
طریق اہل معرفت اللہ فی سبیلہ بخلصا را در حق فقیہ حقیر عمر فارغ کرد و نیز با حق سعادت مشرف دارد
آمین کلمہ تجوید سبحان اللہ و بحمدہ و حمد تو حید و تلاوت و طیبہ باید نمود و کچھ میسر شود در هر عمل تو حید بدل و
آزادی حضرت حق سبحانہ ضرور است تا اہل قایل قبول گردد و در روزہ از غیبت و دوری و لغو امر از گذر
واجب است مراقبہ احدی بہ قدم اقبہ معیت لازم است تا وصلی بیدار شود و بعد فراغت از وظائف انجمن
کتاب حدیث و علوم و فیکسب سعادت نمودن ضرور است و ترک عادات و محرکات و سکنا و سعادت
مردم و کئی و ترس و غراب و سطر نموس و رعایت اعتدال کردن ضرور است کہ تا کہ در طریق حضرت نمود
رضی اللہ تعالیٰ عنہ سبب با طاعت فوقانی دست دارد و از مراقبات آن دعوات خطبہ یافتہ التزام
آن مراقبات و ذرائع نور و طوس قمریت بر سر کاران نماز اعلیٰ می نماید در نماز و کثرت سعادت و عروج
سعی نماید تا بہ ترفیات کثیر و برسد بیان طریقہ اول و طیبہ تسبی کہ محل آن زیر پستان چپ مائل بہ
بیدوست ذکر اسم ذات اللہ اللہ نماید تا کہ حرکت چرخ سعادت پیدا شود باز از طیبہ روح کہ محل آن زیر
پستان راست محاذی آن است ذکر میکنند باز از طیبہ سر کہ محل آن بر پستان چپ بفصلہ دو انگشت
و وسط سیم است باز از طیبہ معنی کہ محل آن بر پستان راست بفصلہ دو انگشت و وسط سیم است
باز از طیبہ اخفی کہ محل آن بین وسط سیم است باز از طیبہ نفس کہ محل آن پیشانی است تا بہ تمام بدن
کہ آثار سلطان الادکار گردید پس باز از خود را گردانند و آئینہ نگاہ است و توجه دل نموده ذکر می کنند باری
در تعابت معلوم است تا بہ بر اجماع سپاسیند و دم ما شریف است بند نموده بنیان خیال کمر لا بد باخ و رسانید
کلمہ اللہ بحدوش صائیدہ الا اللہ بر دل ضرب می نمایند بعد سے کہ گذران بر لطافت خمسہ افتد معنی
ایست کہ شمس بی غور و جزو تنگد نف فطری اعلیٰ است و پنج بار استعھا نموده و تا کہ بزرگان
خوانند ذکر می نمایند ہر گاہ کیفیت و جمعیت پیدا می شود آن کلمہ و میدارند و اگر مسافر شود باز ذکر می کنند

مکتوب شخصیت سقیم

و در دفع شایعات بدین منکران کہ بے تحقیق بر کلام فیض نظام حضرت

امام ربانی مجدد الف ثانی رضوانہ اند

لقد حمد و صمد و معبود و قانیہ کہ بر کلام حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم است و حق تعالیٰ اعتراف می نماید و حق تعالیٰ

کہ ایشان بجناب حضرت غوث الثقلین رضی اللہ تعالیٰ عنہم آنچه نہ لائق شان آدمی است نوشته اند
معنا و اللہ میں چہ دروغ بیفروغ است یا درہ گویان میگویند غفر اللہ لہما ایشان در سادہ مبداء و معنی و کہ نسبت
است بایشان نہ ستاندہ بین عروج آنکہ کہ عروج در مقامات اصل است باین اختیار و در جمایات و منتظر
غوث اعظم محمد العین شیخ عبد اللہ در بدو و قدس اللہ تعالیٰ سوا الا قدس و بقوت نصف ازین مقام کہ برین
و باصل الاصل و اصل گره اندند و نیز نوشته اند کہ از مشایخ عظام حقیقیہ مدحائمت حضرت خواجه علی بن
بیت از دیگران امداد این مدایش فرمودند رحمۃ اللہ علیہم و در سالہ مکاتبتات فیصدیکہ کہ مکتوبات ایشان
است میفرمایند رحمۃ اللہ علیہم باید دانست کہ در اصلان ذات ازین مبنی گویان را کہ با فردا ملقب اند نیز اقل
قلیل اند اگر بر صاحب دائرہ اثنا عشر از اہل بیت رضوان اللہ علیہم اجمعین باین دولت فائز اند و از کابر
اولیاء اللہ حضرت الثقلین قطب ربانی محمد بن شیخ عبد القادر جیلانی قدس اللہ سرہ و لائق باین قدر
مماندہ اند و باین مقام شان خاص دارند اولیاء دیگر ازین خصوصیت قلیل المنصب اند و باین امتیاز اصل
باعث علو شان ایشان شدہ است کہ فرمودہ اند قدی ہذا علی مقیہ کل ولی اللہ اگرچہ دیگران
بر اہم نقیض کل کلامت بسیار است اما قریب ایشان باین خصوصیت از بہر زیادہ تر است در عروج باین
کیفیت کہ بایشان میرسد و با صاحب دائرہ اثنا عشر درین باب متارک اند و لکن فضل اللہ بوقیہ
صون ایشان و اللہ ذو العرش العظیم و مدح و ثناء لک مکتوبات خود را آخر مکتوب آخر نوشته اند رحمۃ اللہ
علیہم کہ فیض و بیابیت میرسد تو رسد آئمہ اثنا عشر علی الترتیب بودہ رضی اللہ تعالیٰ عنہم تا آنکہ قرب
بشیخ عبد القادر رسید قدس سرہ منصب نہ کند بایشان مفروض گشت و صوفی فیوض و برکات و برین را بہر کہ
باشد از انطباق و کجاء توسط شریف او مفہوم میشود چہ این منصب بخیر و را میسر نہ شدہ تا معاملہ توسط کیف
برپا است توصل اوست رحمۃ اللہ علیہ در میان مکتوب خود را بجناب حضرت غوث الثقلین را منصب
نوشتنہ نہ و غیبت خلعت پیر خود می باشد چہ نہ از خود شیعہ اما قول ہے صرفہ گویان کہ نزد حضرت
غوث الثقلین ناقص نوشتہ اند معنای اللہ این افزا سب کہ درین ہیج جا این لفظ و نسبت نقصان بایشان
مستطاب تحریر نکرد و اگر این عبارت کہ عروج شان از اکثر اولیاء برتر و ارفع شدہ و سمیع است بسبب کرم
ظہور خوارق آنجناب و مکتوبات متبرکہ ایست و اینہم است در کلام ایشان کہ مکرر عروج بلند تر نمود
او کامل تر خواهد بود و نوشته اند چہ اندک نزول کماں تمد فادہ فیوض از و زیادہ تر خواهد بود و افادت و
اشاعت افوار طریقہ سنیفہ و مترلع کہ از جہاں حضرت غوث الثقلین رضی اللہ تعالیٰ عنہم بظہور آئندہ
مقدور بیان نیست بدانکہ بے ادبی مدح صاحب او یا رحمۃ اللہ علیہم فسق است و بی فاسق و مبتدع ولی
میتواند زان شدہ آن او بی و کمالی لاسقول بدانکہ اتباع سنت موجب فضل او بود و وطن میشود
در اصل درویش عقیدہ صحیح اہل سنت و جماعت و علائق و اعمالی و احوان باطنی است در طریقہ حضرت مجدد

کہ طریق حضرت بہاول الدین رضی اللہ عنہما استنبیٰ فرمایا کہ بتجربہ نظر کیا دیگر در احوال متوسلان طریقہ
ابن اکابر رضی اللہ تعالیٰ عنہم اللہم ثبت علی طریقہم المستقیم آمین کیکہ مد خطہ مکتوبات تالیف شیخ اعجاز
نخاہ یافت والسلام علیہم وعلیٰ صلوٰۃ ابراہیمی علیہا صلوٰۃ بعد امت واحد در شدہ میں صلوٰۃ ربیبی
بر معنی کہ باشد اتمت را در تحقیق آن و غیہ است از یکے کم و از یکے زیادہ واللہ اعلم و انبیاء و علیہم
الصلوٰۃ را بواسطہ امت تو ابہا میرسد الدال علی الخیر کافہ و بر رفع توسط ازہ مشاک تا کل شدہ مذکور
عالمہ صدیقہ رضی اللہ تعالیٰ عنہا و در وقت نزول آیہ برائتہ ایشان فرمودہ اند محمد خدا میگویم و
بس و غلبہ احوال کلمات مصروف علی الظاہر بسیار شدہ تا بدلت آن کردہ اند پس تاویل را در
کلام و غلبہ ثابت است والسلام

مکتوب شخصیت و ہشتم

در بیان تحقیق مسئلہ وحدت وجود و مابیناسب ذلک

معلوم نمایند کہ مولوی نور محمد جوہر فقیر سید مذکور نزد تو تحقیق مسئلہ وحدت وجود چلیبت گفتیم
تجدیب باطن ضرورت است و ازہ بن گفتگو چہ فرمودہ و در وقت پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و اصحاب
کہ مہ رضی اللہ عنہم این تو جب طہر گزینہ و اقبال آن حضرت و اعراض از دنیا و اقبال پیغمبر خدا صلی اللہ
علیہ وآلہ وسلم ہر او باطناً قہر بہت داشتہ در آخر قرن ثانی ہونیہ پیدا شدہ و بی بدلت قریب کہ آنرا
جہاد اکبر فرمودہ اند موافق این آیت شریفہ والذین جہادوا و اقدنا النجیۃ پیغمبر سیدان و
ترک و سترید و خلوت و نزو و کثرت اذکار طریقہ خود نموندہ پس بکثرت اذکار و طاعات و تصفیہ
قلب و تزکیہ نفس محبت علیہ نمود و در غلبہ محبت و ذوق و حال این اسرارہ ظاہر شدہ ہر گز ابراہیم
و مجاہدات و غلبہ محبت این معرفت مکشوف شود براد حجت عین تواند شد نہ بر غیر او کیسے بتفہیم و
خیال غین و غلبہ ہم و مطالعہ کتب تو جبہ این مینیں سخن برہ بیان را نہ تا معنی مسلمانان او را
تجربہ نماید علما اربعین معرفت انکاری نمایند شیخ علاء الدولہ سمنانی در روزہ بہان بقی انہ صورہ فہم
رسمتہ اللہ علیہا منکر اند این معرفت را آنچه مختلف فیہ باشد اعتقاد آن برانیت جہلان و
خاندان را ازین گفتگو منع می باید کرد تا سبب کبر یا سببی نہ بے باکی و بے ادبی نکنند گفت شیخ
علاء الدولہ پیشین ابن عربی در حاشیہ فتوحات اسے شیخ اگر کسی ترا عین نصیحت تو گوید بسیار
رنج گر دی سبب مقدس منزہ ابراہیم بے ادبی میکنی معاذ اللہ سبحان اللہ نب الیہ حضرت محمد
فرمودہ اند این معرفت کہ دیدن یکسہی است در ممکنات ندالستن و خیال بختن در سیر لطیف قلب
پیش می آید و اندہ حال قلبی است نہ حقیقت امر در لطافت دیگر اسرارہ علیحدہ و صحت عید بد

در سیر لطیفہ روح سبب نسبت صفات زخو و انقباض آن بحضرت حق سبحانہ در سیر لطیفہ
سراسر محمد دل ذات سالک و ذات او تفسل و در سیر لطیفہ خلقی کفر بہ جناب کبریا از جمیع
مظاهر و در سیر لطیفہ اخفی اتخلاق با خلاق الہی سبحانہ و در سیر لطیفہ لغز ظهور توحید شہودی در
آن و بدین شہود حضرت حق سبحانہ است در مقام برگزینی و در سیر لطیفہ عالم خلق حقیقت
بنده گی العبد عبد و الحق حق جل جلالہ میگردود و چند آنکہ نسبت باطن بندہ تر میرود قوت در
عقاید حق کہ معرفت انبیاء است علیم السلام در سوخت در عبودیت دست میدہد حاصل
فنا و بق کہ در طریقت و حقیقت رومیہ بد آن است کہ آنچہ نظری است بدہی گرد و آنچہ
استدلالی است کشفی شود و ہر تابیح گرد و چنانچہ آورده است پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ
و آ لہ وسلم قال لا یسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم لا یؤمن احدکم حق
یکون ہواہ تبعاً لما جئت بہ من ظہور توحید از احوال قلب است و آن یکس لطیفہ است
از لطیف عشرہ سبحان اللہ و بجز کہ یکس مقامات این طریقہ زمنائی بظہور کردہ نہایت
سلوک این طریقہ رسیدہ است بروئے نظر است کہ توحید از احوال قلبی است حقیقت امر
بگفت و شنود و سیر و مطالعہ مکتوبات علمی حاصل میشود نہ حالات و کمالات و انوار و اسرار
سہ روز قیامت شوق قیامت را بین و اسلام خود را منسوب نمودن بطریقہ حضرت مجدد
بذکر قلبی بآنکہ بآو اجداد مجددی بودند بدون کسب جمیع مقامات و آنچہ در این طریقہ حاصل
میشود و در است از عقل و طریقہ حضرت مجدد و علم و عقائد کسب کردہ شہادت بہ صدق
معارف و حالات و انوار و اسرار آن دادہ اند و در ان شبیہ و قمر و سہ نیست حق تبارک و تعالی
خود روزی فرو بردست بوقت صبح شود ہمچو روز معلومت بکہ با کمال باختر عشق و ریشہ بر بچہ بڑہم
کہ بآن مقامات طریقہ حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہ بسجالات و اسرار و انوار و کیفیات بر مقام
فائز گردید و معارف الہیان بروئے حجت است نہ بر غیر آن

مکتوب شخصیت و نہم

در بیان آنکہ نسبت ورمیان خالق و مخلوق مثل نسبت کوزہ و
کلال است و اسرار و اتحاد و عنایت کہ بر جان بازان بر اہ
الہی مکتوف شداند باعث آن غلبہ محبت است و کثرت ذکر
و ترک مالوفات و بیان ششم از احوال حضرت مجدد کہ بخدمت

پدر بزرگوار خود نسبت توحید وجودی حاصل نموده بودند و باز بتوهمات
حضرت خواجه محمد باقی رضا توحید شهودی عیاناً دریافتند و آنکه توحید
وجودی مقتضای لطیفه قلب است و در لطائف فوقانی ازین
توحید هیچ نیست آنجا اول توحید شهودی باز محض نسبت بندگی
ثابت است بخواجه محمد اکرم خان حیدر آبادی

بسم الله الرحمن الرحیم

فیقر فدا م علی غفر عنه مدح و صلوة واضح می نماید که از کتاب و سنت ثابت است که نسبت
خاقانیت و محکومیت مثل نسبت کونه و کمال فیما بین حضرت حق سبحانه بے تاویل و تأمل ظاهر
است و مدار شرع ستریف و بعثت انبیاء و عظیم السام بر غیریت است حق غیر خدا است تعالی
اؤامری نسبی نه توالی مثل جهاد و حج و نماز و غیره مثبته از محض غیریت است در اصواب
که م و کمالات ان رضی الله تعالی عنهم بجز بندگی خدا و عبودیت حق سبحانه برگز در یافت نمیشود و
آنچه از جناب امیر المومنین قیصر رسول الله حضرت عسلی مرتضی کس مر الله وجهه
تجد و توحید نقل کنند ثابت نمیشود و گمانی که در قرن اخیر از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله
با بطن رسیده منصفی نسبت بندگی است با حق تبارک و تعالی در قرون متفرقه صوفیه عایت پدید آمد
و گمانی دیگر از ان حضرت حق سبحانه بر این ابر ظاهر شد و آن نسبت قلبی است مقتضای آن ذوق
و متوق و نور و آد است گرمی و حرارت محبت که ز صوفیه صافیة مردانیت از کثرت ذکر و ترک
ماورات غلبه محبت ظهور یافت آن باعث اتحاد و توحید گردد و بجهنم صامری از ترک مرغوبات و
کثرت ذکر و خیال پس از این گفت و جسم کثیف اتحاد پیدا کرد از روی صفت و ترک مرغوبات جسم
حکم روع پدید می آید و از غلبه محبت بر ربه منزه میست و در دید سالک نه در واقع تعالی الله
سبحانه عن فلک آفتاب و سائیه باصفوت خود منعکس میشود و غیریت در نظر تیز بین باقی است
پیرا حضرت محمد رضی الله تعالی عنه از پدر خود و مسائل توحید خوانده توحید علمی حاصل کردند و محبت
حضرت شیخ المشایخ خواجه محمد باقی بالله رضی الله تعالی عنه این توحید شهودی عیاناً دریافتند و آنکه توحید
ایشان از ریقات عنایت شد از ان جهت توحید شهودی بیان کردند در این توحید وحدت شهود است
و جسم آینه که در آن آفتاب میتابد و از شعشعان انوار و حرارت گویا و ندی آفتاب موجود است

و او در خارج موجود است و در توحید و جودی ممکنات در وید. مخرج وجود حضرت حق است بجامه
معلوم نمایان که از کثرت ذکر و توافل غلبه محبت میشود ازین غلبه سکر و سکر بر این توحید باعث میشود
در اهل سکر باین وجه حدیث اندوزد. بچندین بخش بنیاد پنجمه که در مکتب توحید و یک باب است و اتحاد و در توحید اعتبار
نمود و از مقتضائے لطیفه قلبی است که بین معرفت پیش می آید و در سیر طاعت فوق فی ابرین توحید
بیچ نیست آنجا اول توحید تهودی باز بعض نسبت بتدلیک است می شود و التراب در رب اله باب و
در صحبت بین ناچیز اگر خدا خواهد در سیر قلبی توحید و جودی بر سر است. تا اند اگر کسی بسیر طاعت فوق فی
میرسد ازین معرفت نام داشت نمی یابد همه اوست که بیان کرد در غلبه سکر و احوال این توحید بر زبان آرد
معهذ و ندیکین و از تصور موجود است. را و مسلمانان را نسبت بتدلیک و غیرت عقیده باید نمود و بوجه نف
عمودیت عمر سربا یا بر دگر حیات بے اختیار طریقه صوفیه و کثرت محبت در سکر چیرے بر زبان آید لا باس
به بگر عقیده موافق کتاب و سنت لازم باید گرفت و ازین باریان باز باریان و بیگیان استغفار باید نمود حضرت
علامه جامی و حضرت ابن عربی رحمة الله علیهما درین مقام غفله اند اهل عقل و شرع بایشان اکتفا نمی کنند و گشت
تا از کثرت توافل و از کثرت محبت چیرے یافت شود و م نباید در دستها که نیم بین خالق بچانه و خلق و مائے عباد
نظار است نسبت مخلوقیت انسان که اصل سنت و جماعت گفته اند کشف و شود بزرگان است محبت بر این
است نه بایگان بدون کشف غافل و غلام محض خطر است

مکتوب به فتا دم

و منشاء توحید و جودی و اثبات و اسرار آن در لطیفه قلب و بیان
مقامات دیگر که فوق وحدت الوجود بمبکاشفته حضرت امام ربانی مجدد
الف ثانی رضی الله تعالی عنه ثبوت پیوسته اند و بیان آنکه در
حدیث شریف آمده که حاصل آن طبیعت که تا مردم و نظر مومن کمتر
از پیشک شتر نباشد مومن نشود و فرق و یکشوندات حضرت محی الدین
ابن العربی و حضرت مجدد رضی الله عنه

بسم الله الرحمن الرحیم

حضرت خواجہ حسن ارشاد کرده اند که معرفت توحید و جودی متعلق عیبهاست جمیع عارفان است شک

نیست کہ طریقی صوفیہ علیہ از کثرت نوافل و عبادات و از کار موجب غلبہ محبت میشود آن سبب است
 محبوب میگردد و مجنون عامری و غلبہ محبت مخلوقی ترک مافات خود کرده بزرگ و قنوت مقصودش پر خست
 و حواس انسانی اگر در صوفیہ صاف باک ریاضات و مراقبات و توجہ تام بحضرت ذات پاک دارند اگر چه
 آنجناب قاضی قیاب و غایت تنزیہ است از غلبہ محبت تحمیل متیقن میگردد و این همه اوست غلبہ محبت است
 کہ دو در کثیف رایکے گردانید اگر روح لطیف را با مرتبہ مقدمہ صافیہ سجادہ کہ محبت او از این نیت
 است تحمیل باقی دیگر داند و در نیست پیروان مایه زمان صرف نظر دارند لیکن علامہ الدین سمنانی ابوالمکارم
 حضرت سکن الدین رحمۃ اللہ علیہ و استاد ایشان بن معرفت تماش و ندای حضرت عبید بن قاسم کاشی رحمۃ
 اللہ علیہ چه مبارک فرموده و آن را قد بدل در انکسار حضرت ملا جامی رحمۃ اللہ علیہ مذکور است و
 بر حاکم سہمندی بعد کتابت این سہمندی و دیگر بیان کرده آری آیت شریفی کہ رب زدونی علم اشرف
 است بآنکه کتاب انسانی منحصر در حصول یک نوع علم نیست و بجز غیر مقرر است بآنکه صوفیہ کہ این نوع کتاب
 است اندویشی بیش نیست علماء و عقلاء خلاف آن گفته اند و آن موافق است بشریع شریف کرناش
 این بر غیرت است کفر و اسلام را یکے اعتقاد کردن نہ از عقل است علیہ سکن است کہ این نوع و باطن
 شدہ باین صوفیہ خود مانند بن عقیدہ اسبب حصول و وصول و استقن معلوم نیست کہ از کجا بر آید و در حد
 حصول و حصول بعد از تعجب ظلمانی کہ در ذیل نفس فی و در دین غلطی است و مستور شدن امور صفات
 نظر است مرتبہ احسان دست میدهد کائنات ای حیث و کائنات برای اللہ سبحانه و تعالی
 از صاحب کرامت وی است کہ کلمات عارفان اندر فی اللہ قدس اعظم و زین اللہ بوی کسی نسبت کتاب و نسبت
 ثابت نموده و زحمہ او بیاد در علم و معرفت مرتبہ عالی دارند متاخر و انقشیدہ از طرف شیخ المشایخ حضرت
 خواجہ محمد باقی با اللہ رحمۃ اللہ علیہ بطریق بسیار در حد اند و در سیر سر حلقہ علوم و معارف جدید و پسین
 کرده اند و میر طیفہ قدس اسرار توحید و جود وی بیان نموده اند و در حد لطف فوقانی معارف دیگر یافته اند
 حالے از صاحب ایشان باین اسرار و معارف کرده ہرگز متصور نمیشود کہ این قدر جامع است سلیمان ریاضات
 و باطل اجماع نمایند از باب وحدت و حمدی از نگاہ گذشتہ اند معاذ اللہ کہ بر بطلان جمع شوند باطل اند
 سایہ ایشان گریزان است رحمۃ اللہ علیہ و معارف توحید و اتحاد و کتب باین اکابر موجود است ازین
 علوم برتر رفته باشند اگر چه در کتب یافته نمیشود باین کتب اعتبار و دست داریم پس مقتضای سیر
 لطیفہ قلبی است کہ از سکر غلبہ محبت با چنین اسرار تکلم فرمودہ بن میر تاج اکابر احمد یہ مجدد یہ است
 ذوق و وجدان مقصود منحصر درین معرفت نیافتہ است و آنچه بندگان احمدی مجددی گفته اند بہر حق
 دیدہ است بجز تمام این عزیزان و در علوم علیحدہ و در مقامات علم خلق ایشان چه ان و در دست
 نسبت در دو چار احوال اس کے لطیفہ بزرگ می بخشد جز ہم اللہ خیر الجزاء تقریر این معانی بخدمت عالی

اگر زودتر دو جلد را نمی یافت هرگز میکرد و بخدمت بزرگان عظمای کلام ز ادب قیمت حدائی تعالی مرا
 پیام زد و در حدیث شریف آمده که هر صلح آن نیست که تا مردم و در نظر مومن کمتر از پیشک شتر
 نباشد مومن نمی شود یعنی در دفع ضرر و مانع بود. الله سبحانه و تعالی بواسطه حل حدیث معنی این عبارت
 ترجمه خود حاصل ارشاد فرموده بود و است اگر غیر حق باشد پس رسول الله صلی الله علیه و آله
 و کعبه شریف و قرآن مجید و رسوم و امثال آنرا چه ظن توان کرد و استغفار با آن چگونگی درست و بد و
 متبرکه که آنرا چگونگی چنین باید دید که سلطان المشایخ رحمه الله علیه فرموده اند سلطان المشایخ قدس
 الله سره و عزیزه عدم تاثیر خلق بیان فرموده اند که رسول و کعبه و قرآن مجید و صلوات و رسوم مومن
 حق گفته اند و کلام قدما و حضرات پیشینیان را الله علیه جز نپذیرد و تعبد و ترک را از او نیست
 از اسرار توحید ممکن نگردد و اندر متافران و صراحتاً جناب سهراب ابن عربی رحمه الله درین باب بسیار
 فلو و در حضرت شیخ ابن عربی سند متافران و حجت متفردان اند علم توحید و بتفصیل بیان
 فرموده جز این الله خیر از اینان ما از کلام ایشان استفاده و زنده بجا نماند و این صواب
 و ملاجی در حق در نگذاشته است و حضرت مسائیل زیاده ترازی سیوی بیان کرده
 اند این عبارت حضرت خواجه حسن در کتب بک نوشته اند علوم و معارف صوفیه علیه ناسی از صفات
 و جلال است حجت برایشان نه بر غیر حضرت شیخ عبد الرزاق کاشی رحمه الله علیه جمیع
 انبیاء علیهم السلام به مشرب توحید و جود و آن دهرن یک بستی ستمثل مواج آب و یاد و
 محنت و نه در استن که بیک است تقیید که توجه به مجاهدات و ریاضات و کثرت اذکار و محاسن
 و معتبه نیست فرود آورده و بیکه از کتب و صفت علم و جود و شوق به و ک خود که ثبوت توحید
 و جودی است نداده و آنچه گویند که بدون این عقاید محسوس و محسوس نیست آنرا هم علم نیست
 از اصحاب کرم که انکه و اعتقاد اند رضی الله تعالی عنهم ابن اودم اهل سکر هیچ مروی نیست اتباع
 اصحاب غلام رضی الله تعالی عنهم جمیع معقول بنود و جب است حضرت محمد در مقامات
 طریق خود را بسیار بیان کرده اند و قلب این معرفت یافته و در لطافت عالم معارف دیگر
 تقریب کرده اند و در لایات کیفیات دیگر و در کمالات و علوم دیگر در حقایق تعالی
 دیگر است و باین مقامات علماء و عقده و هزاران رسیده اند هیچ اشتباهی در این نیست و در
 این مقامات و بیه تیج از توحید و جودی و شهودی کثرت نمیشود همه اینها بن صحرای متبع سذت
 کثر اند بی نهایت هم بطریق اصحاب که علیهم الرضوان شایسته دارند جز عودیت و صفات
 و یقین تعالی شان نیست و در سببها و طنی و سببها و دیگرها و لطافتها متبهر و درند

مکتوب ہفتاد و یکم

نیز بخواجہ حسن صدوریافتہ در تعزیت برادر کمان ایشان خواجہ حسین
 مرحوم و احوال اولیاء اللہ کہ بعضی از غنوم محزون میگردد و بعضی از
 آلام سرور میشوند و بعضی را غم و شادی مساوی است و برین نسبت
 چشمیہ و نسبت قادریہ و نسبت نقشبندیہ و نسبت احمدیہ مجددیہ
 و فرق در میان نسبت طریقیہ و مابینا سبب فلک

حضرت ملا مست فخر عبد اللہ معروف غلام علی بعد از مدتی نیاز داشت می نمایا کرامت را که گرامی
 بود و بعد از مدتی در وقت نماز است و در آن گروید و این تحریر عنایت تقریر صریح گردید است میستود کہ بنور
 غم این ماتم جگر سرور خاطر مایه خوش میدرد و معجزه حاصل شد عید و تہنیت کہ نام مرساں است فرمود اے
 ابرہیم کہ سرور حضرت سبب ماوراء تو منانیم و شک نیستہ من یک میرفت در مقفائے بشریہ چار
 سبب حضرت سید محمد گیسو در زمرۃ اللہ علیہم السلام از مرگ پسر خود بخود بودہ در مہوشی ایفرمود و جنب سبب
 مقدس قدس منزہ از انرا کانت سبحانہ بندی اے پورے تو پوستکی قدکی جانے فرسی اے بے
 پسر زخمیہ ہر چہ دانی یک بود کہ در غمہا شادی نماید دیگرے و غنوم محزون تر گردد و یکے را برادر برادر بود
 کہے را کہ تباغ حبیب خداست صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اور فقل است بر دیگران محراب بنور کہ مرچیں
 باید بود و رعیت نامہ الفاظ تغویض ہم بود آری بے مقام تسلیم بندگی ثابت فتوہ تسلیم و رضا آخرین
 مقامات ملوک است کہ ولایت بدون این مقامات و مقام جذبی ضرورت نہ بندگو مثل سوالے بعد حصول
 مقامات ملوک و مقام جذبی بولایت خاصہ کہ آن اصول معیت از پس نہ است بادشاہ بجزون دانہ قدیم نبود
 معیت صفت بنسبت و عمری ہستی استہلاکے یا بدین پیر عمر ضائع کردہ را بواسطہ بزرگان مرعوب
 تر و حضرت سلامت افادہ فرزند کہ نسبت چستہ عبارت از چلیست ذوق و شوق و فقرہ از تاثیرات
 خد و گری جبر کہ لازم آن نسبت است میشود نہ ذلت نسبت است این جبر کہ لازم نسبت است نسبت
 قادرید عالیہ عبارت از چلیست وین مناسبات و واقعات از لازم آن نسبت است نسبت نقشبندیہ
 بعد حصول ذکر نفسی و جمعیت کواطر عبارت از حصول توجہ و یادداشت است کہ در دل گوایدیہ گری فی سبیل
 شود در آن توجہ شمولے پیدا نماید تمام بدن را و نسبتہا کے احمدیہ مجددیہ عبارت از پیدا شدن توجہ و ہر
 لطیفہ از اہالیہ سببہ تاکہ این توجہ نہ اہل گردد و حضور حق سبحانہ شد حضور نفس سادہ کہ شود و

خلق و شوق و توجه نماند در لطافت عالم خلق و مستحق در نور نسبت و لطافت احوال دست دبد و ظهور
توحید از غایب محبت میشود از کثرت اذکار دست میدهد و در فغان ممول است و السلام و اما کرام :-

مکتوب بمقتاد و دویم

بمیر فرخ حسین صدر یافته در مذمت طلب دنیا و قناعت کثرت
شغل علم طلب و علوم فلاسفه و بعضی نصیحت ضروری لازم گرفتار
صحبت فقر که بهتر از صدقه نشینی اغنیا است و مایه ناسب ذلک

بخوانید که شریف میر و صاحب دلی مراتب معلوم است که لایق هدیه است شوق که در تن می نماید تمییز
که به یورو و سحر دست رس نیده شریف شریف بان سمت بر من و به وجه مودع ساخته اند به آن غیر مرجع
است آنچه بخاطر می آید از مرجع میر و دیدگاه به سستی می بیند و گاه به محدث و علم به خوش نویسی که به
حافظ گاه به حدیب در محل طینت سامی و مبله بدست است طلب غنای است از نظری با عیال
و تاثیرند زد و به سبب عین کمالی صحبت بر کس نیست و بدین در دوام طلب شغل در پست و غیره هم چنین
علوم فلسفه ملکی است از آن عرض کرده و تمار طلب و فلسفیت و دو پر پر و از قصائد و سبب شمس غریبان
است یعنی به هم که هم بر است که در حقیقت امیر انوشیروانی در این بیت مدح رضی الله تعالی عنہ
بدست ما که در صفار سبزه و بشماره سیم دان علم احوال است که از دوام فکر و توجه و در دست و در
و استغفار و غیره غایت می نمایند و سراسر از توحید و تقوی و ترک و تجرد و باطن زخمنا جان و میدر
حضرت غنی سبحان و ستن بر زلف مقنون ساختن دور شهید و حضرت حق سبحان و متفرق و شوق
و هو و عکس اینها کنند مطلع دل نمون و آنچه در مرتب صوفیه مرقوم است اگر چه درین وقت که وقت
کفر و فسق و بیعت است آن بوی بسیار کم شده بهر حال چیزی که نقد و بهر میشود که نمناز میگرد و ندر مرغ
که قصداً آسمان نمایه اگر چه غیر مایه صوفیانه و نه شرک با آزاد میشود این همه زهد و اهل بیت عظام
و اصحاب خیر و نام صلی الله علیه و آله و سلم و صوفیه کرام رسیده است شمارا لایق نفوت است و
شب سمور شد شب و شب تنور گذشت و نوری سمور بجو سب نزدیک تراست و گرمی تنور از مؤلف
دور آستان نشینی فقر بهتر از صدقه گزینی اغنیا و تقدر الله تعالی و ایای المصیباته سبحان
تعریف حکیم صاحب سلمیم الله سبحان الله نادان با و عالم نیک و بارگاه ایشان میشود سلامت
یا شند بکرامت احوال خود اصرار آن بر و عالمی جناب سامی است و هر چه با هر رسد وقت تداوی نیست
اندیشه سالان و جمل قهر و قیامت در نظر و ابریم امید که مغفرت نمایند بجان و دیگران و غیره همیشه آباد

میگویند و بدان استقامت دارند و این مردم اذ آن اجتناب دارند شیوع جعل ندان است:

مکتوب هفتاد و نهم

بنخواجہ حسن مودود و صدوریافته و احوال و احوال را جدد خود که نسبت قادریه
داشتند نور اللہ مرقدہ و احوال استفادہ خود بطریقہ انیقہ نقشبندیہ
و جواب بعضی اعتراضات کہ ملا عبدالحق بر کلام حضرت مجدد نموده اند
از کلام ملا مسطورہ

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حضرت سادہ مت این کترین درویشان بلکه ننگ و عار ایشان خانه زاد قادریه است و
بزرگان من تادمی بودند پدرم بر لایت قادریه مشرف گشتند و از ایشان دلیل است بر آن انکار
شائع برین ماندن و برین نایم اثری داشت اراده اکتی سحانه و تقدیر باین ماندن مستبعد ساخت
ایک درول گزشتگی بر پس بمطالعہ حکم و مقالہ داشت حضرت مجدد و شرقی یافت و مذاہبے کہ بغیر طریقی
زیب بد آن او لام نائل شد بلکه رسالہ در جواب حضرت شیخ عبدالحق رحمۃ اللہ علیہ کہ بے تحقیق محض
باستماع سخنان بے صرقتہ گویان در آنکار و اعتراضات بر کلام حضرت مجدد نوشته زبان طاعنان
در ساز ساختند تحریر کرده ام سبحان اللہ من جابل کجاء متقابہ حضرت شیخ عبدالحق رحمۃ اللہ علیہ کجا
از اینجا احوال اعتراضات دریافت میشود کہ جابلے آن اعتراضات بردارد پس اعتراضات قدرے
ندارد حکیم ذکاوت ملحقان صاحب بی مصلحتہ مع رسالہ فرمودند کہ این رسالہ در مدعای اعتراضات
کافی است و حضرت شیخ عبدالحق رحمۃ اللہ علیہ در مکتوبات مودود بنام حضرت میرزا عمام الدین
خلیفہ حضرت خواجه محمد باقی بالله رحمۃ اللہ علیہما نوشته اند کہ درول چیزے از غیب افتاده آن
اعتراضات نمائند کہ با چنین عزیزان بد نماید لود غشادہ بشریت نماید و کفر من سبحان اللہ ان
اعتراضات از بشریت بوردہ تأیید حقایق چنانچہ خود قرار کردہ اند نیست حال کس علما اللہم
اعترض غیبرے از محمد بن جواب احوال نوشته اند حضرت محمد سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم
را نبی انما نبیا نوشته اند و ہمسری سا کفر نوشته اند میگورینا بچہ اللہ تعالی ما را از قرب و کمال عطا فرمود
بواسطہ سید نبی و است مصلی اللہ علیہ قالدہ سلم و اتباع و پیروی ولی یا ربی بلکہ پیروی کب صحاب
کرم نمیرسد از پس قرنی یا شد یا مکر بن عبد الغفریہ رحمۃ اللہ علیہما نوشته اند کہ ملایت و معرفت و

علوم و طریقه را به واسطه حضرت خواجه جگهان پیرین محمد باقی است قدس سره و باطنی طریقه
 خصوصاً از بهر مکتب مروت در علم باطن بنظر حضرت پیر خود حضرت خواجه محمد باقی رسیده ام اگر سر خود خوانی
 آسمان بزرگ ایشان همیشه در پیش من است از خدمت نگردد باشد و باطن او به واسطه نوشته اند که این کیمیه
 خوش بین و زاهد بود و ذیل ایشان است قلمی که اینها مکتب در من نیست نوشته که از غلبه دید
 تصور دنی خود را از کافر فرنگ بدتر می یابم تکلیف از کبر اعدای در راه حضرت ابن عربی رحمه الله علیه
 رفته اند که شیخ مقتدای متاخران و عند متقدمان است مایه از خیر نعمت او هر دو یافته ایم بخدا
 معرفت حضرت شیخ باقی مانده اند بهر آن که در این چنانچه در نحو سیل بود و در بیان از صفات است و در حدیث
 کافی است و بنیاد او شرف خیران اکابر اند حضرت شیخ ابن عربی از مفسدان است مگر در خط
 نوشته اند که حضرت غوث الثقیس واسطه تعین ولایت اند گریا در زمره اصحاب کرام و این بیت عظام
 اند یعنی الله تعالی عنهم نوشته اند که توجه حضرت غوث الثقیس و حضرت خواجه قطب الدین رقی الله
 تعالی عنهما من به قیام رسیده ام حضرت سلامت محدود نیست که مکتوبات حضرت مجدد بتفصیل
 بمطالع مبارک آمده است آن مکتوبات پیش این فقیر و ملا محمد مدعی سلمه الله تعالی از فقیر
 با قدر و در این مورد ناخالص نام این ناچیز شنیده از سلیله که بسبب منزل آن طرف بدم است پیش
 فقیر حقیق آمده و در حدیث نوشته است که در ملک خود و بعد از شرف و آن
 لرزنا غنای طریقه حق سبحانه است سبحان الله من جزو علما این حقیر استفاد نموده طریقه باطن
 تکمیل نماید ان الله یفعل بالضعیف ما یشیئ فی ذلک القوی اقصی انکار حضرت مجدد کرد و حضرت
 اینجا گفت آنرا بعد حاصل نیست طریقه مجدد بسیار معتقد شد و مکتوبات حضرت مجدد با خود برد که عربی من
 ذبح مکران خواهم کرد از آن ملک که را از تأیید خود یا غرضی حصار خود کفایت یابد پس
 این ذبح فرستاده نوشته که خدا عالم است و این ملک طریقه مجدد را از من گرفته پسیت رسیده اند
 سلمه الله تعالی فی الزمک الطریقه المجددیه مودعی براتی عالمی معتقد اول انکار داشت بعد کسب طریقه
 سخت معتقد حضرت مجدد شده در کابل و غزنی و تندرست آمد مرشدان این طریقه است و مایه نویسی
 شده اند اسلحای است و در اوقات راه یافته الله تعالی عاقبت بخیر بود امید دارد
 و است حضرت مجدد حضرت خورشید محمد بن محمد علیه بجا آمد بهر بار بود
 درود بن مقیرادید از امپ از من گواهم که ایشان کیمیت باطن داشتند حضرت
 سومت چه خوش باشد و شفا برائے نریا و مرآت سحر قدوم فرمایند و در وقت حضرت شیخ رکن الدین
 را حاصل شود حضرت مجدد مستخرج رحمه الله علیه در وقت مکتوبات حضرت شیخ رکن الدین
 رحمه الله علیه از من است و در کتب حضرت برائے قرست مکتوبات حاصل مان

در مدتی تشریف فرمودند شیخ رکن الدین فرمودند که بعضی ترتیبات موقوف بر فقر و ضعف اند و مدتی منوره بود
ازین جهت رفقت حضرت شیخ عبدالحق رحمۃ اللہ علیہ ازین توحید شیخ رکن الدین خوش نمیشد و عجب
بپوش خوش نمیشد بنی را بواسطه بدایت امت ثواب نامیرسد الدال علی الخیر کف عذر اللہ تعالی
این فقیر و آن حضرت را در یاد خود دهمشتم عاقبت بخیر فرمایند آری زیاده میبود ردعا است و اسلام
حضرت سلامت آنچه حاصل انا خلیا و طریقہ عسیر صوفیہ است عقیدہ صحیحہ اہل سنت و جماعت و توفیق
اعمال موافق فقه و اخلاق صبر و توکل و غیرہما و احسان باطن از حضور و یادداشت و انوار و احسان سلیمان
طریقہ موجود است از پیران کسب کرده اند

مکتوب ہفتاد و چہارم

در جواب بعضی طعنہا کہ بر این طریقہ شریفہ بطور ایہام نوشتہ بود
و بر مز و اشارت مع احوال بیعت حضرت مجدد و حضرت میرزا
صاحب قبلہ و بیان توحید و جود و شہودی نیز بخواجه حسن صدیق باقیہ
حضرت سلامت سلمکم اللہ تعالی لا تغافل عن المسلمین و ابغاکم از جواب غلام علی حق عنہ بعد
سلامہ و نیاز و تحیہ اسلام السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ بعرض میرساند صحیفہ شریفہ یکصد و شصت
منیفہ بود و در متنش از فرمود علوم صوفیہ علیہ فوائد حافیہ سیئہ دمان رسائل اند و جویافتہ برائے
ساکنان راہ کافی است اللہ تعالی این فقیر را نیز ازین انعامات سامیہ بہرہ یاب فرماید برگزیدہ
معلوم ہو کہ این قدر از مدد رحمت و امرار تصوف مددگان می آید حاضر است تقریر بہ بجای و تحریر
رسائل دارند غالب است کہ در این معصومات از لہجات خود بخنجا بیایند و مستخرج باشند اللہ تعالی
ہرگز و میخواند بعلم و عمل و علوم و معانی سر نیز از میفرماید الحق ذات سامی صفات و عین وقت باو کا
اسلامت حاصل است سلامت باشد باکرام و کرامت بندہ پیش ازین معروض نموده بود کہ اگر چه
در سادہ خدا سبحانہ نافع باشد بہ تحریر آن ممنون با جابت رسانند آن معروض این تحریرات نافع نموده
اند آمدہ نیز تحلیف خواہند کشید اگر چه برائے عمل حرفے کافی بود یک ہر تازہ دوستی دیگر دارد
و نسبت شریفہ حضرت خواہد نقش بند قدس اللہ سبحانہ سرہ الا قدس از مقلطہائے ناہمان و بے
ادبی و نا رسائی آہنا ارشاد نموده اند یعنی تمامی بایکہ ازین نا شائستگیہ دعوہ کہیں کہیں
بے ادب باشد لغز یا شی اللہ تعالی باین ارشاد سلامت دارد و کمینق اجتناب این ضعیف
را کہ مست فرماید خلیفہ خدا نائب مصطفی صلی اللہ علیہ وسلم امام المحققین مجدد الف ثانی رضی اللہ

لفظ اعظم از عالم مابد خود طریق حقیقیہ صابریہ و قادریہ رحمۃ اللہ علیہم تعلیم یافتہ بخدمت امام
 الانامہ خواجہ غلام احمد خان حضرت محمد باقی باللہ قدس سرہ رسید ترمیم یافتہ و زمین انکار مرحمت
 آنحضرت در مدت مدتی و در اوج کمال زکیات به اندازہ کردند طوفاً حضرت خواجہ غلام احمد
 بنظر شریف گذشتہ باشد بلندی استعداد و سیر مرادی ایشان بسیار میفرمایند شیخ احمد آقابے
 است کہ مثل ما هزاران ستارگان در سایہ ایشان گم اند میفرمایند در تعقل نامساوی ایشان
 و ملاحق من کما سواہ لکماہ فی سبب منکات ثلثا بسیار میبینم ترسیت حضرت خواجہ ایشان را
 طریق ذکر محبت کردند آنجناب مقامات و اصطلاحات جدیدہ و در طریق خود بیان فرمودند ہر مقام
 علمے جدا و کیفیت علیحدہ دارد ہزاران علماء و عطاء بترسیت ایشان بآن حالات و کیفیات و
 امر اسرار کردند و بشہادت اہل علم و شرح و بیان طریقہ جدیدہ اشتیاقی بنامہ اعتراضات کہ
 بر کلام ایشان بے تامل کردہ اند بطور علماء صوفیہ مندرج است و در صدق آن موارف هیچ شکے
 نیست در کلام انبی سچانہ و کلام رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و کلام ادیان و بیانات جاری
 است این فقیر بمعیت در قادریہ و تربیت در نقشبندیہ و محبت مقررہ بچشتیہ و ابدال اللہ تعالیٰ
 بعین انتساب آن اکابر سلامت ایمان و عافیت در دوجہان کرامت فرمایند ہر و مرشد بندہ اول
 استفادہ از سید السادات بدیع محمد یارونی چار سال در عین حیات ایشان و شش سال از مراد
 مبارک ایشان کردند باز در زودہ سال از شیخ الشیخ شمس محمد عابد استفادہ فرمودند و مدتہا
 صحبت داشتند بحضرت حاجی محمد افضل و حضرت حافظ سعد اللہ رحمۃ اللہ علیہم جمعین و این
 اکابر اولیہ پیرو و واسطہ بحضرت مجدد میرزا محمدت ایازت طریقہ قادریہ در واقعہ و حضور
 حضرت رسالت مآب صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم از جناب حضرت غوث الثقلین پرستیدہ و نسبت
 چشتیہ از روح پاک فتوح حضرت خواجہ قطب الدین رحمۃ اللہ علیہ یافتند و فیض چشتیہ و قادریہ
 کہ درین طریقہ بتوارث رسیدہ بعد ازین اجازت و ازین نسبت تقریب یافت اللہ تعالیٰ این
 ضعیف و خفیف را از فیوض این اکابر بواسطہ پیرو مرشد حقیقی بہرہ وافر عطا فرماید آمین غلام
 در حق ین ناچیز خطاب فرمودہ اند سبحان اللہ این چرخ عمر برباد دادہ کہے بایق این خطاب است
 اللہ تعالیٰ بعین حدیث آنحضرت سلامت ایمان فرماید شاہ عبدالعزیز و برادران ایشان علماء
 ربانی با علم و نسبت نقشبندیہ ہم دارند بدین و تدبیر علوم متناہ از این فقیر حقیر کہ جوانی قدسی
 و خلعت بریری و کسب و صنعت گذرانیدہ و میگذرانند کہے لایق آن است کہ بے این اکابر تشریف نہ
 مردم نام این مینہ غلط مغفول کردہ اند من دانم این ناچیز را غم این نہ دانم آن کہ بہ نسبت حضرت
 غفار سبحانہ و رحمۃ العالمین صلی اللہ علیہ وسلم رسیدن از و خلق خدا قدم عمر کردہ اند بابر اش

آن حضرت دعاء سلامت ایمان و مغفرت گماکان در باره این خاکپا فرمایند بفرما که الله احسن الخیر
 حضرت سلامت بنی الانبیاء و ائمتن ایشان حضرت حبیب خدا صلی الله علیه و آله وسلم و نه شستن
 که همسری کد است و هیچ ولی یا ادنی نبی بلکه بر ادنی صاحبی نمیرسد و من کین خورشیدین و نه
 بر دار نعم اولیاء کرام بستم و وصل از امور اربعه در غایتان ایشان عقیده صحیح و اعمال موافق فقه
 و اخلاق و اعمال نسبت به اخذ طریقه ایشان شده و الا دین خود را کسی بر باد نمی دهد و کار فرزانان
 هرگز و نمی شود اللهم احیی منی مسلماً و احیی مسلماً و احیی مسلماً امر می تأدیه و
 نعت بندیه و اخلاص چشتیه برائے حصول اسلام است و پس بر سر دست بنده گفته که یا رب عالمیان
 است و امیدوار عفو و مغفرت کلا یضاه المعصیه و شرمسار از ظهور قصور و رجایا بزرگان
 و مدتی صلح و کسرت کلا یفقد حوائج الرحمة بنده ضعیف امیدوار هست که بمن العاف
 بزرگان بیدار حق محفوظ و محفوظ است معصیت بکف و یا به و دیده بدوست و یا پاک اجل خنده
 زمان بر وقت شده که این کمترین عبادق آید بنده حال خود را می دانم که در آخرین طریقه از
 صدق و طاعت دست میده و محسوس است الله تعالی ازین محسوس بر آید و وقت حلقه و مراقبه و ذکر و
 تلاوت سوره صفار الطیبات را بدو می شود و استغراق و پیروی که در لطیفه قلبی بسکه بود حال اسکر
 نیست و در ذوال خفا است و قطع امید و طاعتیت بعد از دعا و آهی بویان و سلب نسبت افعال
 و صفات از سب و عدم ترمیم در لطیفه حاصل سوره و آیه و حریف و اشعار محبت و ذکر و لایا و کلام
 رحمة الله علیه نمیت ماضی را در استنزه می آورد ذکر هر متوسط و سماع غیر ممنوع نزد یک حضرت
 سلطان المشایخ رضی الله تعالی عنهم اهل نسب را رفت می بخشد احوال بحد سید امر و عفو کم
 و السلام ارشاد کرده اند جعله الله و حمد یا و شهادت یا ظاهر است که وجودیه را می آید بکینه را
 بکینه یافته اند و شهادت غیر ثابت می نمایند که جرم آئینه در نظر بصیرت مستور نیست و وجودیه از
 غلبه بکینه جرم آئینه را نمی بینند پس وجودی و شهودی بودن چگونه محقق شود و بعد بزرگان احمد
 مجددیه معرفت لوحیه وجودی از سیر لطیفه قلب بهم میرسد و معرفت لوحیه شهودی از سیر لطیفه
 نفس حاصل شود پس مراد این باشد که برود معرفت فقه عال گرد اما بتیابیه بکینه حاصل و ظهور
 ترجیه وجودی با کار و مراقبات و فراق که پیدائی کنند مستعمل خواهد شد و با الله استغنی عید خود
 نگا دارم و گویم لا اله الا الله محمد رسول الله من اهل ما ازین حالات به غیر ظهور و صفاد
 کم خطی بسیریم که حاصل پیاده به در روشنی من است اللهم انی استلک مع خیر ما
 سألتک بیدیک محمد صلی الله علیه و آله و سلم و اهو ذلک من شوق استعالات
 منه بنیات محمد صلی الله علیه و آله و سلم هر کس لاین ظهور امر نیست نه سلطان قریار

ہر نیکو است و نیکو در دنیا ہر نیکو نیکو است و در اسلام !

مکتوب مفقود و پنجم

وہ بیان آنکہ کمالات الہیہ و ہر خاندان برائے دیگر ظہور نموده اند
لیکن معیار آہنا شریعت است و معنی بیت حکیم سنائی معہ فوائد کثیرہ
نیز بخواجه حسن صدور یافت

کوی بہت تنقید و سرور ساختن قلمی میشود کہ حضرت حق سبحانہ کمالات متنوعہ نمودار فرما داند
صوفیہ علیہ ظاہر فرمودہ اند کہ آن طریق را بابت کمالات انوارا شدن برائے کسب آن مرتب نمودہ اند
وہ سطحات و طریقہ فی حق خود بین فرمودہ اند کہ آن مقامات و تجلیات مدارج در بہر کسبت صحیح
دو جہان جمع و کتب خود مدون ساختند باز حکمت باللہ الہیہ طالبان را علماء و عقلاء بتحصیل
آں اوارہ فرمود و مقامات حدیث برداشتہ آن حالات و کیفیات و علمہ متنوعہ در ہواطن خود و بہان
مانندہ و بہ تعلیق الوہام غم دہاں مودت شکستہ نمادہ و ہر یک ازین طریق کسب کمالات الہیہ
محمد مصطفیٰ اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم شاہ عالم ہست مشاہدہ برائے تحقیق مقصود آوارہ از محبت و توحید و مودت
و وہ اطاعت مستقیم محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم با ابن ہر مہدی قبول حضرت حق سبحانہ اتباع نبی معصوم
است صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم اہل ہر خاندان مادہ عقائد خود و احدی خستہ و اہل رضیہ و حال علیہ
گزارا بہت حبیب خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم درین طریق یافتہ نشو و نیج طریقہ رواجے نیاید بلکہ
الطہارۃ بر حقیقت بر طریقہ کہ سی بجے ورنہ من اذکار و اشغال و مرتبات خاصہ آن رجعت کمالات آن
طریقہ متعذر می نماید و ہم ہذا اللہ سبحانہ معنی دین بیت کہ حضرت مودت مردم رحمتہ اللہ علیہ در شہر شریف
بیان فرمودہ اند کہ ہر چہ از دست و پا فی ہر حسب آخرف چہ زیادت ہر چہ از راہ و وسعتی چہ
کفر و خوف چہ ایمان و نزد فقیر نیست عزیزان بجز از ذکر و توحید از لواقل عبادات کہ از ایمان است
و محمل میشود کہ کسب حظ و لذت و اول سلوک منع فرماہد حضرت شاہ کلید الشہادت حشری رحمۃ اللہ علیہ
نہیں طوہر بیت مقرر نمودہ اند کہ وہ بود کہ در قلبہ اعمال ادا کئے فرایض ہم متعذر میشود و اعمال ظاہر
مستحسن می نمایند و این ہمہ از این باب است و موعودان کہ الہی از تصدیق انبیاء علیہم السلام تہی کنند
کہ اثبات غیریت است تا باب اللہ علیہ السلام این کثرین و دریشان بیکہ ہا کہ اسے الیشان غلامی
عفی عنہ بعد ساوک از علوم توحید کہ آچہ کبریا دین در غلبہ اعمال فرمودہ اند عذر سے دارند عنون عامری
و در غلبہ سنائی لیلی گفت غلبہ محبت و سکروستی عند خواہ است خود ما بہ نسبت حضور جمیعیت و ہر گاہی دور

کم خطرگی یا بے خطرگی داده بایان نما هر حال مروید از رسول کریم صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم پروا خست این
و احیای تصدیق می نماید بصبر و قناعت و رزق مقسوم چشم حرص و طمع کرد ساخته بدین مزید خوش
زندگی میکند خاتم محمد صلی اللہ علیہ وسلم و کثیر طیب صبا صبا فیه و صبا صبا علیہ
کما يجب و بذا و در حق صلی اللہ علیہ وسلم مولانا محمد صلی اللہ علیہ وسلم و باریک
اللہ تعالیٰ عواقب امور بخیر و باید باطن بنور حضور و آگاهی کرد و اشعاع مرتبه حسان است
آراسته و محبت از اشعاع ماسوا میراسته هر حال و اخلاق یک تندیب یافته و بصبر و توکل و قناعت
و تقوی و رزق و آن بر تافته نصیحت است بزرگ کفیات از کار و محبت لایم حنایات حضرت او
سبحانه است و بے شهود و حدت در کثرت نمک و در طریقه نیست و علامات آن اعراض است و بسلام

مکتوب بمقتاد و ششم

در بیان نسبت نقشبندیه و احمدیه مجددیه در تعزیت نیز بنحواجه
حسن صدور یافته

بعد از آنکه ارشاد می نماید تفضل منسوب و دستر تا بخشیدن باین مبرای سلامت باشند بدعائے حسن
خاتمه و نسبت اشکال کشا حصول این مدعا که از نسبت این عزیزان دان و نام توجه و التماس بجناب کرد است
و نسبت هائے احمدیه مجددیه که آن شمول در حضور است و جمیع مطالب بلکه زیاده آنرا این خاکپائے و در ایشان
را معنای فرزند بر کسی نخواهد که از طریق خود بره بر دار و الا انقض انتساب چه فایده اقول توحید و تصدیق پیغمبر
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کفایت کند اللہ تعالیٰ عاقبت بخیر نماید سه شکر که دل این یمن پر خون شد و
بگریه زین سرکے فانی چون شد و مصحف بکف و پابرہ و دیدہ بدوست با پایاب اجل خنده زمان
بیردن شد و اللہ تعالیٰ این حالت بدعائے ماسی نصیب فرماید باستماع واقعه جانگذاصا بنزاده عالی
نسب خواجه یوسف صاحب اولی سبب و تمام شد اللہ تعالیٰ مغفرت فرماید و یاقی ماندگار بر اتباع
قدسے مشایخ خود موثق فرماید و شرف بیوت الیک آیتار حاصل میشود بسبب اضعیف و ناتوان گشته
ام معاف فرماید خط بدست دیگرے نویا ینده

مکتوب بمقتاد و هفتم

نیز بنحواجه حسن صدور یافته در بیان آنکه مکشوفات اولیا محبت است
بر ایشان نه بر دیگران و آنچه میگویند که بدون توحید و خودی حصول

وصول نیست اصلے ندارد و بیان مقامات حضرت مجدد و جواز تکملہ بیعت برائے کسب فیض باطن

علوم و معارف صوفیہ علیہ ناشی از صفائے و مہمانی است تحت است برایشان نہ بر غیر حضرت
شیخ عبد الرزاق کاشی رحمۃ اللہ علیہ جمیع انبیاء علیہم السلام بر مشرب توحید و جودی و آن دیدن یک
ہستی است مثل امواج آب در دریا و مکانات و مسکنات است تعلیم کہ توحید ہے مجاہدات و
ریاضات و لذت اذکار و سب و مقبض نیست قزو و آوہ و لیسے از کتاب و سنت نہ بدو آنچه گویند
کہ بدین این اعتقاد حصول و وصول بل غیر نیست آنہا اصلے ندارد از اصحاب کرام کہ ائمہ و صلوات اللہ علیہ
الہ علیہم اجمعین این ادرام اہل تکملہ بیعت مروی نیست ائمہ اصحاب عظام یعنی بزرگان عالم جمیع
معصوم نمودن واجب است بر کان مجدد یہ مقامات طریقہ خود بسیار بیان کرده اند و قلب این معرفت
را یافتہ اند و دیگر وظیفہ عالم امر معارف دیگر تقریر کردہ اند و ولایات کیفیات دیگر و کمالات
سہ گانہ حالات و علوم دیگر و در حقین عالمی دیگر است و باین مقامات علماء و عظام و شہداء رسیدہ اند
بیعت استقبالت و ان نیست و درین مقامات عالمی جمیع از توحید و جودی و شہودی کشف نیست و ہمہ
آما اہل صوفیہ و متبع سنت کثر لہ سبحانہ اما ہم بطریق اصحاب کہ علیہم الرضوان منسبت دارند
جر خیر ویت و مقامی بر و یقین لہ حال نہ ان نیست و نسبتہائے باطنی و سقہا و بیہیگی با و لفظ
ما مشہود دارند حضرت سمدت بہ کس از طریقہ خود بہرے رسیدہ است بعضی توحید را بچنانال سخیہ توفیق
اند و بعضی بندوق تاریخیہ مظلوظہ و بعضی باشکرم کار و دیگر چہ بیس نفس می آید احتیاط دارند این
ہمہ حالات لبہ رغوب دل مہراز دین و نما و بقا و ترک و تجرید و انزوا و نقد وقت این عزیزان
بار اہلہا اہم اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ و آلائہ الی صوفیہا تمامید و راست کہ آن حضرت برائے وصول
شریعت کافی و والی از یہ طریقہ مجدد یہ صوبہ از این فقیر حقیر و حسن غائبہ و مہنا و شوق افادہ اتباع مصطفی
صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم بہت مشکل کشا و عافے حاجت روا مدد و قربانید زیارہ و اسلامہ دل کرام حضرت
سلامتہ ہمہ اوست گویان چہ بگوید بہرہا ممکن رہ عین حق لایمیت سبحانہ یقین می کنند مرگ بر ممکن چہ در کمال
است و امر بعبادت و بہرہ و چراغ در ریاضت مراتب وجود بہت کردہ ازین اعتراض بہ آمدن معقول نیست
عقل کے تجرین می نماید کہ شخص خود قائل بہ خود مغفور گردد خود را خود سجدہ کند و کج و مذہب و کج شود ممکن نیست
حضرت سلامت در ذکر و دعا و انوار شمع و میگردند ہمیں نور بسیط است کہ تجلیہ و شایا است و آن
انہما حضرت وجود است بر سبب کل ممکنات و ازین نور وجود در زمین و آسمان و بیچ چیز ہر و بخت
پس این نور وجود بہ لحاظ داشتہ اند کہ آن می نمایند و خود را واسل و موحی دانند کہ حضرت حق

سواء محیط و سالیست و را شیاء معاذ الله سبحانه لیس گشته شیخی و هو السیاح العلیه حضرت
سلامت بیعت خلفا و صحابه کرام بر دست پدید گیر محض برائے قیامت است در ترویج اسلام یا باین
بیعت کسب فیض بهم میگردند و اگر نمی گردند فیض سابق بر لاحق چگونه ثابت شود فایده دیگر بیعت
و تبلیغ اصحاب کرام است رضی الله تعالی عنهم علیهم السلام و سنت الخلفاء و السلفین
فایده دیگر بیعت بر دست حکام فساد و انشطام است و در بیعت بر دست این باطن که تکرار گردد
اصلاح پس قیاس بیکه بر دیگر درست نباشد

مکتوب بنقاد و ششم

بخواجه حسن صدر در یافت در بیان جواز تکرار بیعت بدست شیوخ
متعدد و برائے کسب تهذیب باطن

بعد سلام میرساند الحمد لله که صحت و عاقبت حاصل است و سلامت خیریت ذات باریک
مستدعی عنایت نامه به درود مسعود و راحت و ساینده و مندرج آن واضح شد آنچه قبل ازین تکریر یافته
این که بعد حصول انقباض بیک طریق بواسطه بیعت کردن بدست بزرگه اگر صلاحیت داشته
باشد بعقیده و مثل و اطلاق و حال و ترک و اندوختن و تاثیر صحبت کثیر آثار صحبت ابن الله بیعت
عثمانی اخصی ندارد اگر در صحبت و اذکار معموله آن خاندان نسبت خاص و محاربات در آنجا و سب ندید بخود
است که بخدمت مرشد و دیگر افتاده نماید بلکه واجب اگر طالب فیض الهی است بجزان بهر فضیله
و ادب بیعت تا بگوید بیعت کن از لایم بجهت استقامت و تنقید معلوم خود بود و حال از تخریرات لایق آنجا
انتشار تکرار بیعت دریافت شد در مقدمه مشاهد که بعد ازین طریق احمدیه محمدیه و جدان در رفته
گذر از منوره معارف و دین و ایمان و انفعالی مواهی بنقاد و سب و شهود استغناء و کبریا می این لاسی
را در پیفته است بدعا و محبت سلامت ایمان و مغفرت و رضوان در باره این ننگ و درو شایع
در دنیا باشد باز بخاطر آنکه پیش از بیعت بر دست شخص دیگر بعد از آن که بیعت بر دست
متعدد نگشت و امنیت و انضمام در حقوق و بر شد از آن جهت است که موجب فساد و زور است
مزا و گردید و در طریق بجهت اصلاح این بیعت که از اول مرشد نسبت مع الله و حضور و محبت
و معرفت و اخلاق و توفیق اعراض از فیض متبع بیعت در نظام ازان است که فساد و عیبت استوار
و بجزان بیعت سرمد و در این حال است که صلاح جهت پیدا شود آنجا موجب فساد و عیبت است
مقتضی اصلاح پس بیعت در بیعت امری که می شود بیعت تکرار احمدیه کرام و ذوق

لہذا دے علیہم برائے امتثال و من نعت و امر اسلام است محتمل است کہ نگراو بیعت برائے
بقیر من ہم باشد و آل سابق یا فضل ثابت نیست و دانند علم میں نگراو بیعت محبت فیوض اسنادے یافت
علیکہ سبقت و سنت الخلفاء الملک شدین رضی اللہ تعالیٰ عنہم ۱۰ ذی الحجہ موت میں نہیں پیش ہو
آمین ہزار آمین سے منکر کہ میں ابن مہین پر خون شدہ دیگر کہ میں جہان فانی پس شدہ محبت بکف و پابرو و وجہ
بدست و با یکا جل خندہ زبان میروں شدہ

مکتوب ہفتا و نہم

بیز بخواجہ حسن صدور یافتہ و در معنی قلندر و صوفی و معنی فقیر کہ حرف

اشارت است بہ نکات عجیبہ و در توحید قالی و منع از بعضی امور

نامشروع ایماء و مناسب و لک

سوز سینہ منے مقبسان افروزیم جہان آرا کے آن آفتاب غمت زماے محبت اکہی آتش فروز
خبر آگاہی باد از جانب فقیر غلام علی حقی عنہ عبد سلام نیاز آچہ گذارش نموده می آید سپاس ہزار
سپاس عنایات بے غایات آنجناب علی القاب است کہ ہزار سال الفتات نامہ یاد این
کمترین درویشان میفرمایند اما قلندر با این ہمہ تفصیلات مسامحت پاکوست داد و گرفت مامہ
در میان معنی قلندر صوفی و اقوال اولیاء کوام رحمۃ اللہ علیہم و معنی تصرف کہ پر یکے موافق حال
خود تصرف بر نموده دیگر مطالب از چند روز و نموده بر بجز طبیعت مبارک در علوم صوفیہ علیہ آگاہی
بخشید بعد تفسیر و حدیث بہتر از علوم صوفیہ صافیہ یعنی نیست کہ جاننا ضیاء و ولی یا صفا فی بخشا
و از اخلاق حسنہ حظ وافر کرامت می نماید و با غیاں مرضیہ و رفیق رفیق میفرماید و میرے و میرے
نقد و قت میگرد و ما اسیران نفس و ہوا را از ان بزرگان اعلا سے و تہنیکہ است ما غافلہ نرا
اندک قلندر بزرگان را جز اسے خیر عطا نماید کہ از تفقد احوال خردوان نظر رحمت در بلیغ نمی داند
قلندر در تصفیہ باطن و محو و بیخودی سعی می نماید با حال خوارچہ ان پر دانی کند صوفی در تصفیہ ظاہر و
باطن و اندالہ شرک خفی بہت می گمارد و وجود نفسی از نفسش بر خاستہ است نسبت فعل و صفت
چون بحضرت حق سبحانہ نمی نماید صوفی را بہ قلندر مزیتے ثابت است معلوم نیست کہ کدام معنی آن
است کہ قلندر بانی از صوفی یعنی پیدا کند ارشاد فرمایند ظاہر و باطن شرع مصطفیٰ صلی اللہ علیہ
و آہم و باطن از دید ما سواد از خواطر و آرزو مصطفیٰ با شہادت بہت حال صوفی پس بہتر باشد از دیگر
را اینہ ظاہر نکند و بہتر جمع قلندر بر صوفی البتہ الغنا نمایند چون معنی قلندر و صوفی ارشاد می فرمایند

امید گردانین بر دو مرتبہ برین تکریم معرفت تقریر خطے باین پیر عزیزان کرد و بر سر هر کس از طریق خود خط
وافر فرجاده بند و چرخ است که عمر کمال گفت و در کتب پیشانی شسته ضعیف پیری در پخته و در من نخبه توانا
بر تافته بگرد بگردان طریق خود هم نه توانم رسید غما اسعاف اگر بتیگری از اوقات دکان نشو و فرما حشر تا دعال
تجربے برائے حسن خاتمه باین اُمیہ ابن تار من رحمۃ اللہ علیہ علی اللہ و قد قال احمدی عندک
نظرة دست و در بقیہ حیات در تہجد باب الحیاة بسر شود چون طریق نقش بند و دوام آگاہی و یاد دست
است بہت عالی بہت و زود و بر خطہ رآن تو ہم و حضور یاری بخش من نا توان با و علی حدود و کم متو
کمال اہست دہس بختک لعل و افعال و صفات و با و سوز منتسب لا بد دل انہن و چر پاک کن علی
تو بیش حدود وصال ہیں است دہس و محرمی بدست آو آوار بر خود اقدی ممکن امیدوار است کہ برائے
حدود باین معنی باین ناچیز ایستہ البتہ رعا و در مایہ معنی تصوف آنچه بجا طر آہہ بسیار بجا است و دانی
فقر و محنت و تار کے است برائے ما ما نہان الفا و فضل حق اگر استقامت بر تافته نماید القاف قرب
و سجاۃ اگر قناعت اختیار کند الی یاری حق اگر بر یاد و دوام نماید الرکعت و محبت اگر یہ صفت گزیند
و راقصیت و تہرید و اس یافتہ راندہ بعد زود در فقرائے باب اللہ سجاۃ مع ذلک سہ بہرہ از
صفت و دافقی چو زشت آن حرف و جہ نہ بیا با ہر جہ از ما مانی چو کفر آن حرف و جہلیان با این شعر
از قییدہ حکیم سنائی است رحمۃ اللہ علیہ و مشکوی شریف معنی آن فرمودہ اند و دیگر از مکارم اخلاق مای
نوشہ میشود استفسار آجواب او شاد و فریاد و قدما لکے این خاتمان عایشان ذوق و شوق و استغراق
و کمال جہد و زہد حصول ہدایین توحید کی کہ بخش تو بہ و حیوں جہد و بیاضات و کثرت و کار شیوہ ساختہ
اند و بخش از کی است شرح شریعت این خیالات را بقول شاعر و آئینہ ارطبات محبت کہ از کثرت و افش و
او کا رہد شود مگر ہند خواہ آن خواہد بود و این کثرت ملاہی و کثرت اتفاق و مجامع اصناف و خلایق و تجویز
و قص خاص از کی اختیار نموده اند آنچه خلاف شرح است با و صفت قدرت چہ امانت از ان نمی نمایند و
صفت انصاف و یقین و طعام نیما خدش کہ شرط یکم مذکور بریدان خود انتشار از ان این مزہاں احقر ہم
اللہ تعالیٰ جہد اختیار نموده اند و دل من ازین احصیاء خلاف وضع مشیئہ کرام عیسیٰ و محمد بسیار و متاسف میشود
سہ اند کہ پیش از گفتن فہم دل قریدم کہ دل آرزوہ متوی و نہ سخن بسیار است با فضل اندام بہتیں بہن
نہہ با استفادہ آہدہ جبراً ذکر تا در نیجا بودہ زودین اطوار اہل بند کہ فسق و بدعت مدح دارد مضطرب بودہ
زود تہر اجبت کہ دیکہ محب اہل اسلام ہیں بلا و اندہ از حدیث صحیح کہ منکر را بدست یا زبان منع باید نمود
یا بدل ہر یا علیہ بعد از بدل بری ہند و در خلاف شرح حاضر نمی شدند و فساق و بدست مدح را بہتیں
خود را ہلکی را داند و چنین جاکسی با شدہ بر تو نہ دست کہ ازین جا بیرون شو کہ یکہ علم ظاہری و زہد
ز صحبت یہاں میل دین استفادہ میشود و صحبت از باب فقر و دوام فکر و الود و کفایت محبت و تحقیق صفت

دست میید بدین شهر کسی مشہور نیست کہ غلبہ اعمال باطن دارد حضرت خواجہ درویش شاہ وادانی رحمہ اللہ
علیہما از نسبت نقشبندی حلقے وافر داشتند و مرشد ہارہ مجددی بودند نسبت بزرگ و بے کیف و وسعت
تمام بر آری نہ تہ نہ قدرت علامت عمر یا خرد سید ہر نفع دل و شفا و اعمال حسیت و لغت نظر احسن صا
قدامت لغت چندا کہ نظر کردہ شود و غیر از تقصیر و نہ مست تقدیم نگردہ است الا ان یحمد فی اللہ بسبق
رحمتہ تعالیٰ است کہ توسل با قریباں مکرست و شفاعت بزرگان بکسی نہ بختی ت گرد و میخواست کہ بر طبق نقد ابن عیین
رحمتہ اللہ علیہ زین جہان ہر دو سہ منکر کہ دل ابن عیین پر خون شد و دلی کہ رین مرست فانی چون شد و
مصحف بکف دپارہ و دیدہ ہر دست و با یک اہل خندہ نشان بیرون شد و بر سئین مطلب بہت ہر محل
کشاود سئین حاجت روا شد و با این نا اہلی خون کہ نہ از اول و حضرت عورت الاعظم رحمۃ اللہ علیہ و نہ
ہر نیار حضرت خواجہ عین الدین عینی قدس سرہ نہ علم کہ قبول عطا فرمایند و تمیل کہ در معرفت کشیدہ با این احوار
زندگی و تقسیم اوقات و باین و تیرہ حالات خوش باش و خوش بریم و خوش مجسم ہر افق مضمون قطبہ مرقومہ و اسلام

مکتوب ہشتاد و یکم

بمولوی ولی اللہ سنہ ہلی تحریر یافتہ و جواب عرضیہ ایشان کہ شکایت
از بزرگی نسبت باطن خود نوشتہ بودند و وجہ تفوق این بزرگی نسبت

حضرت سلامت چندا کہ نسبت باطن بیدتر مدد ذوق و مشق و کیفیات کم میشود نہ اصحاب کرام
رضی اللہ تعالیٰ عنہم کہ در نسبت باطن از اولیاء عظام رحمۃ اللہ علیہم برتر بودند و کیفیات و استغراق و خودی
منقول نیست مگر مرثیہ احسان ان تعبید و دلت کا دک تو را کہ جزو سیوم ایمان است انساویا زیارہ و شفا
و مرثیہ احسان آن اکا بر گویند شود عینی بود و بسیار آن مرتبہ کہ آرزو شود و مشاہدہ و حضور و با و داشت و آگاہی
گویند خیال است نہ فضل اصحاب رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ سلم ثابت گرد و بکہ در نسبت عرفانی تو جہ و حضور
کم میگردد و حضور مثل حضور نفس و ذات طرد میشود و وسعت اندر بے کمیت و اقیا عھوی لما جاء بہ اصطفی
صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم نقد وقت میگرد و این است مختار حضرت محمد و الا ایشان فرمودہ اند آخر کار مطر است
و حاصل کار انشا راست و این انشا در بطیفہ قلبی دست میید بدین ازین بے کیفیت شکایت نیست
لطافت و بزرگی کماں طریقہ احمدیہ مجددیہ است کثر اللہ سبحانہ و افاض علیہم یکا توفی اللہ ربین

مکتوب ہشتاد و یکم

بمولوی صاحب جامع علم و عرفان مولوی بشارت اللہ بہرائچی صدر یافتہ

در بیان اذکار و مراقبات لطائف عامه و لطیفه نفس و عناصر ثلثه و منع فرمودن اجازت تعلیم طریقه بدون حصول ملکه یادداشت و تهذیب و ذایل

مولی صاحب نفیست و طریقت مرتبت در کتب بشارت الله صاحب سلامت و برآورده در خلق و
از قبیل غلام علی معنی بعد سلام و دعای سلامت و استقامت و دفع بد و طریقه طین که بشما گفته شده بر آن
مراغب باشد از مفتوح ذکر اسم ذات از هر لطیفه و ذکر لغی و ثبات بطریق معنی و لحاظ بر طبیعت چهاره نیست
و مدتی با خدا بودن است و پس وقت ذکر اتی و ذکر کسان که طریقه میسر است لطیفه ضرر است و سبب لطیفه
قلبی و ناشی از تجلیات افعالیه دانسته و توجیه بروج به توجیه محمدی صلی الله علیه و آله میسر بود که از قلب حضرت
نعلی الله علیه و آله سلم فیض ولایت و تجلیات افعالیه رسیده و توجیه بقسم بوده بذر و توجیه با و پرداخت تا که ملکه
یادداشت و حضرت و جمیع قوی گردد و در سر توجیه بر تو اندازد و توجیه که پیدا شده و مستور و محفل گردد باز لطیفه
سورج زان شمع ز تجلیات لغت نبوتیه و استند و توجیه بر محمد مصطفی صلی الله علیه و آله سلم الف الف الف
صورت گردد و روح آنحضرت فیوض ولایت صفات نبوتیه بحضرت فرج و ابراهیم علیهما السلام و در شده
مترجم بروج بوده و توجیه باید نمود تا که غریب و نسیم کیفیات لطیفه باطن را و گیر و دلبست نسبت حقا
از خود نسبت قیام بنا بحضرت حق سبحان و تعالی لغت و گفتار و باز لطیفه سرانجامی از سید و است ذاتیه
و استند و توجیه به حضرت مصطفی صلی الله علیه و آله سلم نموده که باز لطیفه سرانجام حضرت صلی الله علیه و آله
و سلم فیض ولایت بحضرت موسی علیه السلام رسیده و توجیه بر او و ذکر توجیه باید کرد و هر که حالات و کیفیات
ظاهر شود و انحصار ذرات خود در ذات حضرت حق سبحان و تعالی در باید باز لطیفه معنی ناشی از تجلیات صفات
سبب دانسته و توجیه بلطیفه معنی آنحضرت صلی الله علیه و آله سلم کرده که از لطیفه حق آنحضرت صلی الله علیه
و آله سلم فیض ولایت صفات سلبیه بحضرت عیسی علیه السلام ناقص گردیده و توجیه بلطیفه معنی را بگوید
تا که تفریب مجاب گردد و جمیع مظاهر مشهود شود و کیفیت ماسبق آن لطیفه حاصل شود باز لطیفه اخفی که ناشی
از شانه است جامع این مراتب را و بر هر قدم آنحضرت است دولت میت خاصه آنحضرت صلی الله علیه
و آله سلم باید پرداخت تا که ذات علیهمه و تحف با خدا و آتی پیدا آید و سعی باید نمود که توجیه بر لطیفه رود
باست و انحصار آورد تحف بعسفت اهلک آنکه ملک بود و لیس خود گردد و تا نامر می حضرت حق سبحان و تعالی
صدا زد و تحف بصفت القاد و تا که تا در گرد و بر خود و شود که قدرت ما در جمیع ابر نصیب بخود نماید و بر قدم
بودن بطیفه یکچه زنجیر و علیهم السلام بان معنی است که صفت از صفات حقیقه ربی آن بی دست صلی الله

مکتوب ہشتاد و دوم

باین جامع مکاتیب صدور یافته در تعبیر و یا کہ بشرف زیارت
حضرت فاطمہ زہرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا مشرف شدہ بود و مدہ بعضی
نصائح و دعاء ترویج طریقہ و مانی است و لک

بخدمت شریف صاحبزادہ علی نسب حضرت مدظن العالی صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ بعد سلام منون
وضع باد عنایت نامہ سہمی رسید باخبار خیریت مسترت رسانید و مندرجہ دریافت شد الحمد للہ کہ بعنایت الهی
سجاء بصحت یافتہ اللہ تعالیٰ ہمیشہ بصحت و عینیت و استقامت و ارادہ واقعہ ہمیشہ خوب است می تواند
کہ آنجناب رضی اللہ تعالیٰ عنہا خود شریف آوردہ باشند بقیشک از یمہ بل بیت عظام رضی اللہ تعالیٰ
عنہم و برین طریقہ سیدہ است بصورت آنجناب متمثل شدہ بتسلیم شہادت است الحمد للہ اللہ تعالیٰ
شمار اربعہ حمدی رسیده مرادج طریقہ ائیمہ مفیدہ احمدیہ مجدویہ کثیر التعداد الحمد للہ اوقات
بذکار و مراقبات و ولادت و درود و استغفار و نوافل و خلوت و از رویا و بیدار فضل خدا سبحانہ و یاس آنہ
ما سوی و اتجا بحضرت حق تعالیٰ بود بواسطہ مشرک کہ مدحمنہ اللہ علیہم مودہ دارند و اسلام آنجورہ آنگینہ کہ گفتہ
اغنیاست نہ فقر رسید جزا کم اللہ

مکتوب ہشتاد و سوم

باین جامع مکاتیب صدور یافته در تقدیر کوجہات نمودن بحال
مولوی حبیب اللہ صاحب مد نصائح و دیگر

حضرت سلامت اسلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ مولوی حبیب اللہ خدمت میرسد بحال ایشان
کوجہات فرایندہ بحضور جمعیت و جذبات و دوا و دلت و تہذیب لطایف و تبدل مذاہل بحجاب و تعلیق
و تسیم و مضامین و مقامات عشرہ صوفیہ حاصل شود و انا حال خود مستفیدان فرشتہ باشند و از در ہدایت
سر نیل و اتجا حرکت کنند انت حسبی فلا کفلی الی انفسی طرفہ عین مرطاء امام محمد بن ابوداؤد و
ابن ماجہ و ترجمہ حضرت عبدالحق رحمۃ اللہ علیہ و آنچه از کتب تصنیفی میسر شود در کما است بتوجہ و دعاء ہدف دینی
وقت پیری و ضعف مدد فرما باشند جزا کم اللہ خیر الجزا و

مکتوب ہشتاد و چہارم

نیز باین جامع مکاتیب صدور یافته در بیان آنکہ شجرہ بزرگان خود
خواندہ بجناب اوسجانه عرض حاجات نمایند و ختم پیران لازم شناسند

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بخدمت شریف صاحبزادہ ولایت نسبت حضرت رفیع احمد صاحب سلیم اللہ تعالیٰ علیہ السلام فرزند
گذاشت می نماید و نہایت کہ براخی خبریت بجناب امداد نیست بخیر احوال شریف و احوال مستقیم ان
رفع انتظار نماید و شجرہ بزرگان خود خواندہ بجناب اوسجانه عرض حاجات و جمعیب ظاہر و باطن و فی الجملہ
آن اکابر کردہ باشند ختم حضرت شاه نقش بند و ختم حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہما لازم شناسند و السلام

مکتوب ہشتاد و پنجم (رسالہ اول)

در بیان اقسام بیعت و شرائط پیری و آثار تاثیر صحبت بمریدان بیان
آنکہ ذکر اصحاب کرام رضی اللہ تعالیٰ عنہم بخیر باید کرد و تفصیل یکی از اولیا
بروگیری نباید نمود و مذکور سماع و درویشی و اقسام توحید و اجازت و خلعت
و نماز و روزه و نہی از بدعت و رسوم کفار

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بعد حمد و صلوة فیقر عبد اللہ معروف غلام علی قادری نقشبندی مجددی عفی عنہ گذشتہ می نزدیک و در بارہند
بیعت بحسنی محمد کردن است و استوار بودن بولان و محول است و طریق صوفیہ و آن سنت اصحاب کرام است و ہی
اللہ تعالیٰ اعظم بیعت سقیم است بیعت اول تو بہ کہ بر دست بزرگمان بیعت نماید و آن
بگناہ کبیرہ شکستہ گردد و باز مکرر بیعت کند و در غیبت اختلاف است و بتقصیر مسلمانی نیست گفتن و بیان حق
البتہ کبیرہ بود بیان معاصب اساتذہ کہ در توفیق اینہا قصور است و معاصب مشارع مبتدع لازم است تا مسلمانان
بحسنی نمایند و بحکم بیعت برائے انتساب بخاندانہ بیعت حصول بشارتے کہ بدان خاندان است و امید
شفاعت آہنما مثلاً قادری میشود تا در بشارت حضرت غوث الثقلین رضی اللہ تعالیٰ عنہم کفر مودہ اندر مدین
من بی تو بہ نہ میرند شامل شود و کذا این بیعت ضرورت نیست میعوم بیعت برائے استفادہ از خاندانی می نماید پس

در لایحه القوادیر لایحه فصل مذکور است خلاف پیران که بدین مایه تفسیر سماع بر کے
بسط قبض باطن یا زیادتی انبساط یا برائے وحد و معانی که در شمع محبت و رقت قلب میشود مقرر نموده
نزدیک برائے اجتماع غافلان و بین مجانب بر حنین سماع فسون است زبانه از زبان پر میزند اگر کسی ظاهر را
حائز داشته از عجب و حال معذرت است اتباع آن مع است ساق شریف ذکر چهر برائے علاج
دل مقرر نموده اند خلی اولی است هر وقت می شود فضل ذکر خفی بر چهر ثابت است از دایره حدیث شریف
چهر بر لب شمع است دل و رتبه کسل چند بار توسط جائز تر اند شد از غلبه محبت که بکثرت از کار عیب ضایع است
میشود سوز توحید ظاهر میگردد و آن دلیل یکسختی است در ممکنات و مستحسن ممکنات و مبین ذات
حق بود ممکن نمودن و بتعلیه از باب حال برهم و خیال این معرفت بر زبان بریدن و خود را مودع رتق دور است
مذموم و شمع حضرت دکن الدین ابوالکلام عله و الله و سمانی حضرت محمد الف تانی رحمه الله علیه مادر توحید
الشان دیده اند و دریافته اند که معرفت سمانی این معرفت نیز حاصل میشود و ساق مذاق انبیاء است عظیم
بسلام و شمع شمع باطن و دل و حسن اخلاق و اتباع شریعت است دل را مظهر غریب پرست و ظاهر اتباع
حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم آما سواد و ام حضور که آنرا مرتبه احسان گزیده اند باطن گردیده و کتب
سعادته است اگر عاقل کند و محروم نداند توحید فاعلی افعال را از فعل یک فاعل میون و توحید صفاتی ملکات
را بر تو ضایع است حق سبحانه و تعالی با نیت رذوات و اذوات او تعلق محرومیدن از ادبیا و کرام مراد است
سعادته تیار که اخلاص و پیش پا باشد اجازت و خلافت کسی که نسبت و حالات باطن کسب نماید
و تزیین علقان و صبر و تکرار و تقاضا و تسلیم و ترک دنیا کند و شائسته این مرتبه بند با تیره و لغت
صدرا باشد باید و در بعضی حالات و کیفیات باطن بجز و یقین ذکا را اجازت دادن حرام است و خلعت
پیران که با یکدیگر معذور و مانع و دیگر سواد محروم گردانیدن و سواد است از عقل و شمع الله تعالی انوار و تکرار
عمر ضائع کرده از رفعت خود و ضایع جلیب خود صلی الله علیه و آله وسلم رشتن قنای خود که امر است فرایند
سعادته ای که درین دایره که در میان کنی حاد است اگر در محرم و کسی در قبول و در دست و دامن آید سواد
بلا ندیده نماز سجده عمت و باطن نیست و در سواد و سجود و توبه و جلوسه از پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله
آید سلم ثابت است توبه و جلوسه بعضی نفع یافته اند قاضی خات از مفتیان حقیقه واجب گفت و نیز که آن
به سواد و سجده واجب مستحب و رعد ترک کند با عاده نماز تزیین است کسی که سفت نموده و گفته است
آن فریب است واجب ترک سنت یا ستغفیر است حد ثبات نیست جدا است و در سواد چه در فرس
و جلوسه و سجود و تکرار و کثرت تضرع دست میدهند نماز حیات قاضی عبادات سنت و توبه و سجده
در دهر و سعادته در عاقل است انبساط و گویا در قیام اند و در کمال و عبادت در تکرار و تضرع
مستقل به عبادت اینها است نماز در معراج فرض شده که یکبار بجز و سواد صاحب معراج صلی الله علیه و آله

و علم امانه بر عیسی در مقامات قرب برسد و باب ادب و حضور روح یاد نمازی باشد خدا و رسول
 احسان بر امت کرده اند که نماز فرض نموده ندیس و در است سخت و احسان و ریاست صورت و تقویت
 و ثناء و صفات عجب صفاتی و حضوری حاصل میشود بر ما فرمود رضی الله عنه در نماز اگر چه در میت نیست
 حالتی کالو شیمی باشد این از بجزایات است و تکیه حکم تحویل قبل از بیت المقدس سوی عبد ابراهیم علیه
 السلام شد و هر دو گفتند نماز که بطرف بیت المقدس کرده آید حکم آن حدیث آیه شریف نازل شد
 ما کان الله لیه ضیعیم ایمان که اے صوابم نماز را با بیان تعبیر فرمود پس ضایع کردن نماز از طریق سنون
 ضعیف کردن ایمان است و فرمود پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم هر که آید در آن است خلی و خوشی چشم من در
 نماز یعنی در نماز ظهر و شمس حضرت ذات است که چشم بر رحمت برساند فرمود پیغمبر خدا صلی الله علیه و
 آله و سلم احسنی یا بلال یا تحت راسی مرا اے بلال یا فان و احاطت نماز کسی که واجب از غیر نماز نهی مقبول
 نیست مگر آنکه ایں تلاوت قافیه از کار استحسن است کیبه نماز را ضایع می نماید و هر دو نگه را از زمین
 ضایع تر نماید ساخت بقره کلام حمد نیست فی خواب یگانه و غیبت محیط خواب احمل است از آن احتراز
 واجب است بخت بیفتی بود که بجهت رکد اعمال کرده شود و خواب آن خطم گردد و ای بجنب بکبر یا او سجده
 حوض میشود ندیده اولی بود که غیبت و غیبت بجنب پروردگار خود علم را در نماز کند شتیدن سرود و تار و نغمه
 و طنبور و دین و قعود و ساقین لغال نماز است مقدس حضرت حسین رضی الله عنه و آله و سلم که عزیزی و ضایع
 کرده اند تنگ و عار منی است تصویرات کار ساخته بر بارت آنها و عا بجنب بکبر یا او سجده
 از اسلام نیست نالویه صورت بزرگان میسازند این از دست تاب الله عظیم سید جمیل عابد محمدت سید
 الله تعالی و با کسینها و عطا اندیشه مشوره بر است کسب طریقه مجد در پیش بنده آمده بود و ما بر است
 زیارت آثار شریف در مسجد جامع فرستادم رفعت ندید تر برگشت گفت آنجا خلعت بپوش است آنجا
 افرا پیغمبر خدا بهم است حق الله علیه و آله و سلم از مجاوران پرسیدم که در درگاه شریف آثار کیست
 لغت در صندوق تصویریت بنده کان پاره شده حرم گردید که این خلعت تصاویر است آن حضرت صلی الله
 علیه و آله و سلم تصویر حضرت ابراهیم علیه السلام را بدست مبارک خود شسته اند باین غرض میاد که این
 آینه شریف صاف آید ما و کسب اکثر هم با الله و او هم مشوکوت مرثه چنگا بخت و کبوتر تازی و هر
 بعد حرام است ملک را شیده اما قدم شریف پیغمبر خدا قرار دادن من هم مانند تصویر بر پستی است بجا
 آمدن رسوم نماز معمولی و دو الی و بیست و نوزده و بیست و یکا فرزان است العیا ذی الله
 بر گاه پیران بایت توبه مرکب پشته پیران را اندر سه صندلی بر می و در می شغولی میست که هست
 باص و کشف و خرقی حادث کفاسه هم می شود دریا صاب و اشغال بپس تپیر با حال میگرد و چنانکه میفهم
 و نقش و تصویر و شوق بر است کسب دنیا است و عیب رسد در و با ع پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم

فیض ولایت اندوڑا صاحب کرام و اہل بیت عظام معدود اند و مقام خلعت کہ امر بطلب زیادتی آن
دارد شدہ ہمہ مسلمان شریک اند برکات آن از بعضی کم و از بعضی زیادہ ہمسری جناب پیغمبر خدا کفر گفتہ
اند رسالہ معلوجہ و مسادات در حاسد ان شہر دہ و در کلام ایشان بیچ جاسے اعتراض نیست ایشان
جواب اعتراضات خود نوشتہ اند و مخلصان نیز بکے کفایت و بے علم انکار اولیا و ہمارا سیاہی مایہ
معافانند این مکتوبین در ایشان بلکہ در کپاسے ایشان غلام علی ثقی عنہ بیعت بخاندان عالیشان قادریہ
دارد و با شغال و اذکار نقشبندیہ مجددیہ ترمیزی یافتہ دنیازمی بحضرات چشتیہ ہم حاصل است الحمد
لہ کہ بحصول مناسبتی نسبت ہائے نقشبندیہ مجددیہ جنظہا از کیفیات و حالات باطن یافتہ شکر و سپاس مزان
اکابر مقام در بیان نیست امیدوار است کہ چنانچہ فیوض و برکات خود در دنیا این مکتوبین راستہ فیض
فرمودہ اند و بعضی نیز بشفاعت خود از مفلحان و اہل نجابت و رفیع در عبات فرمائند این جز ہم مدد عنی
خیر الخیر و صلی اللہ علی سیدنا محمد و آلہ و صحبہ و بارک و سلم

مکتوب شتاد و ہفتم در سالہ سلیم

در احوال حضرت خواجہ خواجگان پیر پیران امام الطریقہ مرم و ہائے

دہم حضرت خواجہ بہاؤ الدین نقشبند رضی اللہ عنہ

مسیری چند از احوال شہداء نقشبندیہ رضی اللہ عنہم تہیکار شدہ شد این احوال در مکتوبات ایشان مذکور
است مفصل اما در اینجا حسب الطریقہ خواجہ خواجگان حضرت خواجہ بہاؤ الدین نقشبند رضی اللہ

عہدہ انیس الدین صاحب صلاح بن بہارک بخاری پیران حضرت خواجہ علاؤ الدین عطار قدس سرہ نقل کردند
خواجہ علاؤ الدین عطار اندر تہیکار کردہ اس بات کہ حضرت خواجہ قدس اللہ عنہ در حقیر محبت لای با جمعی از دیوبند و در شہر
بکراہ مدینہ علاقہ کلا ہے بود کہ امر و احکام می پریشانند و حضرت خواجہ بسط عظیم داشتند چنانکہ میرزا انزل صفت ایشان
دوق پیدا شدہ بود و خیال حضرت خواجہ برائے دو پیشانیکہ در صحبت ایشان بودند ہر یکے را کلابے پریشانند آنگاہ خواجہ
فرمودند چہ را کلابہ ہن ملک بر سر نہادہ می ، یہ کہ دو ملکست تصویت کنیم اکنون خود را بیکہ ہم اہل ملک نرم از مدد ایشان بیکہ
محمود علیہ الرحمۃ دو پیشانی بود کہ میان صحبت فکر حاکمی کرد کہ دسار عصر در او را و بہر حاکم بعد خواجہ فرمودند بنزدیم حاکم
تا بیچ رہا شب کردہ در آن مجلس کسے بود کہ بجا بل می رفت بنزدیک یکے اندازد کہ بجا بل می کانی بجا بل می حاکم مادر او ہنر گوشت
بود خواجہ پریشان آں رفتہ کابل مکتوبہ برادر بخانی فرستادہ کہ چہ حال چنین شد یا کہ کہ پانصد دینار و پانصد ہست
دارند مکتوب فرزدیک در ایشان نہادہ کنی بعد از چند روز خبر آرد و مذکور آن حاکم او را و ہنر گشتہ شد نقص کردند
و رہاں تاریک بود ہمہ اندازں حال تعجب کردند و گفتند حق تعالی او قدس بندگان خواجہ طرودا چنین کردنی بر خود ہم

مکتوبہ خواجہ بہاؤ الدین نقشبند رضی اللہ عنہ

شیخ خلیفہ کہ انما جلد مشیخ اندو میرند بسید احمد سیوی کہ اس حضرت خواجہ عبدالغنی بن محمد طائی از خفا خواجہ
 حضرت دوست بہرائی رحمۃ اللہ علیہ چندی استفادہ کردہ و مسخر ہوئے و صاحب حضرت خواجہ باین چنین جزا
 طلب شوق دل بستہ آرمی ز بخارا آمد و حضرت قیام شمع انداختن ایسوی از اجلہ خواجہ امت و قیام انتقال
 خود دریائے سبقت مرض فرمود آب گرم کیند گور سے کند پس چند بار ذکر گفتہ جان بحق سپرد و گیارہ
 حضرت خواجہ عرض کردند اگلی از دیہے کے محبت خود کہ برادر بیخ دوستان خود بخفی قطره از آں بہ
 بساؤ الدین بدہ نہا آمد کہ اسے دوں بہت ازما قطره سے طبع پس طپا چہ سخت برکھ خود زدم کہ حد آں
 تا مہمایا فتم گفتہ اگر آخر سلطان بیزیر بسطامی اول بہار الدین نہا شد محبت خدا بر بہار الدین حرم
 پس بجا ہات لایہ رسیدند بخا کہ رسیدند آثار و از درہ حالات و کیمیات و ریت و تعزات و خرق طاعت
 کہ از حضرت خواجہ گفتند رحمۃ اللہ علیہ وہ دریا نہا از دو مہ سال از یک دلی مروی نیست و ہر تسمیہ ایشان
 با نقشند است کہ از آں بے کرام ایشان کہے نہیں بان بود نقشہ سی میگردد یا گریہ از دلہا کے طالب
 نقش غیر مذکرجہ می شستند و انتساب طریقہ بایشان برائے آنست کہ جذبی دعام از غنی را ثبات حاصل
 میشود و حضرت خواجگان معلول بود و جذبہ از مرقبہ بیعت پیدای خود حضرت ایشان را محبت شد
 و ہر دو جذبہ را مدراج دادند و صحبت ایشان و بیچہ روز از فہم حالات امتیاز و ممکن و شیرینی کردند
 بخواجہ اللہ خیر الخیر از رحمت و رشد از طفلی ازیتان نظر بر لیا کرامات و خرق عادات و تعزات حضرت
 خواجہ در مقامات شان مذکور است حد سے نہا چہ سالہ بودند فرمودند این نگار ما کو سارا ما چہو شہیدی
 خواجہ آورد و آنکھاں شد روز سے مذکور احیاء و ارتداد کہ از او میا ظاہر شدہ و دسیان ہو بکھڑا بد
 فرمودند چہ نزد فرمودند زندہ شود روز سے بخسرو گفتہ خود را ندکن و بین را خود را مدیا بیند
 باس خود را بدین میگردد مردم گفتند خود را در جنگ بجا اندخت فرمود و خسرو بیرون آئی از دریا برآمد یک
 موشے او تر نشدہ گفت در آئی مجھو بود مرا قبا بودم آنجی مدفے مذکور کہ از او میا و ہوا شد فرمودند
 چہ کار است یا نبیل فرمودند ہوا بر شود و ان قودہ صک کہ آنجی انصافہ ہد خود سا پر گودہ می آرزو بیل
 در ہوا رفت و نان قودہ خاک خود بخسرو کردہ می آورد چندین بار چنین کرد تا کہ فرمودند پس کن بسس کرد
 شخصے بزیارت حضرت خواجہ می آمد گفت نہیں و سا کہ در ساہ بود بہر آب نہا و خشک پا بگردد پس
 اینچنین شد گذر کرد و راہ نقل سے از آہوان و یہ گفت پیش من بیانیہ آہوان نزد یک اقامت
 اینہا را تماشا نمود گفت مرا حد می بادی و گیکہ پر از طعام گرم پیدا شد و قیام کہ بقصور حضرت خواجہ
 رسید فرمودند از روز یکہ از حق نہ بر آئے نظر را بر گشت و دست زربا سے توانا ہوید از دنیا خشک پا
 بگردد سخی آہوان لا ہما شاہ تو آردیم طعام گرم ما پیش تو ہا ویم این اعمال کرد با من تست مر خواجہ ہم گریہ و ہر
 توجہ بسلسلہ آن نمودہ او امانی کردند باز اقامت سے آن حسابان او فرمودند باز گرفتند باز فیض عامی طند

از سیران کبریا فرمود بمراتب معیت کہ چند بقیہ عنایت میشود حضرت را فواخستہ اند خواہر بختیگر بکدامین دو جنس
انتخاب دے یافتند و طریقہ بالشیان اقتباسے گرفتہ ملا جامی میگوید وفات ایشان شب سیومہ ربیع الاول است
اندکے از احوال خواجہ نقشبند رحمۃ اللہ علیہ نوشتہ شد کہ اندک دہس بسیار سے بود و مفصل در مقامات
ایشان مذکور است وصیت کرد کہ پیش خیز وین کی کہ آیتہ مخفیانہ چہا کہ ہے، دہی میشود این وصیت سخا مند
علیائے عالم فائدہ بدن دیا دیگر ہر گاہ دہ بے خطرگی یا کم خطرگی دل را حضور سے تو چھپا پیچیدہ از کیفیات
قلبیہ حاصل کرد و اینی لیت را اندک جہا نہایت در ہدایت گویند این حضور و کیفیت در تریق طرق و غیر
اگر درست و بد کہ میت احمر است و این حضور و توجہ بہ حالت ماہ و ہر گاہ حضور شمش چہت را احوال نہ یاد آہ
نسبت نقشبندی گریہ و در نسبت مجددی ہر طیفہ را از لطائف عشرہ این حضور پیدا نمود کذا قال و ما
فقیران بہا سطرہ پیران این ہر احوال را دیدہ و منورہ ایم خالصہ اللہ سبحانہ

مکتوب ہشتاد و ہشتم (رسالہ ششم)

در جواب اعتراضات کہ ملا عبدالحق دہلوی بر کلام حضرت مجدد رسالہ نوشتہ اند
بہما اللہ الرحمن الرحیم

بدانکہ حضرت مجدد فی اللہ عنہ جواب اعتراضات کہ ناہمیان بر کلام ایشان می نمایند در مکتوبات خود
خود تحریر کردہ اند حاصل جہت ندارد کہ دیگر سے جواب آن نویسد و ہمہ مخلصان و فرزندان ایشان نیز متصدی دفع
آن شدہ اند حضرت شاہ یحیی پسر ایشان و حضرت محمد فرخ و حضرت عبدالاحد شیرازی مسکات ایشان و مرزا
محمد یگ خجستی و دیگر شریفین و حضرت شاہ ولی اللہ محدث دہلی و مولانا اللہ و دیگر عزیزان از مخلصان ایشان
برو آن پروا نہ اند کہ کسی کہ تاویل عبارت بطور صوفیہ عالیہ میداند تو و دہلی و غیرہ حق نیست و حضرت شیخ
عبدالحق شکر تجرید اعتراضات زیاع بے ضررہ گویند ما و لہن و لہر ساحتہ سخن بطور علمائے ظاہر فرمودہ اند
و کلام حضرت مجدد بطور علمائے باطن است آن تا عالمی دیگرہ این از مقامے دیگر است اعتراض کجا است
بدانکہ جناب شیخ حضرت عبدالحق بعد استاذہ از اکابر قاوریم و جہت تہذیب و غیرہ از حضرت خواجہ محمد باقی
رحمۃ اللہ علیہ استغاضہ فرودہ اند ہمین محبت حضرت خواجہ حضور نسبت نقشبندیہ حاصل نموند و این مطلب در
رسالہ بیان سلاسل شیعہ خود نوشتہ اند و در رسالہ موصل المذہب الی المذہب نوشتہ اند کہ نزد ہن لہف طریقہ نقشبندیہ اقرب
طریق است و بزرے حصول فناء بہتر از این طریقہ نیست و در رسالہ انکار حضرت مجدد نوشتہ اند محبت کہ مرا
باش است کہ سے بہ شاہنشاہ بدو شہا عزیز بدو طریقہ شاہ عزیز حضرت خواجہ اثبات تمام بسیار میکردند و نیز
نوشتہ اند کہ کیا در بارہ شہا نجیب الہی سببی نہ متوجہ بودیم کہ این مقامات کہ ایشان میکردند حق است یا
یا اصل ندارد و بہترین دلیل کہ در رتبہ اثبات حقیقت موسی علیہ السلام نازل شدہ در حق حضرت مجدد و بدول حضرت عبدالحق
نازل شد پس تا دل حضور است بہت شریف و طبیعت ان یک کلام چہ کہ نہ دان یک صادق الہی کہ بعض

برسطه فردی زافر اداست واصل شده و از ان ذات غیور او داشته ایشان بیجا جان از ان فرو خود را مراد
نفرشته اند و انکار بر طلب بصورت ابراهیمی باری ذاتی آن بر اداست و در دست حضرت آن البتہ کم و از بعضی
زیاد و چنانچه ثبوت است امتدوا فی این حدیث الدال علی الخیر کما علی از بر اداست حاصل شده از بعضی
کم و از بعضی زیاد پذیرند صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمودند کہ میفایح و خزان زمین مرا عنایت کردند و خزان
زمین و تسطیر ملک بعد پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بوسط خفق و راشدین رضی اللہ تعالیٰ عنہم و سلاطین
نامدار رحمتہ اللہ سبحانہ علیہم حاصل شد و در سطر بر ملک و محاربات برائے دفع کفار که موافق پیغمبر
و اسلام و ایمان است و محمد مصطفیٰ ثواب است برائے پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کلمہ کرده اند پس
امر در و اوج دین امور را برود و در ثواب و شریک اند و این ثواب بوسط خفق و سلاطین یا چند حاصل
شد و ترقی در جوت بعد انتقال ازین علم ثابت است پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم را خدا قلیل خود
اختیار فرموده پس امر بصورت ابراهیمی و بتابع ملت ابراهیم علیہ السلام برائے زیادتی آن مرتبہ میباید باشد
و ثواب بواسطه امت مطابق حدیث الدال علی الخیر کما علی حاصل است پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم
تانیست و ترقی نفع و ترقی امر را تصرف بوسط مجتهدان و مدونیه ظهور یافته بے تاخیر مباد و بلفظ حضرت
گوید معذرت اللہ سے بعد از چند بزرگ ترقی نفع و تصرف و صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم آنچه میفرمود ایشان خود
را محمد نوشته اند و بزرگ ترقی است و حدیث شریف آمدہ کہ بعد برایتی مجدد سے پیدا می شود کہ
که امر امتدوا نازہ می نماید محمد و سلاطین چنانچه عمر بن عبدالعزیز و مجدد و داور دین در علم او چنانچه امام
شافعی و مجدد و رصوفی معروف و مکرخی که در امر علم امام عزالی و مجدد و رافضی فیض با کثرت خوارق حضرت
عزت الاعظمین مجدد و ان امر امتدوا رافضیست فرموده اند شیخ جلال الدین سیوطی در حدیث مجدد است و علم
حدیث را رواج بخشیده و حضرت مجدد و الف تانی در بیان مقامات حقایق و حقیقت متذکران در سوخ رواج
طافان در علم دین با کثرت افشا کے الی رافضی و دلیل است بر مجدد بودن آن اکابر جمعی کثرت فیض و
افادات اصمت مبارک ایشان و سر او جمیع و شهود و حدیث و کثرت و نسبت حضور زیاد داشت و مراتب
کر لالت نبوت و حقایق آئینہ و حقایق نبوی علیہم السلام کہ بے بیانات و ریاضات در صحبت ایشان
دعا مذکر زمان دست میداد و لکان را برده حیات مقامات ترقی حاصل میشد از دلایل مجدد بودن ایشان
است رضی اللہ تعالیٰ عنہم آنچه میگویند ایتان خود را از امیر المؤمنین ابو بکر صدیق رضی اللہ تعالیٰ عنہم
افضل نوشته اند معذرت اللہ این امر را کے مقتضایان است ایشان را ذاتی صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم را از او با برتری میدادند
میفرمودند لیسف صحبت مبارک آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم صحابہ را رضی اللہ تعالیٰ عنہم حاصل شد
السن ترقی در عمر بن عبدالمطلب و این صحابی نیز سید مجتهد حضرت محمد باقر است و از مقامی پس شگفت
مرقن مستقر و صوفی نظر آمد و محاسن آن مقامی دیگر با نفع من فقرش و الموت تن رنگین است ظاهر شد

احوال و صفات را در اصل خلاص خود ولایت صغریٰ مقرر کردن و میرا حول تجلیات را در ولایت کبریٰ
 علم خود را در شرع و عقل منع نیست محبت هم مانع خوانند شد بآنکه موافقت این آیه بترفعی مرعوب قدوسی
 خدا را بجهول تری است و در مراتب علم و علی که نقد وقت یا بعد از آن هر ضیعتی تا علم و مشاوری و معرفت
 در درجات عالیتر از او سببی از دست آمد آنچه یگویند ایشان کلمات کفر و مباحات خود بیان کرده اند
 کلمات مباحات از زبان کلان بسیار بدو نیست و در وقت ظهور نسبت بقایه و عروجیات انکار و مباحات ظاهر
 میشود و در وقت ظهور نسبت تنزیه قلیه و یہ تصور پیدا می شود حضرت محمد و میفرمایند کاتب دین محمد بیک
 می یابم و خود را از کافر فریب بد ترک کیفیت از کبر و دین صحت من آتی کم که اگر نوباری و کذا در سطح زمین
 نظره پایی بود و میگفتند که ایشان انکار توحید و جود می نمایند ایشان هرگز انکار توحید و جود نمی گویند
 که این معرفت و راهی آید و در بعضی مبدان دست می یابند ایشان در اصل خود پیش نرفته اند که بجهت والد و به خود
 که در خلاصه حضرت جمیع احوال تقدوس بر روند رحمت الله علیهم و صلیا توحید خود نداده علم این معرفت حاصل نموده بودم
 پس پسین تربیت حضرت خواجه قلی مراد علم آن معرفت حاصل شده و انداختن بشود و حیاتی مبطل شده و
 مغلوب الاحوال این معرفت بودم الله تعالی بفضیلت خود معرفت دیگر و طفره و موقوفه آن من فوق کتاب و
 سنت مستند تاویل پس این معرفت در راه پیش می آید و از غلبه محب غدر می دارد و حضرت شیخ
 ابن عربی را در محبت الله علی سبب و تسک متقدمان و متاخران فرشته اند میفرمایند که بدانند از کلام بزرگ
 فایده رسیده است و محط حاصل شده جزاء الله بآنکه در کلام الهی سبب و کلام پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله
 و سلم سخن است که به تاویل فهم در آن قاصر است و هم چنین در کلام اولیا سخن است که آنگاه تاویل با هم
 محدود تا کمان یک کما مودیه است از دست نرو و هر تاویلی که در کلام اولیا و کلام فایده از غلبه سبب تر
 نسبت یا تر غیب طالبان یا عدم مساعدت الفاظ معنی و آن در کلام حضرت محمد نیز عبارت صلی الله
 علیه و آله صلی خیر خلقه محمد و آله و وصی به و بارک و سلم حضرت شیخ عبدالحق رحمۃ الله علیه شرح نادسی رسد شرح
 الغیب تصنیف حضرت خراف الثقلین رضی الله تعالی عنہم نوشته اند نگاه اسرار و بقیه و علوم فاضله
 بر قلب عرفا و امد میشود و عبارت بآن کفایت نمی کند پس تسبیح و تفلحین از بجم حضرت هیدم مطلق سبحان
 ما یدعو در بان انکار و باید کشود بدانکه حاصل از طریق صوفیه کرام عقیده صحیح اهل سنت و جماعت موافق
 کثر بقول و تخلق یا خلای بطور صوفیه و عمل موافق نقد و اعتقاد بدعت و حصول اطمینان نیست است که
 پرد بماند اهل محبت و ارجو می شود آنچه الله که بجا می آید آیهی درین طریق ایں مراسم دست میدهد الله تعالی
 این کلمه را نیز ازین طریق شریعی فیوض نسبت کرامت فرماید بلکه مع طالبان حق را میگویند که کلمات باطن
 را چنانچه نیست و الحمد لله اولاً و آخراً و بعد از اسلام علی محمد و آله و صحابه اجمعین تکلیف که به ایشان
 مراد کلام از تحت من است گفته اند اگر در تحفه صفت و دو کفر باشد و یک وجه اسلام و کافر نباید گفت

تغییر کسی کہ بفرمودار نیست بتائیں عابد میگردد بین چنین است در حدیث شریف علی مرتضیٰ افضل
الصلوات و التحیات و آرد صریحاً بجمع معترضان حدیث عظیمہ الرحمۃ اعتراف دارند کہ شہد در جواب
متابع بسیار بیگوئی و نظر بآمال آنحضرت از عبادات و خرواست و شایستگی نیست بواب و در فراموشی
و واجبات و شوق نیکو است و لازم است و ازین عبادت و ریاضات بمقدور کسی معسر نیست بیک گویم
این فطرت جوع و حول قیام و قنوت و سجده کہ قدم مبارک در می نمود و سبقت در عبادات خداوند
است و سرور امیر المؤمنین علی رضی اللہ تعالیٰ عنہم مادر شدت سرب پناه با آنحضرت بگریتم پس در جہاد
محزون و جہاد کبر استقامت شرط است عزت خان و مقتدایان شایسته مقصد اند بگر مقبور سیر و لا
تسر و اخلاص و ایمان و الطبیقات بریدہ شد بکلمہ البصر اللہ تعالیٰ عنہ و شوق را آسان نمود است
فی کبریت و دیگر تکیہ ایشان فرمودہ اند کہ در جمیع احوال آنحضرت متابعت کردہ میشود و در عبادات و احوال فتنہ
و در کار تعلیم و احوال باطن و در وجود و عروج نسبت باطن متابعت داریم بر تو پوشیدہ نیست کہ بگویند
پس در جہاد متابعت کسی نمی شود و این شور و غوغا کنی اند فتنی محترم ایشان است مگر این غلط
کہ رکال متابعت تو کسی متبوع پیدا می شود عزیزان فتنی استخوانی امیر سلیمان اللہ اعطاکم حقیر
و اندر زنی امیر رسول انصاف رخ رنگ کمالات آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم مراد است اند و سبب مراد
کلام ایشان است بے عباد و بے عباد و در احوال با خدا بگویند تا بآنکہ حاکم و وضع شرع قرآنی
و قول قرآن مجید بر عینیت است کلام این سکر محبت نیست ایشان از ظهور چہ تو کمالات آنحضرت دست
تو در جناب فرمودہ اند مشہور است کہ محمد اسیر و کہ مرا چنین بید و در ایشان مہینہ خاص اتحد و بسبی
نمانند دشمن اتحاد بخدا سہار تو لے لے عن ذلک جناب معترف چشم پوشیدہ بے ثعلی اعتراضات می
نمایند و در طریقت الیقین کہ سراط مستقیم است باز درود و محبت مشک فخرت ک حق و ت مذکور است
خوش مشک بپاشانند و معترض رحمت لہ سبحان و ہی کند کہ در و بشکل اول عہد بر فضل فقرات عثمانی گرفتند
ایشان میں بغا و اسباب دنیا دارند این غلط است ثابت نیست متقریانند آستان یسین فقرات از صدر
آرائی اغیا است می فرمایند و در ایشان نی اگر چه در معلوم ندارند بر ذوق مضمون فراعہتادارند گویم کہ بوی
عاجات خرد می خود و فقہد مال فقر طلب غن محمود است حضرت سلیمان علیہ السلام و امیر المؤمنین
عثمان و عہد در حان بن معروف و صحابہ بعد آنحضرت اسباب دنیاوی بسیار داشتند و در مراتب قرب
آنجا کہ هیچ منقبتی راہ نبست این است عقیدہ اہل سنت و جماعت اختلاف است و فضل فقر مع
عبر و فضل فقرت الشکر آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کہ طاعت بارفاقد داشتند فقر اختیار کردند
نہ میفرمایند بہشت عند ربی فقط عقی و یسین علی لہ علیہ و آلہ وسلم پس گر ضعف در عبادت
فقر باشد غنا کہ موجب قوت و طاعت گردد و افضل باشد فقر کہ بر اغنیاء شاکرین زبان را زبورده

خافل شدت است ازین حدیث ذکاوت نفس اللہ بودیم من شیاء کہ دیدار دوست مندان تا اگر فرموده پیغمبر
خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم کمتر تن در دستان بلکه خاک پا کے ایشان عین اللہ معروف بخندم علی عقی عنہ صلی اللہ
علیہ وسلم تشریف تارید فرمودہ و بکفر است چشتہ نیز و اخلاص و درود و نماز و روزه و زکات و صدقہ و
کسب نسبت باطن از خندان عالیشان بزرگان نقشبندیہ مجددیہ رحمۃ اللہ علیہم فرمودہ اسب پس حق بزرگان
مجددیہ بن فیر ثابت است لهذا این رسالہ مختصرہ برائے مخلصان این طریقہ تحریر فرمودہ در دفع اعتراضات
حقانی است و من جنت رسایل مبسوط طلیست اللہ تعالیٰ سے بین توکل بذیل عنایت حقیران این خندان عظیم
برضوان این عمل این عابد را قبول فرمودہ منور و برضا و عطائے این اکابر فرمودہ و دوم رضائے خور و نوش
تہ روح افزا و اتباع حضرت مسطفی صلی اللہ علیہ وسلم خاتمہ کرامت نماید آمین صلی اللہ تعالیٰ علیہ و آلہ و اصحابہ
اجمعین و بارک و سلم

مکتوب شتا و دھم نستن آن نقشبندی مجددی را ضرور است بسم اللہ الرحمن الرحیم

ظاہر است کہ تخیلات متبحران خیال و ادغام از علیہ راسا فطرت است آنچه یافتہ شدہ است و نمود
میشود و نوشته می آید بدانکہ امام ربانی مجدد و اعلیٰ تالی حضرت شیخ احمد سرشندی رحمۃ اللہ علیہ میفرماید
کہ رسایل توحید و الدعا و خود خفیہ حضرت عبید اللہ بن موسیٰ اللہ حسنہ خوانندہ علم بمعرفت توحید و توحیدی
بیدار گردم باز توحید است شیخ المشیخ خواجه عبداللہ تاتی دلفین و ترمیت ایشان بر علم مبسوط و دھم
خیال گردید و اتصال تجلی حضرت حق تجل رحمان کہ تلبیہ است حضرت ابن عربی است و اصل گشت و صوم
بسیارے ازین معرفت دست و آردہ مقرب صاحب پس بجنایت الکی بواسطہ حضرت خواجه ترقیات
بسیارے و وقع تدرار علم و شہد کہ آن دید و یافت ہستی حضرت حق است در محالی ممکن است
نماند و معرفت دیگر حاصل شد و آن وحدت شہد حق است سبحانہ در برابرے ممکنات درین معرفت غیر
باقی است چنانچہ آئینہ شمعان و ششعلی آفتاب تمثیل است و جسم آئینہ باقی چنانچہ آئینہ معرفت اولیٰ صلی اللہ علیہ وسلم
قلب پیش می آید و آن از غلبہ محبت است صاحب ابن معرفت از غلبہ مکار و محبت معذوری توانمند معرفت تائید
در سہولت یافت فوقانی برتری گرد باز بجدات عنایت الکی ترقیات دست و در معارف محافض ترقی انبیا و علیہم
اسلام پیش و در ترین معرفت تامل شری فرمودہ و بدوی نیست چنانچہ بدقت پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم
و اوصیاء کرام حق صلی اللہ تعالیٰ علیہم و آلہم و سلم کہ توحید و بدوی و توحید شہد حق را مقبول و خوش
از خیرات است کہ ما در مشرق و مغرب است آیتہ اعداد ہست کہ علم و تفسیر آن کردہ اند و بطور مذاق

نبی و برادر نام و خیال فرود آوردن از شرع نیست و کسیکه بتطبیق آن برود معرفت قابل شدہ از قوت ملکہ علمی است آن از جہائے دیگر ناشی است و این از جہائے دیگر نیست اجمالاً طریقہ حضرت مجتہد کو موافق مذاق انبیاء است علیہم السلام طریقہ محمدیہ شہادت علماء و عقلمندان و یافتہ در آن مشبہ نسبت کسیکہ نسبت تمام خاندان حضرت مجتہد کہ آن ولایات و کمالات و حقائق است حاصل نماید این معارف را بیقین میدانند این علوم از ظن و گمان نیست و اتقی و نفس الامریت پس آن چہ از غلبہ حوال سکر باشد اعتقاد را شاید آنچه عبد فرمودہ اند اعتقاد واجب است بعد عبد الحق حق اگر غیریت ثابت نشود تکلیف تشریع برکے چہ فرمودہ اند بد آنکہ انتساب و بعدیت بطریقہ برائے حصول معنی خاص آن طریقہ است اگر حاصل نشود حائے دیگر بعت کنند اگر طالب مدارق است و السلام بحث آنچه ضروری است بیفادہ است و کسے را کافر گفتن بے امر شرعی جایز نیست اگر بیفادہ و دہر کفر داشته باشد و یک و ہر اسلام اورا کافر نباید گفت الحق یعدوا و لا یعلیٰ +

مکتوب نودم (ایضاح الطریقہ)

در بیان احوال سعیت و ارادت خود در خاندان قادریہ و کسب سہوک نمودن و نقشبندیہ فواید ضرریہ از کلام حضرات خواجگان نقشبندیہ و اکابر حمیدیہ و سلوک و تسلیک مجددیہ کثر المدامثالہم مع فواید دیگرہ تکلیف بعض عزیزان صدور یافته

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بعد حمد و صلوة فقیر عبد اللہ عرف غلام علی عفی عنہ گزارش می نماید کہ نسبت دودہ و دوسم لہ بودم کہ ہدایت و عنایتی کما یتشایر شامل در این فقیر گردیدہ سبحان فیض مآب فرید زمان و مجدد دعای مطلع افکار منبع اسرار محیی سنن نبویہ قیم طریقہ احمدیہ مجددیہ شمس الدین جمعیہ اللہ حضرت مرزا جمال جانان قدس اللہ سرہ العزیز رسانید و مستفید شرف ارادت و بعدیت محبت مبارک حضرت ایتان در خدمت علیہ تادریہ گردانید آنحضرت اگرچہ افادہ و الفائدے نسبت نقشبندیہ مجددیہ میفرمودند و این نسبت و اجازت آن از سید السادات سید نور محمد بدایونی گرفتہ اند و حضرت اللہ علیہ وایتان از خلفائے معروف افزائے شیخ سیف الدین خلیفہ خدمت المعتمد عروۃ نقی

حضرت امیر محمد سعید پورندہ قدس سرہ بہ شکر جازت طریقہ عیاضیہ قادریہ زمرہ ہر توحید حضرت
خوت التقلید فی فی اللہ تعالیٰ اخذ فیروزہ میفرمودند بعد انتقال حضرت سید بامران استغفرہ از شیخ
استیو ح حضرت محمد عابد رضی اللہ عنہ کریم والشان از خلفائے ہدایت ذماتے ولید الرحمن حضرت شیخ
عبد الاحد سبحان تفسیر فی زلزال الرحمۃ حضرت محمد سعید پورندہ رضی اللہ عنہ میفرمودند بعد دست حضرت شیخ
بجست طلبہ اہانت غامد ان عایدشان تارویہ عرض نمود کہ قبول فرمودند بحال فقیر تو بھی نمود غیب دست
و ادو و ما آن غیبت بحال جہان آری کے رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم شرف شہید مدید کہ حضرت شیخ
رضی اللہ عنہ بخند رب رب برائے اجازت آن فی مدال برائے فقیر عرض می نمایند رسول خدا صلی اللہ علیہ و
آلہ وسلم می فرمایند کہ بحضرت خوش التقلید عرض بکنید حضرت شیخ رضی اللہ عنہ تا حضرت معروض دستند
پدیر از فرمودند بلام خود برائے عطی کے تبرک خیر اجارہ ہر نمودند خادم مستعد از مندرس بران بپا آلودہ برگردان
فقیر شاہد و در باطن بیشر غیب پر کئے و کیفیت تار و دار و سد کہ در بیان راضی نمی آید جدا شاہد این دعا
بام حضرت شیخ نہ سر از غیبت از قیے دست داد حضرت شیخ مبارکباد این عطاء کرامت فرمودند
نسبت قادریہ کہ وہ این غامد ان از میان کریم مشاوش است بحصول این اجازت زیادہ تر کردید میفرمودند
از جانب مبارک حضرت خواجہ قطب الدین رضی اللہ عنہ نسبت بہ نسبت نیز یاد رسیدہ است کہ غیب نسبت
تر بیغی گاہ گاہ خود بخود ظهور می مایند شوق و ذوق و سرور و شگفتی کہ از لوازم این خاندان است دل با استرازی
آرد و درین وقت میں سماع و رقت و گنجہ پامی نمودہ بر سر پادار و صرافان عشق با نہی ہر واسع و کان
دیگر است و حضرت ایشان قدس سرہ جامع نسبت بقصدی و مجددی و نسبت تو دسی جوشی پورندہ نسبت
بزرگان محمد صی بہ نشان علی لب بود بر عایت آداب خاندان نقشبندی استعمال از کار و اشخاص این طریقہ
شرعیہ می نمودند حالے از مراد فقیر حق و برکات ایشان بہرہ یاب گردید تا آنکہ خلفائے معلکے خفائے ایشان را بطور
عام با سیت طالبان راہ خدای نمایند این فقیر مسکن پذیر و شوق باطنی از حضرت ایشان متعین یافتہ برین
طریقہ مراد طلب نمود و تا پانزدہ سال اقتباس افکار و حب حلقہ و ذکر و توبہ و مراقبہ حضرت ایشان را شتم و
ہمین توجہات روح افزا کے حضرت ایشان ساجدہ کمال و عبادت الہیہ طریقہ قلب بہر سید عابد ک
و عبادت و کیفیت مقامات و اصطلاحات آن حاصل شد الحمد للہ علی ذلک مدین رام گدستہ ہجرت
مقدس ہزار و عدد و دوازہ است تکلیف بعضی عزیزان این چند فواید از کلام مبارک حضرت خواجہ
نقشبندیہ و اکابر مجددیہ رضی اللہ عنہم اتفاق نمودہ جمع کردہ آمد و این ہم تحریر و تقریر این فوائد از برکت محبت
کشور ابرکت حضرت ایشان است رحمۃ اللہ علیہ رحمۃ واسعہ و احسن از ملو کہ بندگان راغب کار این ہے
مردمان نیست سے جمال منشیان درمن اثر کرد و و گردن ہلخاکم کہ بہرستم و بداند طریقہ مجددیہ مدنی
است با اصول طریقہ نقشبندیہ آن و توفیق قلبی و توجہ بعبود فیاض و نگہداشت خاطر و دوام ذکر و تہنک

بصورتی است در هر مقام لحاظ نمود بعضی را خدایت می نمایند و پرازدکار و اشغال به
 طریقه برانگیخت میفرمایند تا مقامات بلند و اصطلاحات و جمله این بنده گویان چیزه درنگ است
 چنانچه در ضمن این قرائد ملخص آن باختصار مذکور میگردد الحمد لله که همین صحبت پیر و مستگیر قریه دار
 احمدی مجد و بهنجی سخن بگوید که مسکنه ازین طریق شود و نهایت سوگ این کار برسد میداند که این
 مقامات چایست و منبع این بکار فیوض و نباتات کیست که آنچه پیش ازین ره نیست
 غایب قریه تست الله نیست به میفرمایند که حاصل این طریقه شریفه دوام حضور و دوام آگاهی است
 بحضرت رات کبی صحابه بالترجم عقیده صحیح مولف اهل سنت و جماعت و ابداع سنت نبویه علی
 صاحبها لعلوه و بر که یکی ازین مرتبه اند و از این طریقه مای برآید نفوذ یافته منباز این حالت با
 در طریقه صحابه رضی الله عنهم احسان میبختند و در اصطلاح موفیه تهنود و مشایخ و بادداشت و
 همین یقین میگویند و براسی حصول این دست که برای صحبت مجربیت است سه طریقه مقرر نموده
 اند اول طریقه دوام ذکر است بشروط آن و ذکر بر دو قسم است اول اسم ذات است طریقی که
 زبان بکلام جسامانیده و بزبان دل که محل آن بر ریستان چپ اند صلا و تحشت است اسم مبارک
 الله را بگوید و مضمون آن مدح و ثناء و شکر که ذاتیست موصوف بمقامات کامله و منزله از سمات ناقصه
 که این ایمان ندیده ایم و این که در این مقامات و بعد از سنی گویند و در دست در زبان و بدن پیدا
 نشود و تمام اوقات برای این ذکر مواظبت نماید و دل جاری شود پس از لطیفه روح که محل آن در
 پستان راست بفرمایند و در تحشت است ذکر نماید پس از لطیفه مرکز محل آن بر ریستان چپ که مایل وسط
 سینه بفرمایند و تحشت است ذکر نماید باز از لطیفه غنی که محل آن بر ریستان راست است بفرق دو
 تحشت مایل بوسط سینه ذکر کند باز از لطیفه غنی که محل آن در عین وسط سینه است ذکر نماید تا آنکه در
 خیمه جایی شوند بزرگوار از لطیفه نفس که محل آن در وسط پیشانی است و از لطیفه قالیبه نیز ذکر
 ذات محمول است و در ذکر لغی و اثبات است طریقی که اول نفس خود را از این ناف بند کند پستتر
 زبان بکلام جسامانیده و بزبان خیال که در اذن ف تا بفرماید رسیده لفظ الله را بر مدش راست در
 آورده لفظ لا اله الا الله را در ضرب کند و بگوید که شکر بفرمایند و لفظ محمد رسول الله
 را در وقت نفس گفتن خیال بگوید شرط است و در ذکر که در معنی که نیست هیچ مقصود بجز ذات پاک
 در معنی لانهم است هر لفظی که در معنی مقصود نشود و نیز از شرط است و در وقت لغی معنی بستی خود جمیع
 موجودات و در وقت اثبات اثبات ذات نیست حق سبحان و تعالی آن اگر چه لغی سلف تمام مقصودات شده
 اما لحاظ از مستحکم است و نیز از شرط است و در هر مدد که بعد چند بار بزبان دل بکمال خاکساری و نوازشی
 مناجات و التماس نمودن که خداوند استقصود من توانی در مناسک تو ترک کردم دنیا و آخرت را از براسی تو

در
 این
 مقامات

عجب نمود و معرفت خود را گرد لب صادق هدایت باشد ترک کرد و دنیا و آخرت را نگرید و ناپرد
و جبهه گفتن رزم گیرد و نیز شرط است که بقصد به آنکه شکل صنوبری دل یا نقش احمد است و
نقد، آرد، این که را وقت قلبی گویند و این که در مقام ام ضرب رسد
که در حرق دیگر ذکر شایع است و نیز شرط است توجه بپای الهی و اشتیاق نگرین بجهت فوق باشد
که بدت آبی نگرین متوجه و منتظر فیض است رعایت جهت فوق بیس ادب است که است قلب
فوق همه استیاء است بلکه و قوف آبی و جبهه بر نه من از رکان ذکر و طریقه علیه است که حصول نسبت
حضور به این دو من محل است و نیز شرط است احوال از خواطر و سوسه با باز و اشتیاق بحد و طور
خطر دل را نگاه باید داشت تا خواطر استیاء نیامند و این را نمک است گویند حبس و حصر نفس در ذکر مفید
است شرط نیست حرارت قلب و شوق و رقت قلب و خفی خواطر و ذوق و محبت از مزایای حصر نفس است
و می تواند که موجب حصول کشف باشد و ذکر نفی و ثبات رعایت عدد طاق معمول است لهذا این را
دقوت عدوی گویند فرموده اند که دقوت عدوی مثل آتش است از علم بدنی با نیمی که حصول کیفیات
و عدم آن بکشف و اسرار و دریافت آن همه نیرین ذکر است و این ذکر را است از حضرت خضر علیه
السلام با رعایت حبس نفس پس اگر چه یکم ثابت دیگر را رسانیده است و ناپایه بر آن نماند گفتن
باطل است و در طریقه محسوب نیست از سر گرفته و شروط را نیک احتیاط نماید طریق دوم مراقبه است
و آن بکسبانی دل از خواطر و نگرانی فیض الهی است میا سطر ذکر و به راجع مرشد باید که در جمیع اوقات
به نیاز و شکست تمام متوجه ذات الهی باشد تا توحه الی الله به مزاحمت خواطر بلکه دل گردد و این
لحاظ ذات تقدس و تعلق و دوام توجه قسم اعلا که ذکر است که مقصود اعم از اذکار حضور مستحق
مضطرب است بحدود اسم که آن واسعه است حصول مطلوب را میفرماید مراقبه قرب است بجزیه
از نفی و ثبات از دوام مراقبه بجهت و ثبات تفران رسید اشرف بر خواطر و تصرف و ملک و ملکوت
از مراقبه است اما ملکه مراقبه به کثرت ذکر و صحبت ارباب جمعیت و خوراست طریق سیم
استفاده از صحبت صاحب کمال است که بمن توجه و اخلاص با دل از خفت پاک گردد و بجزایه محبت
ادوار شاهد آتی بر دل و خستیدن گیرد و حضورش بر رعایت ادب و رضای خاطر و رعایت بکمال است
تصور و فیض یاب شود گفته اند که این تمام ادب است و هیچ به ادب بخدا نرسد من فیض ادب
الاختیاط فیصل الی السبب الا علی میفرمایند این طریق متصل تروسان است نه طریقی ذکر و طریق
مراقبه و این را ذکر را بطه گویند پس کسی هست که ظاهرش با شایع صفت آماست با شد و با فضل از اشاعت
ماسوا پیر است در صحبت او باطن از نقوش ماسوا صفا و صفت او دل متوجه جناب کبریا گردد اما ظهور
تاثر بر مقدار روحی و اخلاص است و بتدبیک تاثر و تاثر زیاد میشود و باطنی به هر که نشستی و نشد جمع و است

از کتب و کتب و کتب

عزت بر لطیف جدا است و میر و ملوک و فزا و بقا و عدم و ماف و مریک از ان جدا است لهذا حضرت
 فی اللہ عزہ طاب ان یاء حق رہ سب و تسدیک لطافت جدا جدا میفرمودند می فرمودند این طریق کہ
 مادر صد و شصت و نیم بگی جنت نام است پنی از سوار عالم امر و دوا دار و عالم خلق و انند و و تسدیم
 گفتن باعتبار عالم امر و عالم خلق است اما فرزند ان ایشان قدس اللہ اسرارہم بعد حصول تہ کے قدس
 تہذیب لطیف نفس مقدر نموده اند کہ در حق ملوک و خلق و نفس این چار لطیف را نیز فزا و بقا ماف و مریک
 و در وقت معین معمول است کہ اہل طلب را فرصت نیست و کار دیگر در پیش است مہیا باید کہ چو رنگ
 بدل خود منور شود و دل خود را بختی سبحانہ جمع یابد این حالت دور حضور است و حضور حاصل است اگرچہ
 علم مقبول و تمام اوقات حاضر نیست چنانچہ علم بحضور نفس خود و وقت اشغال باور کہ میشود علم است و علم علم
 نیست لیکن چون تمام بے خطرگی و تمام کمینگی از کیفیات قلبی و دماغی و انظار کا تک خواہ در حالت
 بیداری و خواب در حق گفتن و غضب را ندان در جمیع اوقات لازم قلب شود و غلبہ غیبت ملکہ گردد و معتبر در ۱۰۰
 آگاہی نیست و اہمیت یاد داشت و غیر ازین نمونہ شدت این حالت با عین الیقین گویند رہا می
 تا در سہ چشم سر بہیم ہر دم بزرانیائے طلب کیا نصیحت ہر دم و گویند خدا بیشتر سر توان و بیشتر ان ایشان
 اند من جہتیم ہر دم بزرانیائے طلب کیا نصیحت ہر دم و گویند خدا بیشتر سر توان و بیشتر ان ایشان
 و متاہرہ اہریت نمی تواند کرد و لا اویست الی سجادہ بیدار و سرور دنیا و قیامت لہذا آراہ راقبہ
 معیت و ہو معکہ این کنندہ دیگر تہلیل زبانی میفرمایند و این مراقبہ در ولایت صغری کنند
 و ولایت ارباب است رحمۃ اللہ علیہم درین ولایت سیر و خلل اسرار الہی است و مقام حصول حقا
 است در اینجا جذبات و غلبات نسبت و طہیت و شوق آہ و نعرہ و زت و دگر و ذوق و تصور و بافت
 تصور و دید سب نسبت احوال زبانی و ذوق و خی و تخیل مرقی و شہود و صر در کثرت و دیگر عمارت نفس و
 وحشت و یحسان و غیرت نقد و وقت میشود و معرفت فاعلاہ اوردیدہ بعین ہلنا است کثوف میگردد و ان
 بر حیدان خود معیت و تسبیح نہ مذک میترد کمالا یحقی علی از باب حذوہ الحولیتا لہا بقدرہ مصطفی قدوم
 لا المحصلہ متغیر اعیال سے خواہ پیدا کردہ و حاصل است بمعامل خواہ بکر نپہر نیست نہ
 استغراق و سرگشتی و قطع صداقتی و جہی و تہن و تسبیح سواد سلامت غلب کہ خطرہ برگرد و در دل نقد کنند
 دست و بد و نفس قلب کہ عبارت از تمام مشغوری از اسرار است و حاصل آید کہ بعد خود خود جدا ماندہ
 من و نور خد و خدا ماندہ بقدرہ را جہا فہیم گفتہ اند افسانہ کف و من کہ اسرار ہم را سوا مفتی شود و ہم نشائے جہا کہ
 در دل آفسانہ کے بخرد است مولی ماندہ سیر من کہ اداوت کہ صفت پابست و خواست از سالک زایل گردد
 چنانکہ نہ موت چہ آدم فناست نفس کہ بی بسیر و بی میسر و بی بینش و بی مبطلش و بی مشغول و بی حق
 نقد و تہ گرد و علم صوفی معین فاستحق اورہ محقق او خود متغیر خود و علم حق و علم صوفی گم شود و این سخن کہ در مردم شود

و انحصار این چنانچه بر حق در آفتاب میگردد از ملاء و توحید صفاتی و انتفاع و انکار و حمد و ثواب و وجود و انفس و
یا و سبحان یا بد و در اطلاق لفظ انار خود صاحب محنت ننوازند کرد و متهم داشتند نیات و وجه تصحیح که بغیر شر و
مستقیمت و دغدغه نبیند و تبتدیه اخلاق که حاصل سلوک است و تزکیه از ذایل حرص و بخل و جلد و حق و
کبر و عجب جاه و عجب و غیره و برین مقام بلند دست و بدست نیاید که خود بدو پیش رس باشد و در این راه
دویم غیر و تکراری و توحید که متوهم پیش حد که تمییز و کمال نفس صاحب توحید نماند یافته تکرار که باشد و در اینجا
بر توحید و اتقای نماید و آنچه ب صمد و ملک میسر و در اینجا راقبه حضرت ذات من حیث است محبت
عجیب و محبوبه و ولایت علی می نمایند تغییر از مقامات قرب که مرتبه پیچیدنی و متمیزه حاصل است و در مقام
مثان شجوه می شود بدین مناسبت و بجهت اندک آن که غلام است و عاقل و کجا است که ممتد می شود و ولایت
کبری و سیر و اسرار و سیر و سلوک در ولایت علی است که ولایت علی اعلی است علیهم السلام
و این ولایت کار بقدر صفت سنی و غلبه خاک افتد و اینجا بر توحید که کسی هوای باطن استی ندارد و ذکر تبدیل
و صلوة نافعه و اینجا ترقی می بخشد و توحید و حضور و عروج و نزول غایب و محض را بر سر و گاهی بین مانده
یک چشم تکرار می شود و در وقت سلطان از ذکر که می بیند یا را حاصل میگیرد و بدین را صفاتی است
داده بودند صفات دیگر است و این تصفیه و سایر حالات و کیفیات اینجا با طریقت و تزکیه است و کشته
عجیب و در باطن بی ای می شود و مناسب است با عده اعلی حاصل می گردد و می تواند ملائکه کرام ظاهر شدن گیرد و اسرار
که لائق ستودن و خفا است ملک که در معنی حقیقت لا در باب المعصیه و تعجبها بعد حصول سیر و بر طبق
و هم به باطن و در جلال برای سیر میسر است مقصود که ذات محبت است حاصل می شود پس با این مرسایند
معامله و ولایت علی اگر فضل و کوشش حاصل شود و سیر در کلمات نبوت و اتع خواهد شد و آن عبارت است از اقدام
تجلی ذاتی به همه صفات و معارف و درین مقام فکر که قطع یک نقطه و اینجا بهتر از جمیع مقامات و درین است
حضور به جهت می شود و تکراری و توحید که ساقط و طبعی طلب و تالی شوق قائل می شود و توحید و توحید و توحید
میدارد و دست حال و مقام و معرفت از اینجا که است کلام که لا یحصا بر صدق حال گواه است
سے بطراز دامن نماند و چون خاکساری نارسد به نزد آن مژده و طبعی که برگردد سر می رسد و در اینجا یافت
و احداک خداست و برائی است بخارت و بهالت نسبت و در هر یک حاصل می شود و حصول است حصول
نیست سے انحصار سے کیفیت سے قیاس سے محبت سے رب الناس یا یا جان ناس یا صفات سے رقت و حقیقت
اطمینان و اتع بهی ما جاد به المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم و کمال و صفت نسبت باطن و به کیفیت و قیاس
و احسان و دست می دهد معارف و حقایق اینجا تشریع است و پس که این مقامات انبیاء است علیهم السلام و معارف
ایست و ولایت حاصل شده توحید به جمعی و تهوری از معارف و ولایت بود و در راه می نماند و عروج و نزول
و نباتات طیفه خاک را با لامالته و به طبیعت مطیع لشکر و سیر می شود و توحید و تعجب و لامالته

لطیف خاک است و بہ تبعیت تمام بدن و رنجی مراقبہ ذات بخت معراج جمیع اعتبارات و مشیات سابقہ
مینہ بند و تداوت قرآن مجید و طول قنوت و نماز و کمالات تلمذ و حقایق سبعہ جز آن کہ من بعد پیش
نہادہ انداختی می بخشد ہمیں بپیرنگی با واطفتہا مدش می آید کہ بن تقادست بل از دعوات و امراق بحر امتحانی
ذات بخت الہی است حل جبارہ و کمالات رسالت و کمالات ادوار العزیز حقایق سبعہ و جز آن مورد و
فیصل ہئیت و عدالتی سائلک است کہ بعد مزید و تکمیل لطافت عشرہ حاصل شدہ و عروج و نزول و تکلیف
نصب تمام بدن است سے این کار و دولت است کھول تا کار رسد با کمالات رسالت و کمالات اللہ العزیز
چیزے نوت نشود و حقیقت کعبہ عبارت از ظہر مسرہ اوقات عظمت و کبریا فی ذاتہا لہیہ است
و حقیقت قرآن عبارت است از مبدع و وسعت بیچمی حضرت ذات و حقیقت صمدہ سبحانست از کمال است
بیچمی حضرت ذات و مرورہ انداز کلام حضرت محمد و قدس سرہ و متذکر میشود کہ معبود و مقرر کہ بعد از حقیقت معلوم
میشود و بیچمی صرف ذات بعد کائنات نصیب مقبولان پیدا و برآن داخل و آریہ قیومیت می شود و از ذلالت
کہ تمام جمیع حقایق و حکانی بن قیام مذکور برومی یا بند مقامات عابد بت و سیرت قدی و سلوک بانہ کے این
حقایق تمام میشود بعد از ان معبود بت صرفہ است و پس و اینجا سیرت قدی متنوع گفتہ اند و سیرت نظری جائز داشتہ
مقام خلقت حقیقت ابراہیمی است علیہ السلام بدان مقام است پس تفکرات کثیر البرکات انبیاء و درین
مقام تمام از حضرت خلیل الاحیب الرحمن علیہ السلام ہا فایق ملتذا و اعظم حقیقت ہا ہا
است بعد از در صلوٰۃ و برکات مطلوبہ خود را شب بیدار یا بعد از صلوات ابراہیمی علیہ السلام اللہم صل علی
محمد و علی آل محمد کما صلیت علی ابراہیم و علی آل ابراہیم انک حمید مجید انیرخاد یا بخیبر
و برکت ین مقام عالی را مرکز این مقام محبت صغیرہ ذاتیہ حقیقت مدسوی است علیہ السلام بسیارے
از بیقراری بہت از بایں مقام رسیده اند و در قرب ہئیت ممتاز اند علیہ السلام یں مرکز بتدوین
نظر کثیفی و بکر و غنیم می نماید و مرکز ین و بکرہ عجبت و محبوبیت ممتاز جنتین حقیقت محمدی است صلی اللہ علیہ
و آله و سلم گوید و ہم ہم مبارک محمد باین عجبت و محبوبیت اشارہ میفرماید و نیز درین مرکز کہ بغیر نظر رفتہ
می شود و مثل دائرہ ریح انسان بنظری آید مرکز این دائرہ و محبوبیت صرفہ ذاتیہ حقیقت احمدی است
صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم و ہم ہم مقصود احمد ازین معنی و ترسے حامی نماید بدلائلکہ این عظمت و کبریا
و این وسعت و این محبت و درجات آن می تواند کہ در نفس حضرت ذات باشد کہ حصول این مراتب
بعد تحسین تجلیات ذاتیہ و انبیاء کہ در کمالات نبوت حصول میشود پیش می آید با عظمت و وسعت
و من و محب و محبوب خودشان تحقیق آن مرقوف بر اضافت نمی نیست محض وجود و اعتبارات
است مر حضرت ذات حق از افعال و افعال و تقدست و غیر مقتضای محبت کہ در سیرت اہل و صفات
پیدا شود و از اذن و اشراف قلبی است و عجبت کہ در این مقامات محض بفضل الہی دست و پد موجب

کس اطمینان و وسعت و بزرگی باطن و اردو طاعت و استقامت آید و ما فاضل شو بانی گرد و
چند بخت شهادت و جہان اہل و معصوم این مقامات مصداق این معنی است حصول این معنی و کمال
مقامات سب قدر نیز می شود فاروق قطع و فاضل این مقامات ما مدد بکمال تصاف آن است و در مقام
آنا ریاضت و مطلق و دیگرے حاصل نشود و ہمہ کہ در آن مقام شامل باشد و بان استمال مجبور
آن مقام آن کرد نیست توقع آن ہم نباید داشت و اگر از صفات ضابطہ باشد و آن در اول و دوم
و ثلاث گیری گذشتہ رجعت قبضری لانہ می آید فاضل بالجہد حقیقت محمدی بحقیقت احمدی با حشر
ذات نزدیک تر مذکور حضرت رئیس محبوبان است و بالجان او خیر و ہم صل اللہ علیہ و آلہ وسلم
لہم ازلنا صحت وجہ و اتیانہ و شفاعتہ و فناءک و در ضائعہ بعدہ حب
صرف و لا قین است کہ میر قادی انانی کوتاہ است و میر نظری ادا بدست آنکہ نزد حضرت محمد و رضی
اللہ تعالیٰ عنہ قین اقل قین حبیبی است و مرکز آن قین حبیب با حق و محبوبیت و حقیقت احمدی
ست و قین محمدی آنحضرت است صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و با حق و محبوبیت و حقیقت محمدی بحقیقت
محمدی است و قین احمدی آنحضرت است صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و با حق و محبوبیت و حقیقت محمدی بحقیقت
قین محمدی علیہ السلام و محیط آن مرکز کش و اثرہ است در صورت مثالی غلت است آن حقیقت
بہرہی است علیہ السلام و قین ثانی قین وجودی است و مانند ظل است قین اقل و قین حضرت
ابو بکر است علیہم السلام و مبدو قین ہر پنجبری و رسولی حصہ است از حصص این قین و وجودی
و از امتان نیز اگر کسی را برکت متابعت انبیاء علیہم الصلوٰۃ و التسلیم است بدین قین و وجودی نصیب
یا شد و حقیقت یا لفظ آن قین مبدو قین آن کسی بود و محمد است بلکہ واقعہ آنکہ علیہم السلام
نیز مبادی معینان در ہر شے برادر است و حقیقت امیر المؤمنین حضرت ابوبکر صدیق رضی اللہ
عہدہ مبدو قین او است بے قریب امری ظل حقیقت محمدی است صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم برہمی کہ ہر
بہرہ زمان حقیقت کاین است بطریق تبیین و در داشت و در ان ظل است از سخا است کہ حضرت
صدیق رضی اللہ عنہ صمیمیت کبرے داشتند کہ او کمال محبت و معیت و حسن حبیب خدا صلی اللہ علیہ
و آلہ وسلم بر منجات قرب میفرمودند صاحب اللہ فی عبادہ شیدا کا تصدیق صدق را بی بگو
این را در حدیث شریف حضرت محمد صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بتجلیت و درات حاصل شدہ بود و حضرت شیخ رضی اللہ تعالیٰ
عہدہ حضرت اینان را رضی اللہ عنہ بتجلیت خود ممتاز فرمودہ اند و نیز فرمودہ حضرت شیخ رضی اللہ عنہ فرمودہ کہ
اللہ تعالیٰ و حبیب را نسبت تازہ سر فراز فرمودہ است حضرت الباقی ما بعد فرض رسانند کہ در وقت
این نسبت مقامی کہ است کردہ فرمودند آتش شمع نیت با دلہی شمار بر با سہ دولت سر فراز فرمودہ اند سبحان اللہ تعالیٰ
کشف و ادبک حالات و مقامات و حق تو انبیاء و کرام علیہم السلام کثرت در دو پایہ زخمت روح برک
بغیرے کہ با حقیقت و تصاف ہم رسد و ترقی افزا است اللہ صلی علی سیدنا محمد و علیہ السلام

علوم متراکم است و پس ارباب توحید و جودی عالم را بخصیصت حق جل و علا نسبت است و کلام و خطیبت تا بن کف
و ابل توحید شودی نسبت تعلیمت مقرر نمایند و کما اینکه ازین هر دو مقام گذشتہ اند کلمات نبوت و جمعیت
و کما که در این شاخه فایده بسیار مقصود است ان شاء الله تعالی و نیز بیانی از این شاخه و تعلق آن به توحید و
ها و مترب و در باب این معرفت ذوقی و وجدانی است و تعلیمی و اما فهم این اسماء علوم هر یک
را میسر نیست و الله فاعلم الله یونیه من یشاء و الله ذو العفضل العظیم می تواند کرد که بکلی و بلا یت
و کما که نسبت نبوت فائز شود و ازین علوم احاطه هیچ کشایدست نه سلطان خریدار هر بنده نیست و نه دوزیر پیشین
سده است و حاصل میر و سلوک حاصل فناء و دوام حضور و تنهیب باخلاق و خلاص تمام و رفع کلفت و رادائ
احکام شرعی با دیگر حالات بجهت کشف اسرار توحید و است میسر در حضرت محمد و رضی الله عنه میر و سلوک
نسبت نقشبندی اختیار فرموده و ذکر بنده شرح بسیار است و نسبت این را به حواجر احرام و آباء کرام
خود و انقیاد سر و منشاء اسرار توحید و جودی است گذشتہ که در بیان خلعت اقدام پیش می آید و آنکه درین وقت
اکثر ارباب سلوک از ذوق و وجدان هم بهره تمام نماندی و آنکه از اندری زبان غوی ملایم صبیحه و در مسلم
و قرب قیامت و فحماستخوان باشد پس آنچه بنده گان بین مذمات بیان فرموده اند بمشاش حق است پس با
آنچه پیش آمده و انموده است تقدیر و در محارفات از جهت و خلعت و مضافات اللہ را به یافته معاذ بن کلام
ما به فعلی باشد تا کسی نکلام حدیثان مایه اما تعلیم و جوده ابل توحید شودی و چنانکه گویند از علمت لفظ
التوحید متبوعی لا وجودی فناء و صولوا لی حقیقتا المقام از عدم ظهور معانی معانی است که در
آنجا علوم توحید شودی شکست می شود و این مشرب معانی از طریق مخصوص و متن و یکشت کمالی که در سر
و شلج برآمده از محمود است یاری که مشرب انبیاء است و همه اسلام حفظ و افرارند برین است هیچ مستندی که
کسی از صحابه کرام که افضل اساد و اباء عظمی اند به بهره او است گماشته باشد عبارت ما بر مشرب خود فرود
آوردن از غلبه حال است و چنین تعلیم معارف مختلفه با بهره از قوت تاویل عبارات است تا اختلاف از میان
بر خیزد و حالات و مقتضیات متضاینه معانی مختلف چگونه صورت پذیرد و اگر عبارات تاویل متضاد باشد
حالات و اذواق معانی متضاد است که یکے می شود و اگر گوی که مستان و تالیفات در بعضی مواضع یک
است و در بعضی مواضع جداست و از آنجا که این هر علوم و معارف هر مقام جداست و توار و فیوض هر مرتبه
جدا پس این بر تعلیم از آنکه بلکه معانی بودند از غلبه و حالات حال و العلم عند الله تعالی و تقریر برین
در خود یافت این بے سر و سامان نیست و حرف و مدبشال و در خود و در زبان تا بن کف و در بعضی مواضع
اما از تعلیمت که باحوال بزرگان و ارباب سخن چند از کلام عزیزین التعلیم فرموده و الله عزوجل صلاها
کردم و از حکم جزایم ببر زان پس خوست ترک نکردم و در هر یک از اینها بسیار تذکره استخاره و موقوف حدیث یا نه
قبول قلب و دله او فرمود است و درین اناده جزا شده و یک در فیوض یکدیگر منظور باشد تا بن کف و در بعضی مواضع

شود بعد تلقین قویہ و استغفار از کایم فاستر میفرمایند و چون بیدار شود و اما بلی دل او نموده صحت العاقل
 ذکر کنند پیش از آنکه خود و حرکت مدد پیدا آید کسی که درش تماند نشود محض بر توفیق قلبی بر عاقل و هم چنین بر طیف
 خود را بر طیف او دانسته و جالفاً کے ذکر باید نمود بر طیف را جدا جدا چند روز و بعد نمایند تا طالع سبب
 بفضل الهی گویا بزرگوار گردد پس بیکر لفظی در اثبات و مرا تبا احمدیت صریح ارشاد نمایند و سوره بر دل او
 توجه القاسم انوار نیست که اندیشه گان رسیده است و جنبه بلیغ نورده باشند انشاء اللہ تعالیٰ در
 چند روز دل ساکب از دانی گردد و درین ضمن دیگر لطائف نیز متکون یا فوار می شود رنگ نور قلب زنده
 و رنگ نور روح سرخ و رنگ نور سر سفید و رنگ نور خنی سبزه و رنگ نور اخنی سبز و رنگ نور لطیفه
 نفس بی رنگ است و این رنگها در انعکاس می شود و در آن افکار مقصود نیست الودیه و بی چرکی داد
 که کسی سعی بر استقامت آن در دینی نماید مثلاً مات و ماتت جو مشیرات میقتد است و ششم
 در شب پشم که حدیث خوب گویم و چه غلام آقا بزم بهشت آقا بگویم و در اجلاس اوقات بدیت به بی تعلی
 و زیارت آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم اگر از شایعیم و خیال میرا باشد و چه استبانه حقیقت بودیم
 آنکه من آن را در ذکر یا محبت و اخلاص یا مناسبت استعدا و جنبه آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم یا رضاء
 مرصع یا نسبت با منی و یا شرف درود یا خواندن بعضی اسماء یا احیاء سنت یا ترک بدعت یا خدمت رسالت
 یا اولی علم حدیث بصورت آن حضرت صلی اللہ علیہ و سلم مقصود است شود پیدا شود که بشری زیارت مشرف شد
 است و آنچنان نیست بلکه بنی فنان دیدار کے رحمت سیراب شده ازین است که بصورت مختلف آنحضرت
 صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم می بینند اگر صورت مبارک که در مدینه منوره موجود است و صاحب شمایل آنرا
 بیان نموده بینه ابته سعاد نیست بزرگ و موجب ترقی در باطن و از دنیا و توفیق میشود و لا دل بودیم
 و خیال خوش میشود و بهر بنی قیاس است زیارت اموار طیبه مشایخ کبار رحمة اللہ علیهم هم چنین صحت
 کشفت گویا تلبیر متعذر است معتقد و متخیل خود یا خبر مشهور که در دوم قرار یافته یا معامله علم صورت
 معامله زبیدی القاسم شیطان یا هر اس کے نفسانی در مراتب خیال منعکس میشود پیدا شود صورت هر دور
 عالم مثال دیده است و گویا از شرط و قریب امر معلوم نمیشود لهذا غلط واقع میشود پس راه رضا کلیم
 پیش گرفته متوجه بجانب احدیت پاینده دایم و آن بنامیه برداشت و اخوان امه ای الهی الله ان الله اعلم
 بالعباد سعی باید نمود و جانے باید کند تا شاید مقصود از گوش تا فروش برسد شهر و سه که جانی را پیش از
 گرفتاری بپوشد و در خطرات جسمانی آثر نموده پیدا باید کرد و کسی ماکه بغایت که تحت می تواند از اندازد
 میر خود را بنظر بعیرت ستاده می نماید و الا بحسبیت خاطر و وجه بقلب و تکرانی بپوشد و یا حق رفته رفته ترقی
 می یابد و چند مدت لطیفه قلب منور شده انتقالی می یابد و باب و جود را جذب و کشش لطیف
 مد رنگ میشود که سلوک عبارت از رفتن است و رفتن متضمن است جذب را و چون لطیفه قلب از نقاب

[illegible]

اہل الشہد انھیں کہتے کہ وہ خود تصور خود مقابلہ میں آن بزرگ و مند میرے کہ در باطن پیدا خود
 انکس احوال شریفی دوست اکثر از آب خاندان حسنیہ حرارت و شوق و از بندگان قد و بد بخت و
 بعد از انہما کہ بر تشبہ بند یہ بخود و اطمینان مدد کی می شود و حال بندگان مہر و رویش بہت بحالات
 تشبہ بند یہ در دقت انہما کہ ہم ہمیں ذہن نسبت اس تشبہ بند خود شہید کہ اند و ذہنی تلبہ
 ما تا برے کہ محیط گردیدارند نسیم تھے می و درویش اندازہ بن ما تا آب روان یا مانند در در یک کہ
 تا بہتہ را شامل شود یا نہ شہید شہید مددک میشود پس اور کس از آب قلب بر قلب با ذوق
 و شوق و حرارت نسبت و نسبت اس ولایت کہ فی بطیغہ نفس نیز با اطمینان و در تشبہ بند و انھما کہ
 یکسہ بدن را در گرد و نسبت از آب کہ لات جنون و در جوہ مقامات بعد و یہ باطن نسبت و میرنگی و خوب
 تمام سطح آب را محیط میشود لہذا از اک آن نزدیک است کہ نزدیکان و در می مانند تا مددمان چہ مدد
 لہذا از غیب مدد منت و میرنگی نسبت این خاندان شریف ہر وہ اسرار منورہ طلب نسبت کہ ذوق و
 شوق و مدد و ناشی نہ تمام نسب و تنہی رفتی است می لہذا نہ اندک سہی بھافتہ از کجا است و حال آشد
 و در سطح درین طریقہ ذوق و شوق عجیبہ جذبات غریبہ بہ پیش می آید و احوالی اہل این طریقہ
 است و در سست کہل این طریقہ را در مقام تنہی ذاتی و دائمی ہے پروہ اسما و صفات و در حالت آن تصور
 حکما ہے است مانع پس میرنگی و غایت مدد منت و نصف نسبت باطنی ایشان کہ دست او را کہ از ان
 کوتاہ کشش ہر سیدان گوید کہ در حقیقت ایشان عجیب آتمی و صفاتی خاص است کہہ را کہ درین
 طریقہ سیر تہ لکس اسما و صفات یا تنہی صفاتی است البتہ تا سیر تہ او با کیفیت تہ و قوت مدد کہ
 ستودہ پندارند کہ باطن ایشان قوی است بلکہ در سیدگان بد و غلبہ ذاتی و راق حہ فیض و برکات شانی
 تعلیم و اند و مستغنیان ایشان و مادک مدت حرارت و شوق و حضور پیدا کنند ہوا الذی جعل لکم
 من الشجرۃ کافورہ تاراسہ و درین بد حال بختہ بیخ خام و من کونہ با مدد اسلام بہ و در طریق دیگر کہ اکثر
 دیگر چہ و جس فیض داشتند ان سہ حرارت قہمی و ذوق و شوق اکثر نظام شدہ و کفایت کہ در مقام جذبہ تشبہ بند
 و حصول قیام حاصل گردہ ہر دو ہم حالات فرقا است اینجا و حجت نسبت باطن و در تمام حقیقت و کثرت
 انہما کہ برکات نقد و منت و توحید حالی ہے امتیلاست و ہم ظاہر شود و اینجا بعض حرارت و پیش قہمی
 است کہ از بعض عوارض حق گردیدہ است اگر حالت توحید است از غلبہ و ہمہ و مراقبہ تہ سیداست لہذا اگر
 این نسبت شریفہ بغیر و بقایر مدد کیر علم اسد لہذا سہا کے کھالہاں ماہ خدا سہہ تا یا اگر خواہ
 ہمیشہ کہ باشد بلکہ اکثر کثرت مراد کہ ان عبادت را سہانی من از خواہد و انھما کہ فیض آتمی است و نسبت
 باطن طہی و توتہ پیدا شود و ذکر کثرت و ذکر قہمی کہ آن عبارت از لہذا ہستی خود و ہستی جمیع سہہ است و اثرات
 ہستی حق تہ است بہر حال شرط مقررہ قنایستی قوی گرد و در آخرت تہا ت قرآن مجید لہذا سید

از دست شاه سکندر رحمة الله علیها وفاقه حضرت شاه کمال بالباس آن ایشان را تائید است فرمود و پیشتر
و از اروج مقدس ساکابر خاندان قادیانیه و روح پر نور حضرت خورشید الشقیین رضی الله تعالی عنهما
بفیوض و کلمات و اجازت و خلافت فاضل شده اند احادیث طریقه کبرویه از مولانا بقرب حضرت
خطبه کشیه کلمات ایشان مشهور است و انما صحبت حضرات خراجگان نقشبندی قدس الله اسرارهم کما
خواجه آفاق حضرت خواجه باقی الشریافته اند بر حضرت ایشان غالب است و ذکر و شغل و وضع و آداب و عین
طریقه معلوم اند پس تحریر هر چهار شجره شریک است برائے تبرک و تین تا موجب برکت متوسلات این سلسله
علیه باشد و با وجود کسب فیوض هر چه از خاندان عالی شان از جناب آتی بود اسب جلید و عطایا کسے
بیدیه سوزان شده اند که عقل و ادراک آن کلمات و حالات حیران است حضرت خواجه رضی الله تعالی عنهما
عنه و ربان حضرت ایشان فرموده اند که هم چون ایشان نیرنگ نیست و مدین است مثل ایشان چنه
کس معلوم میشود معذرات و تشریفات ایشان هر چه تقدیر آن است که بنظر انبیا علیه الصلوات و التسلیمات در
آیه و از مکاتیب ترفیع حضرت خواجه قدس الله سره انحراف کمال حضرت ایشان معلوم میشود ملاحظه بر الدین
در خدمت انقدس و محمد با تمکس و بر کاست احمدیه و محمد احسان در خدمت ائمه و دیگر عزیزان مقدسات
و عادت و عبادات حضرت ایشان مفصل تحریر نموده اند و حضرت شاه ولی الله رحمة الله علیه بعد
تحریر مناقبات حضرت ایشان نوشته اند لا یجب انما لا یجب انما لا یجب انما لا یجب انما لا یجب انما لا یجب انما لا یجب
کشتی در بر کاست احمدیه نوشته و تئیک حضرت خواجه رضی الله تعالی عنهما اصحاب خود را بحسب استغافه
از حضرت ایشان ترغیب نموده پس فرستاده اند یک از اقبال امر شریف ابامزده پس در جواب می
پیشند که آن حضرت صلی الله علیه و آله وسلم خطبه در مطبخ ایشان خوانند میفرمایند که مقبول ایار. در مقبول است
دوره و دیان احمد مرقد ما است حضرت شیخ عبدالحق رحمة الله علیه و خاندان رسالت بر کلام
شریف حضرت ایشان نموده می نویسد که مراد باره تمامین ائمه شریفه و ان یک که در با تعبیه کد به و
ان بیت صادر قال یحببکم بعض الدی بعد کما بقا گردیده یعنی چیست که این سبک به در حق استباه
حقیقت حضرت موسی علیه السلام است مریدین و ذریه یان با میحان الله حضرت ایشان مرید امشب
بودند از حضرت شیخ از شرط غضب رفت ثبوت از این که مرید شده اما بعد چند سبب بقیه که لا حضرت
ایشان اقرار نمود اند چنانچه در مکتوب بر حضرت شیخ عبدالحق بنویست حضرت مزاحسان الدین احمد که از حایه غلظت
حضرت خواجه باقی بالله اند رحمة الله علیهما و است که حضرت شیخ از انچه خود باز آید و میفرماید که چنانچه درین
مابعد تابعید داشت و انکار از آن که کسی که تیرم یغنه عربی امانه سخن از نقیب که مدو با مملکت و تفسیر
نادر و اعتبار نیست کسی که دیده که بصیرت ادبیا و نظر کشفی و در توفیق حقائق رسا باشد اگر در سخن او لا بصیر
خوش کند با مدد با اینهمه و لا انما یکجبهشی سد فاعراضات که بر حضرت ایشان متعسفان می نمایند

در مکتوبات حضرت شاه غلام علی مسعودی

پایه ترمیم رسانیده و بالعقل و درینجا موجود است و در غیر مخلصان حضرت ایشان نیز بر حیدر این اوستیانه
 سلوکه راه خدا سعادت یافته و حضرت ایشان خود نیز بوقت احوال و خوشی فرموده اند پیش اهل انصاف و مدار
 حمد و اعتقاد اجماع حضرت ایشان کافی و شافی است میسر مایند کلام باغالی از سکر نیست مگر خالص
 حرام است میفرماید در این راه شبهه بسیار است تا اشتباه اهل مامل و عروج نیز در این معصمه
 الله تعالی میسر مایند شوق و سارف خدمت کرب و دست قبول نیست نزد خیر و تیریا با این سحر علی
 کلام شریف حضرت ایشان جواب هر احوال و سخن می دهد و تفسیل هر جواب و مکتوبات شریف حضرت ایشان
 مسطور است فارغ ایضا اما از تحریر معارف غریبه و مقامات جدید و بعد از تقریر ثبوت معارف متعین
 فصلی بنیاد آن اکابر مایند نیست چنانچه از خود کتب محمد علی صاحب زعفران اصلوات و احادیث
 فعلی سابقه منتقنه لایق ندره ترمیم جدید شاهی کریم حضرت امام ماکت است بنیاد امام ماکت
 قصیده را در نیافر میفرماید که معرفت خبر برین کس هم مکت که خود را از کافر و نیک بهتر و نیکو است
 اکابر این منیر ملینک من سیده خوشی و خوشی که دل و شکر از این بیدار خدایان که نعم این ایشانند که
 باور و ترمیم بی ساخته اند با شکر که در این راه منتفع گردانند و متوقف این اکابر قدس الله سره که بخود
 لازم دارم میفرماید بنیاد این معصومه است از حدیث و جود و ادب و سایر ذاتی و غیر ذلک این اکابر را
 وسط و احادیث آسمه باشد و از این دست و متنی فرموده باشد که آئینه کلام اولیاء کرام در حقه الله تعالی میفرماید
 ثانی به معنی که خود کس بنفایز از این بیدار است بر سر میفرماید بسیار فی ما اعظم رب فی
 لوائی از رخ من و از محمد و دیگر سید و قدیمی علی رتبه و علی الله و یک گفته قدیمی علی جسته علی
 ولی الله و درین کل اصحاب علم و حضرت امام به بی زنی الله صبر که بالاتفاق افضل اولیاء کرام اند
 و اخل اند و دیگری گفته که در حدیث و روایات است که این بیدار است و خود هم آید که میگوید برین مایند نیست گفته
 قدیم بیک از حضرت است صلی الله علیه و آله که من تکیس اند و در سر فرموده که در مقامات قدیم است
 حدیثی است که از آن سید و علیم السلام در حدیث آمده اند حضرت شیخ محمد العین رحمه الله علیه فرمود
 ختم ولایت نهشته اند فرموده اند که ختم رسالت از ختم ولایت استفاده می نمایند و ترمیم کتاب این اکابر
 و در حدیث کلمات از ده میفرماید از خدیجه مال یا در بیان باطله آتیه است با حدیث نهشته است این یا ترمیم
 طالع در حدیث عبارات نظام که کتاب طالع این بره کلامی باقی میسر و مساعدت فی نماید چنانچه انصاف
 همان ترمیم جواب احوال و احادیث است که این طالع بر کلام حضرت ایتام مطعون می شود و کلامی که در حدیث
 قدیم و محافظ بر کلام کرب و دست جسته است در حدیث غیر معقول حدیثی که باطله است باید مرد و زبان
 را بشود و در این طالع علیه قدس الله سره هم در مجمل خط است حضرت عبد الله افندی رحمة الله علیه فرمود
 نه و اخبار کن که انحراف است اخباری که از این کار خرم است الله تعالی شاکر است خود و محبت است

و سلیقه قلب نیز در میشود هرگاه درین مرتبه خدایات در حالت خاص میشود و مراقبه
 غیبت بحسبهم و بحسب خود را یکبار تا این ولایت باید نمود درین مرتبه مورد فیض صیقل نفس است
 و حالات و کیفیت تمام بدن را در دیگر دایره ثانیه را پس در آنکه بولی داشته مراقبه محبت می کنند بعد از آن که بهر وانی درینجا
 در است و بهر دایره ثالثه مراقبه محبت نماید دایره ثانی را پس در آنکه ثانی داشته مراقبه محبت می نمایند این چهار کلاس است
 فارغ شود و بهر کلاس تمام دست دهد بعد از آن مراقبه در نفس می کنند این دوس را اصل طایفه ششم داشته مراقبه محبت می نمایند و کعبه
 پس در آنکه سیر اسم الظاهر تمام میشود و سیر نامرکوا خواهد داشت یک سلسله درین مقامات حرکتی نسبت باطن
 کمزرت ذکر تعلیل و سیر با سیر یا بسبب آن شود و درین دور نیز توحید شود و پیوسته میشود و آن شود و آن شود و آن
 شود و حق است و در مراتب ممکن است در توحید وجودی وجود ممکن در نظر نمی آید و مستور میگردد و در
 توحید وجودی وجود ممکن آئینه شود و سیر سیر نامرکوا می شود و بهر چند در شمعشان نور آفتاب آئینه مستور
 میگردد و حرم آئینه باقی است و در توحید وجودی و سیر حرم آئینه مستور نمی شود بر صراط خود باقی است و سیر سیر
 در غلبه شمعشان نور آفتاب سیر نامرکوا می شود و سیر سیر نامرکوا می شود و سیر سیر نامرکوا می شود و سیر سیر نامرکوا می شود
 فرموده اند بزرگان رحمة الله علیهم و سیر تجلیات اسم الی طین در پیش الطلعت لید از حصول تجلیات
 و حالات اسم الظاهر و اسم الباطن که داشته سیر گانه و حقائق سبعة درین طریقه بیان کرده اند المقدس
 عنایت فرماید بلکه در سیر دلالت حالات و کیفیات و اسرار سیر است و درین کمالات و حقایق
 انوار و کیفیات و علوم و معارف علیحد و طریقه حضرت مجدد و عبارت ازین دلالت و کمالات و
 حقائق است آنچه جناب حضرت ایشان شیخ الشریع خواجہ محمد باقی بالله در ارضی الله عنه عرض کرده
 اند که بتدریج را بواسطه عنایات آنجناب مبارک طریقه جدیدی که امت فرموده اند و حضرت خود
 این معروض ثابت داشته همین طریقه است متعنا الله سبحانه یا که بهر کلاس و حالات آنها
 و اسرارها آید

و معلوم که مختلف فیة علمی و صوفیه است نباید که دو بیرون مزا میرا کار و لیاست شنیده اند اگر چه در
قرن اول نبوده اند که حضرت مجدد رضی الله عنه و اصحاب طاعت ایشان نباید که در قنایان بزم خود
افزایان نباشند هر که طریقه ایشان کسب کرده است در صحبت آن مقامات مشایخ و محققان و بواب
احقر حضرت مجدد دخیه کافی در شافی بیان فرموده اند از مطالعه مکتوبات مشرفین و پیشان واضح میشود
بحاجت رد اعتراضات که مخالفان بایشان نموده اند غیبت رد دلیل صحت طریقه ایشان همین کافی که
هر که طریقه ایشان در نزد آئین اربع سنتی بیابد از اتباع صفت نسبت بطن قوی میگردد و فایده
لله المجد و خیر الظاهر و باطن و اولاد و اولاد علی رسول و صبه بعد کل معلومات الله

مکتوب نود و هفتم
در بیان طریقه مجذوبان سالک و آنکه طریقه که در این الش شائع
است و موصول بمقصود طریق ذکر است اسم ذات باشد یا نفی و
اثبات و مابین سبب و ناک

بعد سلام اشتیاق گذارش می نماید محبت و احوال محبت بدون دوام ذکر مشهور نیست که کسی
را شده باشد آرسه کسی بود که جذب عنایت الهی او را خود بخود و بی بد و بدوق و شوق
غلبات محبت و تکشف شود سه این سه دولت است که کثر تا کار رسد و این طریق محبت دبان
سالك است که بعد حصول جذب محبت الهی سببی که کثرت ریاضت و اذکار و عبادات و خیرات
می نماید و از محبت دبان و محبت دبان خدای تعالی می شود **مستحق** الله تعالی بجهت عامه خود
این پیر علی ضایع کرده را نیز باین محبت سرفراز فرماید یک طریقی که در اهل الله شایع است و باین
طریق بمقصود میرسد بعضی و باب مطلق علم تواله طریق ذکر است اسم ذات باشد یا لفظی و اشبات
یا حاضر کردن مذکور مفهوم مسمی بهم بربک الله سبحانه و تعالی داشته که باین بیان آورده ایم و وجه
بقلب کرده که محل آن در پستان چپ بقاعله و در انجنت یک به بیلو است و دل را از خاطر گرفته شده
و آینه نگه داشته ذکر اسم ذات باین خیال باید نمود الله الله بعد چند بار باید گفت المقصود هو الله
المعبود هو الله المحبوب هو الله یا نه ذکر باید نمود و لفظ الله آنچنان بگوید گویا در دل در
آمره و در دل را گرفته و این ذکر بعد از آنکه پیران قادر می اگر فاضلی است و بار دوح پیران نقشبندی
اگر نقشبندی است خوانده و تبارک و تعالی طلب بعضی محبت از جانب الهی سببی که باید کرد و صبح و شام حاضر
مشب اگر میسر شود بسیار باید نمود و هر وقت این ذکر و توجه بقلب و نگه داشتن خاطر باید کرد این

روایت صائمتی ہر گاہ کہ اس سرور صفا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم چہیں فرماید احوال یا خاک آلودگان
کہ وراثت بشریت چہو مدد دیگر تضرع دایم اللہ تعالیٰ نصیب فرماید از غیب کہ آنحضرت صلی
اللہ علیہ وآلہ وسلم از طریق آن اعلیٰ پروردگار خبر داده اند کہ سکت اولی است کہ از چہ بود و چہ بود و صحت
رحمتہ اللہ علیہ کہ گفتہ کہ دیہ خواہم تہنہ نمود از غلبہ قلب دیگران سخن تو انکم گفت بعضی از عارفان مد
کہ آن چنین سخن گفتہ اند باین وجہ کہ روزی کہ جبریل علیہ السلام بخدمت آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ
وسلم عرض نمود کہ نہایت درجات قرب میں در حضرت صمدیت آن بود کہ زباہہ بر آں ہرگز نیوہ ست
کہ میان من و پروردگار من ہفتاد ہزار پودہ از نور بود پس آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم در ہر لمحہ
و ہر آن پودہ از نور جلد مشہود می گشت و بجلی نوری بالہ تر از آن بر طرف می شد و توقف در مقام اس
پیش از آنکہ شافت مقام ثانی استغفار میکرد پس طریق بر شد و روشا پودہ بصیرت قہی باشد بعضی گویند
کہ این چنین پودہ یقین و طیف است و حکم بشریت از بلاست کثرت حقوق ہمہام دین و ملت بمقدار
طرفہ العین فرستے و غفلت بر دہدہ شود آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم می فرست بازہ بظہور نور و مد
اصول می پذیرفت و بعضی گفتہ اند کہ این پودہ غلبہ غم است و خوف غامد ایشان بود و استغفار
بسم از برانہ است

مکتوب نور و ہنم

و در بیان ترغیب طریقہ علیہ نقشبندیہ در ضمن حدیث الدین النصیحہ
و دیگر فوائد کثیرہ از اذکار و اشغال و مراقبات و خلاق و اعمال و اعتقاد
و فتاویق و دیگر مقامات مجددیہ و دفع شبہات کہ نا فہمان بر کلام آنحضرت
مجدد رضی اللہ تعالیٰ عنہ نمودہ اند صد بیان

بعد حمد و سلاو فقیر عبد اللہ معروف غلام علی حق عنہ واضح می نماید قل رسول اللہ صلی اللہ علیہ
وآلہ وسلم الدین النصیحہ تفرمودہ است پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم در وفد باد بود سلام
دین عبارت از خیر خواہی است پس وصیت می کند ہرستان خود را کہ طریق علیہ نقشبندیہ رحمۃ اللہ علیہم
موافق است بطریق اہو بگرام رضی اللہ تعالیٰ عنہم تباع سلت عاقتنا لہ بدعت لازم گرفته اند
از چہ آن بدعت مفید باشد موافق این آیینہ شریف ایوم اکملت لکم دینکم دین متین کمال
یافتہ میں عفا کردہ اعمال و اخلاق و آن درود دہام سکینہ و انوار و کیفیات باطنی است بر باطن

[illegible]

نمودن بان صریحیت با محض بر تہ کہ کتابت از اسطر فیض از مبدع فیاض لازم است کہ بر توجہ بر شود و
وقوف قلبی صد کہ جو عظمت نماید بعد حصول مکہ یا در داشت و نماز و سجود و بیعت فوق اگر بہر لطیفہ
از اہل اہل بیت سبب بہ ترتیب بنقل شود و ذکر و توبہ بہ سبب یک مدامت نماید و در بر لطفہ سبب ہی و با کثرت
و کبھیات و فارود و سوز و غم و ابعاد بیت ابو سبب سبب بر توجہ و صحت غرضیکہ کہ ہمیشہ ہی و
سبب جمعیہ نماز و توجہ بہ است متوقی نسبت یاد است است بر اقدار معیت و جوہر معکم ایما کہ تم
کثرۃ ذکر لا الہ الا انت بلو و لغی وجودات جمیع ممکنات و اثبات ہستی حق سبب و وقوف قلبی برود
معنی متوق و ذوق و استغرق و توجہ ہی و آہ و ناله و گریہ و دست میدہ و دیگر لذات لغت و وقت میسر
و امر بہ توجہ وجودی و سیر لطیفہ قلبی ظہر میشود محزون عامری بزرگ مالون و خود میل ایلی بی گفت تا کہ
پر تو از صحت یلی بر جا جہوہ کہ کثرت و زایل گفت مجبور و در سبب محبت کہ کثرت ذکر و ترک مرغوب
خود و محتار صدقہ علیہ است و یک یاد و لغت است مجبور بر جہان را بی جان با خستہ زکال غیبات محبت
با تبادی با محبوب خود پیدا نمود و سبب بر ما مدعیان کہ و عوہ کے محبت لہ ہی و کہ سبب کہ حق و خلی است
ہر تو از کجلی جہولی اوست می نمایم و معنی نفی و درود طلب و ترک خود می ہم آہ صد ظہور توجہ
وجودی عبارت است از باطن و دیدن ممکنات عین وجود حضرت حق سبب از سبب وجود ممکنات
را امداد و سبب سبب ہی طلق بیند و نفس نفوس خیر و بہ صفت سبب ہی معقول مثل تہیہ است لغت بر صفت
موم در یا بدایت و ریافتن و دیدن سبب کثرت ذکر و نوافل عبادات در یہ ذات دست میدہ
بجہان و ہم توجہ و ہی پیدا نمودن و در شریع شریعت منع است از شامت و عیال سستی و اتباع
شرعیات می زاید و در سبب محظورات محترم است کہ عبادت نماز و معاذ و شغل سبب است لغت
وجود را مگر گرفتہ ہنگام بخورد می گفت مر بہ بیع خوب مزاحمت نیست بزرگ در جواب گفت مگر
با سبب محمدی علی اللہ علیہ و آرد سلم فاخت می کتی تجل شد جواب نیاید این است حوس چنین
بہ او بان مودع کالی و با سبب سبب ہم رنگ قریدہ در فاروق حق می در آہنہ ظہور حق می شنید
و می شنویم بن چنین بے حرمی شریع شریع معاذ است نہ از آج ہی از متقدمین مردی باشد
آنچہ از کثرت ذکر و مراقبات و عبادت کہ کہ بر او رحمۃ اللہ علیہ سبب آن باین سبب میدہ
آثر زنا باطلات پوشیدہ مذکور غایب نشود و معتبر است از کثرت ذکر و توجہ محبت و سبب سبب
این توجہ حاصل می نمود و این توجہ از احوال نفسی است از مقام صمدیت و سبب سبب
معرفی و دیگر است کہ بیانات معاد و سبب سبب کہ مات برمت و حق حق کہ بعد و حق حق بے عیب و صمد
کہ حضرت محمد رضی اللہ عنہ در طریق خود بیان فرمودہ اند و لے بان عبادت و معرفت سبب
آنچہ جوہر سبب کی تابت می شود و سبب توجہ و سبب بیان وجود و سبب ممکنات و ذوق و شوق و صل و انکی و

در فقه گویان آنچه شریفه اند بخدمت ایشان نشاند که شما و دوستی همسری با انبیا می نماید ایشان
 هر یک فرموده اند که همسری که از دست سر شریکیت مردم با خود و هیچ ولی بر تنه دنی نبی نمیرسد و هیچ
 ولی بر تنه حیاتی نمیرسد اگر چه ویس قرنی و محمد بن عبدالعزیز مروانی باشند هر یک متفقند معلومات خود را
 چه در واقع و چه اند بخدمت پر خود نشاندند مقام خود را بالحق من و اولاد الوان مردم حضرت ابو بکر صدیق
 رضی الله تعالی عنه نگین یافتند که این مقام به نسبت آن مقام شریف بلند و بدو سرگام و مردم ایشان
 بانحکاس همان بین متفقند بشاید هیچ جای اعتراض نیست باطن مریدان با نیکوکاران انوار سیرانی خود نور
 می باشد هر یک طلب مسعود ابراهیم علیه اسلام همه است اما و است اگر بخواهد درین دروغ زیاد
 باشد خلاف دین و وقت نیست اندامان نیکو است و اب بختاب انبیا و علیهم السلام حاصل است از یک
 زیاده و در یک که سینه بخدا افتاد و سخن زمین که دست که در آت بود اسطه خلفاء و سلاطین می رسد
 و بر تنه حضرت شیخ عبدالحق رحمه الله علیه قائل است مردم یافته که از عدم و احوال صوفیه خبر ندارند
 صبیح بخدا می نمایند تا ب اللہ علیهم السلام ایشان اسناد خود از حضرت غوث الثقلین و حضرت
 خواجہ قطب الدین رحمه الله علیه مابیان نموده اند و فرموده اند که هر یک طریقه تا در پی حقیقت و صبر و
 دگر و در رحمه الله علیه هم را بخدا و نسبت به شریعت خود سرفراز فرموده اند اگر خواهم نسبت هر یک ازین نام
 سالکان را بخدا تربیت نماید با طریقه جدید که بنیاد حضرت خواجہ جو جکان خواجه محمد باقی نقشبندی
 احراری رحمه الله علیه بایشان مرحمت شده کیفیات و علوم آن همه است سالکان بآن طریق هم رسیده
 ندایس باید که کیمت و بزرگ است دست ابراک ازان گرفته است اینها زبان نگارین دراز است
 نام سیمین در فقهیه من سبب الحاکمی شود که جمیع اصطلاحات مقامات این طریقه علیه برسد و در
 هیچ انوار نیست و تشریف به بی کمالات الهیه و لایست میفرماید و فی سبب خودی خود در این مختصر
 بدعا حضرت محمد رضی الله تعالی عنه تسبیح نسبت نقشبندی اختیار نموده اند که موجب تشریح و
 تارخ میشود نسبت اصحاب که م رضی الله تعالی عنه بسا و شایسته است و نسبت احراری که حضرت
 خواجه احرار را از بهر کرام رسیده و منتشاء اسرار که جلدی میشود آن مزله اقدام صحت سلوک آن بزرگوار
 داشته اند اما اسرار فرجید در نسبت در سیر قلب واضح میگردد و ظن این علوم از این سلوک تسبیح کینان
 می رسد و صمیمیت بر آنکه در جنابت الکی سحر قاعنه بهار بد معاشر دلتها بضمون حاصل شود بهتر
 زمین ساخته و فرشته نیست و از اختیار وجه موش را بجهت ضرورت بشریت موافق شرع شریف
 مانعی نیست اندن لے این فقیر حقیر جمیع داستان را بد یاد خود و اتباع حبیب خدا صلی الله علیه
 و آله و سلم از کیفیات حجت و معرفت چمن نموده و برابر بر رویاب و امام و صمیمیت بد آنکه طریقه و شیخ
 راه محبت است محبت شمع جان سوز سست که هر نفس و بیم ساری سوز و در محبت برودم فکر

یا لقی داشت چنان ولسان و نگہداشت دل از خواطر دیگر و زج بحضرت حق سبحانه بکمال افتخار و
 انکسار و یازگشت و سفر و وطن حاصل زندگانی بدست آید و غیر بخسارت نگذاریم و در پیشانی
 جدیت یکسان زمین بکمال استقامت و استوار و صبیح خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و یکسره
 نگریستن ملکہ کاتبی و جملہ و یادداشت را سچ و راستی که صاحب شریعت را انکار و سب و افعال
 بی بر ملاک را طعنه و جھد و باطن و ظن و تلمذ و تابع و مطیع صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و دیدن و پیش روی
 حضرت حق سبحانی نه بین باشد استقامت این پیر عرش شایع کرده را در جمیع دوستان را توفیق عسرین
 طریقہ کرامت فرماید و دو هم بر دو توجہ بحضرت حق سبحانی و توجہ بحضرت حبیب خدا صلی اللہ علیہ و
 آلہ وسلم نقد و وقت فرمایند آملین آمین آمین -

مکتوب دوم رسالہ پنجم

در بیان مقامات تمام طریقہ ایتہ محمد و پیروان و ارکان امکان تا بادیہ
 القین و مراقبات انہا من ابتدای الی انتہا مقرر یافته

بعد حمد و صلوة و تحمید و تکبیر بر این طریقہ شریف مقامات قرب در عالم مثال کشف صحیح و معانی صریح و دیدہ
 تعبیر از این مقامات بادیہ مناسب یافته اند کہ آن مقامات بادیہ چہ و بیہ چون اند و دائرہ ہم بے چیست است
 و اولی جائے کہ خدا است در کجا است و دائرہ اولی دائرہ امکان است در نصف سافل آفاق
 سیر آفاقی دست میدہد و در عیار است از دیدن الدیاست بیرون باطن خود برنگاہ سے مختلف و دور
 نصف عالی آن میر و سلوک انفسی است و در مشاهده انوار و تجلیات است در باطن خود و استقامت
 و اوقات را عتبات و نماز و معنی و جہد و جہل و دوام حضرت و آنگاہ ہے باید نمود و در حقیقت ذکر اہم است
 و لقی و اثبات و تمیل مسافری ترقی می بخشد و مراقبہ احدیت صرف حضرت ذات کہ استی اسم مبارک
 اللہ است می نماید و قوت قلبی توجہ بدل و لحاظ معنی کہ نیست هیچ مقصود بجز ذات پاک با محبت
 الفاظ ذکر و نگہداشت دل از خواطر علی الدوام می باید کہ در سبب ذکر کثیر معنی کن بد توجہ بدل و توجہ
 در بحضرت ذات از سبب نہ و نگہداشت خواطر ذکر بصحت الفاظ و معنی کہ نیست هیچ مقصود
 بجز ذات پاک و بازگشت کہ خداوند مقصود من ترقی و رضائے توحید و معرفت خود و با ملاحظہ
 نیستی خود و اثبات بستی حضرت ذات پاک با انگسار و تضرع باید کہ دائمی باشد چون کم خطرگی یا
 بے خطرگی کہ در سبب توجہ و کیفیت نشود تا بچار و گھڑی بر سر مراقبہ نیست و هو معکد و بینا انتم
 در ہر خطہ و ہر دم باید نمود و ذکر تمیل مسافری ترقی و این مرتبہ در ولایت صغری می کنند کہ دائرہ ثانی

الحمد لله على ما سجدنا محمد وعلى اخوانه من الرتبة و خصوصاً على كليمك موسى و باريك و سلم
 و رومی كنند و ابره مجتهد ذاتيه و مرتبه با محبوبيه ذاتيه حقيقت محمدی است صلى الله عليه وآله و سلم اين دائره
 و جه است در پناه مرتبه حضرت ذات پاک بهاظ آنكه منت و حقيقت محمدی است صلى الله عليه وآله و سلم
 می نمايند و دائره حقيقت محمدی اين دائره يا مرتبه محبوبيه صمد و ابره رست در پناه مرتبه حضرت ذات
 از بهانه بهاظ آنكه منت حقيقت محمدی است صلى الله عليه وآله و سلم بايد بود و در دائره حب المرتبه ذاتيه اين دائره دو زو است
 مراقبه حضرت ذات بهاظ آنكه منت حقيقت محمدی است صلى الله عليه وآله و سلم بايد بود و در دائره حب المرتبه ذاتيه اين دائره دو زو است
 محمد و آله و اصحابه فضل صلاتك عدد معلوم مالك و باريك و سلم كنك درين
 مقامات ترقی می بخشند بعد از اين مرتبه لا تعين و اطلاق حضرت ذات است بجهان من بعد دائره
 حقيقت كليمي اين دائره سینه و رتبه كه آن حضرت از ظهور علمت و كبريايی حضرت ذات
 است سینه در پناه مرتبه حضرت ذات با اعتبار مسجوديت آن ملكات را می كنند باز دائره حقيقت
 قرآن و ابره چهاردهم است حقيقت قرآن عبارت از مبدء و وسعت حضرت ذات است
 در اينجا مراقبه حضرت ذات با اعتبار رتبه كه منت حقيقت قرآنی است می نمايند اين دائره پانزدهم
 است باز دائره حقيقت صلوة كه عبارت از كمال وسعت بجهان حضرت ذات است بجهان و اينجا
 مراقبه حضرت ذات كه منت حقيقت صلوة است بايد نمود من بعد مرتبه مبدء و وسعت حضرت ذات است در اينجا
 سير نظري می نمايند رتبه سير قدسي كه آن در مقام عابديت ميشود اين است اساسي مقامات و مراقبات
 طريقه احمديه مجدديه كه تفصيل آن در مكتبه با تشريف مذكور است در لوايات ثلاثه فريد كليات
 ميشود و اينجوي و استغراق و توحيد و جود و استبلاك و محال و توحيد شهودي و نساء آنوا كليات لطيفه فاليه
 ظهور تجليات فائده داني كه در مكالات ثلاثه و در حقايق سبعة مطايع و بساطت و وسعت و بركت و ايكضياف
 نسبت باطن و قوت و رايات و عقايد حقه بهم می رسد و كسي كه كثر مراقبات در اين مقامات
 عالي می نمايد و در بساطت و بركت و ايكضياف و تفصيل و در مكالات ثلاثه و در حقايق سبعة مطايع و بساطت و وسعت و بركت و ايكضياف
 عالي می نمايد و در بساطت و بركت و ايكضياف و تفصيل و در مكالات ثلاثه و در حقايق سبعة مطايع و بساطت و وسعت و بركت و ايكضياف

مکتوب صد و یکم

بنوا بر حسن موود و مدار و ریاضت در جواب اعتراضات اول آنکه میفرماید
باید که موافق طبایع مختلفه طالبان بالادع منوعه اشغال تربیت فرمایند
و در نیم آنکه حضرت مجدد پر و اخت نسبت حضرت خواجہ محمد باقی نکر وند
در بیانهاست نه نموند و نسبت فتور سے راه یافت کلمات حالیه چگونه
صادر می شد بیوم آنکه تفصیل طریقہ علیہ حشمتیہ چهارم آنکه اولیاء
بمرتبه بشوئیت رسیده اند بسیار اند و حشمتیہ در وقت بندیه و نظر نمی
آید و در قادیان یک ذات مبارک حضرت غوث الاعظم رضی اللہ
عنه است و ما ینار فلک

بجانب بعضی سبب صادره عالی نسب ولایت حسب حضرت خواجه حسن صاحب علمه اللہ تعالی
در کم مرتبه موافق طبایع طالبان بالادع منوعه اشغال تربیت فرمایند ارباب بصیرت و کشف
بسی طریقہ تسلیم کرده اند و این کلمه حشمتیہ انبیاء علیہم السلام بیک طور شریعت که ایمانیات و
عملیات و ضمن نیک و نرضی در معاملات است صلاح بنی آدم میفرمودند آن اعتراض زنی و
اقبال با حضرت است و ایل آدم با این یک طریقه صلاح و صلاح یافته اند حضرت خواجہ نقشبند
رحمة اللہ علیہ بیک نفس که لوحه - قلب و توجه حضرت حق است سجان و تر مرتبه
احسان گویند و ذکر خفیه و اتباع سنت و ترک بدعت عالمی را کامیاب فرموده اند و آن حصول مرتبه
احسان است که جزو سیوم دین است بسبب و قلب بدو مذکور توجه اخلاق و عمل و امری فرموده
آن توجه جہات سنته ما می طه میفرمود و سر تو حید و اخ میگرد و اگر داعی نشد و بن خاص مرتبه

۱ بقیه شیهه صفو ۱۴۰ الهی سجاد در سیر لطیفه قلب ظهور امر و توحید و جودی و در سیر روح صلب صفات از خود
و نسبت روحی میباید و در سیر لطیفه سر استعمال ذات و مذات او و در لطیفه خفی نیز در جناب کبریا از جمیع
مظاهر وجودی و خفی ممکن با خلاق او سبب و تقدیر وقت و مکان شود تا بهر که احوال و وسیلهش که باشد ۲

و موافق است می باشد. ثم در مذکر خدمت و خوب می کنه بر آنکه راحت نفس بر میفرماید خلافت سنت
 ازینکه کان تحریر می شد حضرت خوب باینکه طریق بر وسطا می آید قلمه اند میراثه سید خیر الخیر و با حضرت
 خوش و متعین بن جویری انکار می داشت و در سطح انشا می نظام. لیکن او بی و فی الله عزه تعالی
 ایشان گوید. حضرت آدم علی السلام تا میان ایشان این چنین آثار و لایق نیست یکدیگر ظاهر نشده
 گوید که بر کس که انبیاء و اولیاء و عیال داشته اند سلطان المشایخ جامع آن است با این همه کمالات بر
 ایشان اقتساب شده اند پس گفته زوری می گوید مشقه ام که انچه عظیم اسلام بر اهل آن افتاده بود و آری
 ایشان را و محمد بن قاسم الفیقه این همه همراه از من که قائم دلائیم کسب می کند گفته اند پس ولایت را نفس
 بر جوت شایسته تا این توضیحات بن مسکریات کرده اند و بطریق حضرت جوده هست قرقر نیست
 و آری در توضیحات بعضی کلام مخنون لا حکما است خود کرده اند و مخفیان نیز بر من اذن تا اول
 چشم پوشیده نباشد طعن ها کرده اند و اما سرانجام سخن بر دو علم احقرات را که است و در مردم و
 جواب احقرات من مسلم عرض باینکه کثرت و وسعت و افراشته است که در لطیف و علوم و کفیات آنها ظهور
 در آن بین فرموده اند که ام طریقهاست یک فضل متقدم راست بسبب تربیت و لطیفان اسهم انما الحق
 حقایق حدنا الله و المستقیم تذکره که گویند از انظار فیض یافته فیض معنی رکعت
 دانسته است معنی صحت از رو کفایت از حق سبحانه و جل انظار شده و این انظار کفایت دل را سر در آن
 ماسوا و گرم بجهت جذب بکرمی سا طه آموخته خدمت بر لبست و باسی میباید بریت یکشاد و نزوا و علوت
 مذکور و عبادت بهر او که در اندام است معنی فیض در این حالات از نقش بندگی شایع گوید و تمام می
 از امیر محقق قیام است همانا آن نیز باین مقام می و حرمت پیدا می شود و بیای می نماید و وقت و منزل
 که بن گری دست و در البته باعث ترک و تقریر میگرد پس فیض از نقش بندگی بسوز حاصل شده حضرت
 سلامت درین تحریر با که بوجهی نوشته شده و غریب گفته است بجناب صاحب جوده که سخن در این سب نیست
 از غرضی حال خود پی نوشته شود و هر کس در لطافت گذشته درین شدت ضعیف میری تبارک که الله
 انکه بواسطه حضرت خمت المتعین و حضرت شاه نقشبند حضرت جبهه گمان آن اولی عروا و سطوح
 آن معاف نموده سیات را ببدل جثات فرایده رفا که خود بعد از آن باشد مشتاقان نفس جانفر
 لازم حقیقت دل و جان عهده می سه مسرور در این معنی روح شده و بنگر که این سرزده نافی چون
 شده و معنی آنکه در بار و دیده به دست و پایک از خود و آن برین شد و برین است فرایده

مکتوب صد و دوم

بسیده احمد بغدادی در جواب مؤلفیه مشتمل انظار طلال مزاج و مبارک

در جواب عرضہ ایشان صدر ریاضۃ

فراپ صاحب دارامن قلب عالی مراتب شصت فرمایند که مخصوصان ترقی خواہ جمع مطالب فراپ
شمسیر بہا و سلمہ اللہ تعالیٰ السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ ترقی وراہین وعرن نگریا حضرت حق را
مشاہدہ می نمایند ترقی ورا سلام کہ در اعمال ظاہر حفظ کامل در ذوق حب الہی می فرمایند ترقی ورحمت کہ
بسوز و درد بنال و کشت مغشور نگاہ میدارند و ترقی و صداقت کہ عمر بر اخلاص صدیقان میگذارند و ترقی
و در جہاد و دولت دنیا کہ جہاں را بکام بخشی معبود رند و عاصی سعادت و کامیاب بہر نموده می شود و کامیابی
نمی شود و مگر حصول این ترقیات اللہ تعالیٰ ازین مطالب مارا و شمارا بہرہ کامل عطا فرماید و بدین مراد کار را
اشغال بہرہ را ازین مقاصد حفظ نماید و در گذر شدہ کہ عنایت تمامہ درود نموده اخبار خیریت دولت و ما
صفت مسرت رسانیدہ الحمد للہ مرقوم بود کہ کس حافظ قرآن مجید مقرر نموده و بیانہ بفرستند کس
بیست سپردہ بہرہ بخواند این قدر و در وقت مشغول فراموش درود و قصہ آسمان است و مقرر پیغمبر
بہمیں است علی اللہ علیہ و آلہ وسلم اما بزرگان و خلیفہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم میرالمؤمنین عثمان
رضی اللہ عنہ در یک رکعت ختم می کردند و حضرت محدث الشافعی و حضرت خواجہ حسین الدین رحمۃ اللہ
علیہما ہر روز یکسخت قرآن میفرمودند و باب شوق و محبت زیستن در عبادت می گذارند و زندگی بہ زندگی
بجای نہ بیایند و اسلام اللہ تعالیٰ جوش و خروش ہمہ جہاد را کہ گوشہ چشم عنایت بحال فقیرین دارند و خدمت دین
و حبیب اعزہم و شوق ملاقات و تائید نماز و ذکر و صلوات بر محمد صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و استغفار و کلمات
حبیبانہ در عاصی آنجا بفرمایند۔

مکتوب صدر و چہارم

بہ سید احمد بغدادی در جواب عرضہ ایشان محو احوال خالقہ عرش
اشتبہ و طریقہ توجہ نمودن و بیان مقام اجازت طالبان

خدمت شریف سیادت و منقبت مرتبت عدا جہادہ عالی نسب حضرت سید احمد بغدادی
صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ السلام علیہم و آلہم و در عاصی آنجا مطالب ترقی ورا جہاد و ترقی می نمایند الحمد للہ کہ
فیض عنایت الہی بسوی بنیہ است و صاحب دراز بحدیث و مرئوساں پیرین کیا رحمۃ اللہ علیہما و قاصد
عاشق و در طلبان کاہی صدر و جہاد کاہی از ان کہ با نفوس عداہ پیل باشند می باشند و بین کثرت
توبہ کم نیست و یکسختی گویند و نایابہ می شود اگر کسی کس نبوت پیدا کند و جمع جذب و حضور و در دست تحاش
توہب سبب بیانہ گفتہ است و بجانب مغرورہ بود و پیغمبران خود را می گردانند و می کنند با خود فرمایند

در عمر پیمانی بالقائے نور و جمیعت و حضور شغل نموده ام اللہ تعالیٰ قبول فرماید و بفضل خود بواسطہ جناب
و دیگر مردم کہ بنیادت ہی فیض یافته اند طریقہ مراد پدید آید و باقی دامن و عنایت نامہ دیروز رسید است
بخشید و مآذن خطوط بسیار خوش می شود شدت انتظار نکند و رشته بود الحمد للہ کہ بنیادت الکی بواسطہ
تحریر جناب رفیع شد از ترقیات یا طین شریف و مستغنیان نوشته باشند بہت دلچسپی بہ انجا بکنایہ حضرت
حق سبحانی بواسطہ مشرک کواہ رحمۃ اللہ علیہم و خود در رخسار این فقیر را تحویل نموده و در ترقی طایب سہمی فرستاد
ہر گاہ حضور و جمیعت و توحید و جذبات و درودات سطا ئف عالم امر را در میاید
توحید بر لطیفہ نفس نمایند پس بطوائف عالم خلاق و دیگر درجات باید نمود کہ
و کہ حضوری نفس حاصل شود قابل اجازت است و آنجہ از تقصیر ملامت و ملائم ظهور پذیر شکر
و استغفار را لازم شد مطالعہ و ملاحظہ بکنند کہ این تا مانی چہ رسیدہ و از ان حذر اندا صاحب شدند
حضرت مہربانی بشارت املا صاحب سلمہم اللہ تعالیٰ یکسال و بیس جا بدوہ بوطین رفتہ چند العفود
اعرض عن الجاہلین غنی کریم خود نمایند مراد عایا و داند چہ خوش بود کہ در بغداد شریف کان دیار بعثت
رسیدہ شاعت طریقہ فریدانستان سلام و بدوستان سلام رسانند :

مکتوب صد و پنجم

بمولوی بشارت اللہ صد ر یافته در اظہار افترا ئے بعضی مردم کہ تکفیر
تاسلان توحید و جودی و تفضیل طریقہ خود بر طرق دیگر جناب حضرت ایشان
نسبت کرده بود نہ مایہ ناسب ذلک

مولوی صاحب دلائل اثبات عالی مراتب حضرت مہربانی بشارت اللہ صاحب سلمہم اللہ تعالیٰ
السلام علیکم ورحمۃ اللہ قبل انین خطے بنام تہریت در خط حضرت الاسعد صاحب فرستادہ شدہ سہ
تعالیٰ برساند مزاج فقیر بدستور است و صنعت مستولی و تذکر حرکت تشد تفتن می شود و مرصعہ و یکدیگر
فرمانید کہ حق تعالیٰ عفت بیکر کند ملا عابد آمدہ گفتند کہ بزرگان کاکھو میگویند کہ غلام علیشاہ تکفیر
قایلان توحید و جودی و تفضیل طریقہ نقشبندی بر جمیع طرق اہل اللہ می نماید کبوت کہ متہم تخرج
من افواہم ان یقولن الا کذا یا فقیری اگر کم کہ کہ بخوت و ترک و تخرید و ریاضت و مجاہدہ و
کثرت اذکار و عبادات مغلوب محبت میشود و این کلمات بگوید از مگر محبت معذوری تواند شد و
بتقصید خیال بچشم و دہم بستن و مطہر صابن توحید این امر را نشان محبت بوزبان آوردن جا بزیست
تقاضی منع کند کہ جناب قدس الہی بے ادبی نکند و در وقت پیگیری خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و اصحاب

کرم رضی اللہ تعالیٰ عنہم ازین زبانات مذکورے بہ دلحدور و بیغیر و نامالی اللہ تعالیٰ تو سیدمیں امر
 سکون طہور یافتہ تہات و حدیث را بخاریل تاہیں یہ احداث مودن طریقہ ساحتہ اندہ تطبیق معرفت
 حوزت محمدیہ بمعرفہ حضرت شیخ ابن عربی زو سطلی ست نہ حقیقت و دانیدہ ایک تفصیل
 یکے بر دیگرے ہے جہت شرعییت فکر حدیث صحیح و احادیثی تو ز سطلی استہین لہ ہستہ کردہ
 اندہ نسبت باین فقیر افترا و کذب سہ گئی با سہ کذب باین یحییٰ مت بکل حد مسیح و سہ بے تحقیق
 بحدیث بزرگاسحقان غیر واقع مریدانہ مگر کہہ کہ و صحبت او تصفیہ و زکیہ و اتہار سنت و تہذیب حق
 و احوال محبت بھالہ ن سہ رسد او را افضل تاب است بے اہلبار و قادہ است باین خدیش
 ازیکہ بگرا متبہ دارند حضرت مجددین تربیت حضرت خود بطریق حدیدہ رسیدہ و دن طریقہ تصنیف
 سطلت عشرہ داعیہ را از اندام بسیار است اسوائے آن میر حق نمائے ہر می خواہد تاں مراتب
 میر سہ فلسفی لکہ اودون بہرہ کجا و تہات ہی کجا ان بسا و اللہ در سیر قلب امر باین معرفت
 و سہ لہایت و سہ معرفت طوحیہ ہودی و سہ لہایت دم خلی حق و العبد عبد نو ہستہ
 کہ مشرب انبیاء است عیسیٰ السلام و موسیٰ را حضرت عبدالمردود و فوحد و سہ تہذیب اتہار
 صفاتیہ پیش می آید و وہ سہ غلی زاتی و مکی عبدیت غنہ العبد عبد و الحق حق عیان سہر دان مشرب
 ابتداء است عیسیٰ السلام و کسانے کہ بجلی انو یہ وصفا تر رسیدہ با سہرا و عبد باین کث وہ و سہیل و حد
 ہوسستہ نہ ممکن اس کہ از تجار ترقیہت کردہ باشند چنانچہ بن فقیر دل ہمہ میں معرفتہ و ششہ ہر
 بعین و شہ و ذہل سہ نہ بکذب غایت حضرت حق بسیار بواسطہ حضرت شیخ بلک کجا حضرت
 فواجہ بعارف حضرت انبیاء کرام مشرب شد تا محمد لکہ کجا ہو بہر عجب عجب شمار ترک طہانیت
 وہر کور و وجود و توحید و سہ طہارح می نماید و ششیدن نامہ لغہ و تحریہ ہر مریہ ہر صورت و ہر
 سہیہ دارند سہ از اللہ تعالیٰ کا حقیقتہ و دریدہ رحمتہ سہ علیہ نامہ ہر از ان بدعتہا
 فقر و وہ اندر سہ فی ارا نیست کہ و نظرد و در نامہ خود باید و شست بگرم شایہ
 رحمت فہر فراید و فلا حہ وصلہ حہ بیشتر آید جان شہ کو ہرین بایں بناہی ہر شدہ میان صراط
 مستقیم و دین قریم را کمی ششاندہ

مکتوب صد و ششم

بہ سید امین الدین در جواب عنایت البشائر کہ درخواست اجازت
 تعلیم طریقیہ نمودہ بودند صد و ریافتہ مع بسیان بعضی روش طریقیہ

و غیر مؤثر رکشتن این چنین مناقب و تحفه اش عاقل کرد شد هزار رکعت میخواندند انظار
بسیوی می نمودند و ختم قرآن مجید در سرش اوقات میانه میخواندند حق سبحانه محبت اهل بیت غلام و
محبت اصحاب کرام قلی الله تعالی علیه السلام بر یکبار میخواند این بیت در میان دعا و استعاذ با کرم مردود
درین مصطفی صلی الله علیه و آله کلمه ای این چنین مذکور است من ربنا یا خیرت عوالمیا قه است
الله تعالی بولساده اصحاب کرام و اهل بیت غلام رضی الله تعالی عنهم و انما یخیر ذی البین عقیقه حضرت
غوث الثقلین و حضرت مخفی شکر رحمة الله علیه که تبه بدست سلی نور متاید بحضرت مخم الدین اولیا
درین گروه اند و حسن و بسنیت و حسن بدعت و عرض از اقرا و تقریک و انص و جوار الله تعالی
طهرید آری اگر است فریاد تجرت درین حاصل شود این قدر است که این و شکرانه شوی حضرت بلای
روم نیست ایشان از کس اولیا و اول سنت و بواسطه نذر رحمة الله علیه و انفسی نیستند آنسب صلی
الله علیه و آله که مسلم اگر سر از غم باطن بحضرت ابرو میشین صلی الله تعالی علیه و آله می گفتند و بدینان نمی درند
خلاف این یته می شد از اسلاف کسان که قاعدین علم طاهر و باطن بهر سمانان ارشاد کردند حضرت امیر
میفرمودند علوم و احکام که همه اهل اسلام میفرموده همان علوم با گفته اند پس بقول صوفیه تخصیص علوم باطن
بحضرت امیرتایت نمی شود و از بعضی و واجب است و خدای حسن من ملاست و جواد و صمد و جارا کبر و اتباع حسن بلی
و عرض از دنیا و اقبال با عزت همه تاهقین کردند عقل این ارشاد تصفیة تنب و تزکیه نفس و مرتبه احسان کامل
تقدیر مساهب را حاصل شد مگر از صفا بهی الله تعالی علیه السلام کثرت خرق عادات مردی نیست که بهر حد و تد
موجب نفس میشود از اولیا و آنقدر کرامات مردی است که از اصحاب کرام روی نشده و به فضل تدریج اسلام و
مواقفت سولان و شاعت علوم دین و اجتناب از بدعت و محدثات است گفته اند آنقدر مناقب حضرت
امیر مردی است که از اصحاب منقول نیست یک نقل حضرت شیخین راست رضی الله تعالی عنهما بر است
طهرید مکتوب را بعد از این بهینا

مکتوب صد و هشتم

شیخ غلام مرتضی صد و بیافته در جواب غرضیه مع طریق ذکر اسم ذات
و انجی و اثبات و مراقبه احدیت و محبت و دیگر زیبا سخ ضروری

خدمت شریف شیخ صاحب مهربان شیخ غلام محمد مرتضی صاحب سلامه تعالی علیه السلام علیکم و
رحمة الله که پیش می نماید قید کریم درود مؤذوسوت رسانید و مندرج اش واضح شد درین بعضی و

مرض حرکت سفر پر گزشتہ روز صبح در وقت تشریف و دعا فکرت پر دست با سحر
دند مرت زکرت مستعدان وحسرت ز آئندہ تا چہ پیش برداروت در بعد وقتا کے ہاتھ کو کرسم
رات دینی و انتہات لا الہ الا اللہ محمد رسول اللہ بطریقہ معمول است لہذا معنی نمیبہ ہی مقصود بہر
دایہ پاک گریہ تر سطر کے ذوق و ترقی ہو کر ہر طرف متصفیہ خدا و دوام لوح بکثرت دست
و ان فرج حروب متنازع کر کہ بہت ضررہ ایشان است رحمت اللہ علیہم اوقات حورہ اشق موجب
قرب الہی است سبحانہ غدا کے وقت فرمایا بہین این میر غر مدنی کردہ نصیحت خداوند کہ بہین
اعمال پروردگارین پیرتی و صنعت قوی و بر فتنہ کلمات و تواتر متعسر است لبے حد بر غما حق و برائے
استہی و حضور حق متعذر در مسجد و مزار پر جوہ حاضر شدن کہ گویا کج رنگن است تو ائم وقت کثرت
نوح و دو بار رب حاجت برائے دعا بسیار شدہ الحمد للہ شبہ بعد عین کردہ می شود من تقسیم
بقوم فہو منہم نشاء اللہ غدا کے دن میں ہمتا کے سنگاڑہ متاخرہ حضرت منعم حقیق ہم ناز و
احسان ہائے کثیرہ حضرت رحمۃ اللہ علیہ صلی اللہ علیہ وسلم دعا ہائے ناقصہ یا تقویٰ حضرت
پروردگار حق رضی اللہ تعالیٰ عنہم جزیم اللہ سبحانہ عنی فرمایا کہ یہی غنیفہ یا ایہا فتنہ و خاک افانہ
را از قدرت خواری دور ساختہ اللہ سے اگر بر بد ہا از حق خدا ربانم یا گو من شکر کیا نعمت گذارم
مخیرم و میر کہ کہ این ناشی جو سعادت حالی ہمہ یافتہ و پر سکوت ہائے خوشحال بر عرصہ مرد سنا متہ و ان
تقد و لعلہ اللہ لا تخصوها اگر حق است فرخندہ سعادت یحییٰ یکا زابد و مرا حشر عزیزان
میلبرہ و اگر سعادت فضل و برکات و کرامات علوہ طیبست کہ درین وقت کلمہ یا ہا این سعادت و نفا
نورانیہ با شند سبحان ربک رب العزۃ علایہ صفون و سلام علی المرسلین یا محمد یا محمد یا محمد
تھے ملاکہ احدیت سی ہر اللہ سبحانہ موصوفہ کعب کلمات و منترہ فیہ مع تفصیلات و لحاظ داشتہ تہجد
و ذکر نگداشتہ معمول است و تقصیر اقرب معیت و ہو معکم یا ایہا الکشم مفہوم معیت حضرت حق سبحانہ
و لحاظ داشتہ کہ با مست بل و جان و بدن بخشای نماید بگرد تو بہ بقسم مذکور چند کرات معمول است
ہر روز نرم بل وین دعا سے اسے خدا تران احسانت شوم یا این چہ حاصل است قرات شوم و مقصود
من قوی ہمت و صرفت طرودہ و پنچہ فزائل نماز میر شدہ معمول است زبان ناز لایق و لغوہ معیت و حق معین و
عیب معین پاک می باید استغفار را ئے خود و مسلمانان و برائے کسی حق و ثابت صفت با بعد و عین و
غیب نہ من و حنہ اللہ بت شہادہ اربہ صحت و انقیاد اگر داشتہ و حسرت ز آئندہ اقدت باشد
کثیر فضل می پر ایہا سلیم اللہ تعالیٰ برین فتنہ کل فرض ششاد و سلام و بہ عزیزان و دعا
بقسم سلام دنا کے ہر اسے این ناچیز نماید حق کم گردن کم مدخل ہدن کم مفتون و در برابر تو مدنون

و دعاء و گریہ است طریقہ طالبان حق سبحانہ و تعالیٰ حرکت و نماز تشدد و تقویٰ و کثرت ساقی دستان
می شود اسباب حیات قوت اعضا نمائندہ است بعض بارادہ قاصد قوی سبحانہ صورت حیات باقی است
سہ خدا یا یکتا بنی فاطمہ زکریا بر تری ایمان کئی خاتمہ بر مغلوب احوال محبت و در شہود حضرت حق
سبحانہ مرگ می جو از اہم نکات است معنی این بیت این ہمیں کبروی دارم سے متکرر کہ دلی و جس ہمیں پر خون
شد ز فکر کہ ازین جہان فانی چون شد ز مصیبت بکشت ویا پرہ و بیدہ بدوست ز با یک اہل خندہ
نشان پیرون شد +

مکتوب صد و نهم

بخدمت علماء و فضلاء و غیرہما از مشرفائے کربلا سے قیمی موم
صد دریافت و بیان احوال مولانا خالد سلیم اللہ تعالیٰ

بعد حمد و صلوات بخیر دست خدام قدوالا حترم علماء و فضلاء و حفاظ امرای حکام و شرفاء آمد یا رب
 آثار گذشت همیشه و کج فضا کل فی ربو باطن مولانا خاں سلمیہ اللہ تعالیٰ با افتخار ت غیبی در بند و شایعان
 آبا و نژاد محترمانی رسیدہ و نظر حق تعالیٰ نقشبندیہ مجددیہ مضائقہ بعیت نموده با ذکر و اشغال و مراقبات
 در خلوتی پر وفا عقد بنام رب الہی سبحانہ بدست مشائخ کرام البشیر حضور و جمعیت و منحوس و جذبات
 و وادعات و کیفیات و حالات واتی را حاصل شد و مناسبتی بہ نسبت قلبی نقشبندیہ دست و دلا باز
 قریجات بر طایف عالم امر و طایف عالم خلق ایشان کردہ شد و باین قریجات نمونی زود ہایا سکے
 نسبت ہائے حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہ پیرہ یافتہ و باین حالات و مقامات اجازت و خلافت کدور
 تکفین و رشادط البان ایشان را داده شد و مدظن رسیدہ بریاضات و پروا خست نسبت باطن مشرک
 شدند و ایشان را قبولے پیداشتہ و بنامیت حضرت خرواہ نقشبند رحمۃ اللہ علیہ اشاعت طریق
 نقشبندیہ در آن دیار نمودند و محمد رحمۃ اللہ علیہ دست ایشان درست من دیدن ایشان رسیدن من مدتی ایشان در حق
 و عداوت ایشان بمن میرسد بقبول ایشان مقبول پیران کبار من اعنی حضرت تاج نقشبند و خواجہ
 احرار و خواجہ محمد باقی و حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہ کہ ندیم و احترام بینان بہ سہمانان آن ملک و دھقان
 خیر خواہی و مزید حیانت و حفاظت ایشان برین فخر واجب است خیر الناس من یضع الناس
 وجود ایشان را غیبت دانند و محبت و دوستی و رعایت آداب آن صاحب مشنہ در حدیث دین
 اسلام چہر جزوار و تہجد و اعمال و ایمان و مرتبہ احسان و تصدیق عبادت پرستہ - - - - -
 است پس چون بطلد مدقت ایشان این مرتبہ دست میدہد و تہذیب اقبال با تہذیب و عرض از دنیا

انصافیہ مروی نیست مولانا خالد مولوی ہراتی و مولوی قمر الدین پشتونسی انکار بعید از تحریر میرسانند پیش بندہ
آمده فیوض مجددہ یکسپا کرده در مجددہ یہ جمعیت کردند کہ این فیوض در کتب و حدود و بلکہ در قبر مکی باجم علماء و فضلا
مبدعات مقامات طریقہ مجددہ اقرار دارند و در مناقشہ برزخی طبیعت عارف نامی کہ ہم راست مکتوبات حضرت
مجدد را تحریف نموده بہارت تحریرہ را ترجمہ بلفظ عربی کرده و حدیثہ منقولہ رسالہ فرستاد و سید برزخی ناواقف
از جامعہ دہلی تحقیق انکار ایشان نوشتہ رسالہ و کہ شریفیہ ارسال داشت و بدست میرزا محمد یار خجندی اوندانہ
و عبارات صحیحہ مکتوبات از مکتوبات برآمدہ ترجمہ بلفظ عربی نوشتہ کہ برین عبارت یک گزنی نیست و بہر ہائے
عصائے مگر آن رسالہ رسانید کہ برین عبارت صحیحہ هیچ اعتراض نیست و آن رسالہ درینجا هست و شیخ عبدالحق
از انکار یار تہ و در رسالہ نوشتہ کہ با اہل جنس عزیزان بہ نہاید ہود و غشاوہ شریعت ممانندہ حضرت مجدد جواب
احقر حیات خود نوشتہ اند و محمد علیان ہم تاویل در کلام آہنی سبحانہ جاری است و کلام اولیاد نیز ہم کلام حضرت
اولیاد نیز ہم کلام حضرت مجدد شروع است چو کہ اعتراض نہاد و حضرت عثمان را کہ بے ادبی منع با بہرہ
کہ منکر اولیاد و خطر ملت و اسلام گفتہ اند از قلوب عارفان نگاہے معافی مے آید کہ انکار عبارت تاں مسالہ
نمیگردد و پس تبیین اولیاد نگاہانہ کہ نسب و لطائف اندوہ مولانا خاند سیدہ اند و در مے قرآنی بدست گذارشتہ
صیح بندہ و ہزار اسبغہ نور و جذبات فائز شدہ اند اسے برادران اوصاف باید و ادکہ این سعادت و دولت از کجا آمد
باین مراد بہ ایشان را حضرت و اب سبحانہ بواسطہ پیران نقشبند رسانیدہ امید دعا و تہمت از ایشان
داریم ۴

مکتوب صد و دہم

بمولانا خالد رومی در جواب علیحدہ ایشان

جامع کلمات ظاہر و باطن و مجمع فیوض اکمیت حضرت مولانا خالد سلمہ اللہ تعالیٰ السلام علیکم ورحمۃ اللہ
وبرکاتہ الحمد للہ کہ تالبت و دویم ذمی الحجۃ ۱۲۳۰ ہجری قمریہ فیخریت است و با سچہ ابرمشاخ کرم است
رحمۃ اللہ علیہم وعلیہم تعلقین طریقہ اوقات محمود و در رقیہ کریمہ و بعد نمود با اخبار خیریت مسور فرمود
و اشاعت طریقہ کہ از شامی مشر و بطالبان فیضہا میرسد موجب اداسے ہزار اس فکر و حمد بجناب منعم حقیقی
عم نور و نور ہزار در و صداوہ بر رحمت العالمین صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و مدح الحرف و تالبت شایع مقام
رحمۃ اللہ علیہم میگردد کہ مثل شما مقبول بارگاہ اہل سبحانہ ظاہر گردد و سبب حضور و توجہ و یادداشت کہ اگر
مرتبطہ احسان و شہود و شاہدہ گویند دل از خواطر و آرزو پاک و در توجہ حضرت حق سبحانہ مستغرق ہست
مشاہدہ و غایت آرزوئے عارفان و دل ملک مدلیہ یافت و در مہم بر اتباع شریعت قائم تر شدہ اند
لہذا تالبت زیدہ برین نسبت شریفہ و شریعت مدایع بخشہ اہل حق مستفیدان شہادہ کہ در حقیقت مستفیدان

میں اندر جمیع غلصہ و محبانِ رضا کے خاطر تہا و اتباع و ہر امر واجب است اگر وہ اعمال فرمے شود و غلام
 باطن باقی بخدمت مرشد قرب نمی شود ظہیر ہے تا یہاں تا وہ نال و لغو و سنت اکابر صوفیہ است در خدمت
 حضرت ثناء الثقلین و ابو علی عفاق کہ با دوست و مشہور اندر این اضطراب و اندیش مردم میروند تا اس
 درین لنگر خان را یادگر آنجا تان را نیز پر تو دہد حق سبحانہ می میرند ز دست نشان و از مشتاق جان
 اللہم ارزقنی قتلا لمسیف غلبہ الاشتیاق فی حیات من قکتہ محبتی فانما وبتیغ لا سر
 خود سیر و نامیت ز نال الاطال الاشتیاق الی القاء حبیبی سراد اللہ شوقی الیہ بدیدہ مکران و
 سینہ برون بروم سے مصحف بکف پیرہ و جہدہ بدوست و برینہی گورامت خالیض شد نیض
 بغیر راست صبی اند عبیدہ کہ کلمہ مکر از ظہر و خصال نفس غل ماگزیرا است نہ آفتاب و نہ آئینہ حسن
 مرثیہ کے گونا گوی می تا بد اسرار توحید و جوی در سیر لطیفہ قلبیہ پیش رو سے زردیہ مون گویا گون
 بر آمد ز نیچینی برنگ چون برآمد ز جگہ دو کسوت یلی فرو شد و جگہ در صورت جہدہ برآمد یلی این توحید
 از شہدہ نامے قلب محبت است کہ از کثرت ذکر و مراقبہ و عبادات و غنوت و دوست صید و محبت ہر جا
 کہ دید صورت یلی مشاہدہ کرد از غلبہ محبت حضرت محمد و حمید دیگر بیان نموده اند و مشرب انبیاء و علیہم السلام باطن
 حید و الحق حق فرمودہ اند تا پندہ انہی حالات و معارف حمایت فرماید لائق استنداد صاحب عبادہ بود یہ گفتہ
 و جو تو ہم مستغنیان و محبان تام تابع روضہ ششما باشد و کس اختلافی نہایہ والسلام

مکتوب صدویازدہم بنحو اچہ حسن صدوریافتہ و در بعضی طعنہا کہ درین طریقہ و شریفہ و بجناب حضرت مجدد رضی اللہ عنہ تحریر کردہ بود

حضرت صدامت السلام علیکم ورحمۃ اللہ و بشارتہ بد کہ نسبت طرفہ نقشبندیہ انکاسی است
 کسانیکہ بید نیست و حدت و کثرت اذکار تصنیف و کتب و تہذیب نفس کردن ان نسبت وینہ را ہمدانہ
 نمود و نیستی و فنا و شکستگی و انکاس و ذل و فقر و بچہ رضیہ ایشان گریہ مگو کہ کردہ ریاضات و غنوت
 و اتقوا تصور می نمود بہر ان انکاس را نوار و کینہات و توجہ و حضور اکتفا کردن ان در عین اولیہ رہ
 و مساوت با نبیاء و بیک تفصیل خود بخیر الہ نبیاء و علیہم السلام با کساد سبحان اللہ ہر گاہ نسبت
 باطن یکے ہر بر جزو تصور و تعظیم مقربان ہار گاہ ان سبحانہ زو ظاہر نمیشود و ما از نسبت مع اللہ
 حفظہ نذر حضرت مجدد رضی اللہ تعالیٰ عنہ بہد تعلیق اذکار چشتیہ و قادیہ و سہروردیہ از والد ماجد
 غلام طریقہ کبریہ از مولانا یعقوب صری رحمۃ اللہ علیہ و طریقہ نقشبندیہ ز شیخ مشہد حضرت خواجہ

محمد باقی قدس سرہ بابت و در اندکی زمان بجنور و شہود و جذبات و وارادت و انوار و اسرار توحید و جود می گردد و طریق احرازی است مشرف شد حضرت خواجہ پیر ایشاں مد مدبر استعداد بلند و ترقیات و ترقیات که بعضی بر بہت اکتی سبحانہ آن و سببہ مذکور شد شیخ احمد آفتابی است کہ مثل سایر ارباب ستارہ ماورایہ آن کہ اندویش ایشاں زینفک نیست اگر چه سبب این ہمہ ترقیات و ترقیات انبیاء و ائمہ است حضرت جہاب پیر ایشاں است کہین فری العلم و کثیر العمل و تالیف آنچه در طریق نقشبندیہ است بود پس لکن ایشاں را بواسطہ تربیت حضرت خواجہ محمد باقی طریقہ جدیدہ عنایت فرمود آن طریقہ مشتمل بر پانزہ عشرہ دورہ کے آن علوم و معارف بسیار است و سرار کہ در بر طیفہ جدا جدا نظر میشود حالات و کیفیات ہر طیفہ بسیار و حضرت خواجہ محمد باقی پیر ایشاں میفرمودند این علوم شامہ صمیم و قابل ملاحظہ انبیا و علیہم السلام است و علماء و عظامہ طریقہ جدیدہ ایشاں را حاصل کردہ شہادت بصحت آن دادند و لا یحیطون بہ علماء آیتہ شریفہ است کہ جمیع علوم کہی رسیدن امکان بشریت پس فہم و تفہم در ولایت ہر است آنچه ایشاں را از مقامات اولیاء کی ہر شدہ نوشتہ اند کہ سیر او در تنہا افعالی است و کہ سیر او در تنہا صفاتی و کہ سیر او در تنہا ذاتی از ہی تحریر لغتہا نے بجنہرات اولیاء را مدنی شود و در سیر مقامات انبیا و کہ خود را محظوظ از ان یافتہ اند میگویند قدم با نیمی ہمراہ می باشد و با مقدمہ مساوات نہ سادہ شریفہ میگوید و حجبہ اصحاب کرام را میریزد از خود و خود حضرت صلی اللہ علیہ وسلم را یو داند پس اصحاب اولوالعقاب میریزد حضرت ذات را در اوقات خود پیغمبر خود و یاران او را مساوات فرمودہ کہ برین آیتہ ایمان دارند و در میان خود بپذیرد حضرت ذات شکہ نمی آید و طلب افزونی مریدان است بہ امت بنا بر اندازہ یکے زیادہ از این کہ میفرماید آنچہ مرا حاصل است ہمہ بواسطہ جناب پیغمبر است صلی اللہ علیہ وسلم ہمہ و نبی و بواسطہ محمد رسول اللہ ہر تہ تربیت شدہ اند آنچه دستہ شدہ ایمان بہ اہل اسلام است زمین طریقہ جدیدہ حضرت محمد و علم نبی آدم فیض یافتہ و پر شدہ و اسلام از فیض ایشاں حضرت مساوات ہم نوشتہ اند کہ ہر از طرف حضرت آدم خلیفہ حضرت محمد واجب است واجب است نمی باشد مگر بعد حصول فیض و الا اجازت بعضی نحو باشد مگر بہ نسبت انعکاسی پس میگردند بنیوی و علوم چگونہ حاصل میشدہ کاہی بہ نسب مراقبہ میکردند و آنرا از نیم نسب تا جمیع در تہجد ملازم میفرمودند کہ خود در شب و روز و در کلمات و عبادت و انہاء در بیان طریقہ داشتند آنجناب نوشتہ اند کہ طریق حقیقت یہ بر طبق ہر فعل و فعل دارد ہر کہ خانہ خاں فایہ میرسد آنرا افضل میاند و افضل طرق داشتہ بمقدور تابع سنت ترک بدعت است و عنایت طریق حضرت نقشبندیہ نوشتہ اند چنانچہ تربیت علی بیان مرقعہ سفید و اینہا می نمایم ہر یک ملازمت

از خداقت شیخ و راست حبیب رب عالمین صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم برستے تربیت جمیع عالم یک
نسخہ شریعت آئندہ اندر ایمانیات و عملیات و اخلاق حسنہ مسلمانان زمین یک نسخہ از مرصع شفا
یافتند و مرتبہ احسان و اقبال و آخرت و اعراض از دنیا کہ ہمیں است شفا پیدا نمودند شاه نقشبند و جیہ
بقطب و بحضرت حق سبحانہ و لغی خواطر و فکر خفیه طریقہ مقرر فرمودند زمین یک طرز تربیت جهانی را
کہ سیاب نموده آنچہ معیند باشد برائے صلاح دلہا بحصول مرتبہ احسان و بیزاری از دنیا و توجہ بآخرت
و استقامت بر جناح سنت و ترک بدعت پیش باید گرفت آنجناب از شاد و غمزدہ اند کہ بعضے را بکمر و سماع
تربیت می نمایند بر مرد و انکار علی است و آنچہ باین پروردگار حاصل گردد شکر مرجع بخصیض شرعی پیدا شود بظہور
است بعضے بمحض باحوال ظاہر و شادی گشت احوال ظاہر از دین خودی متذکران انکشاف جگر نہ کردہ شود
لطف را باربعینات و تشددات و در ماکس و موم و مہال میفرمایند زمین ہمہ از مہر مجوز است سعادت مومن
محمدی است صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم انما یرید اللہ بکم الیسر قد وہام برائے تہاد و بی آسان گوشت
لا درہما نیت فی الاسلام ہر لک طریقہ حضرات نقشبندیہ بناستگان بر توسط عمال و دیگر خفیه کہ بہت و
در وجہ از جہر فضل و از سبحان اللہ ہر باتباع سنت آماستہ باطن زنجبت و عطا نہ غیر خدا پیراستہ
در مرتبہ احسان و احوال حاصل گردیدہ این است طریقہ ہمو بسکایم یعنی اللہ علیک و اعنکم آئی حضرت شاہ
نقشبند و خفاسے و قیل و دین مسکین ہر امان جزائے خیر کرامت فرمادہ آنچہ انہما را کرامت
فرمودہ ایں پیر ضعیف را نیز عطا فرمائیں آمین آمین سہدہ از مخلصان اولیاست و مناغان مقرر
بہ نگاہ الہی سبحانہ اگر بے دینی ندان و از مزید منع آن لازم است چہ در سماع و عمال جوئیہ و خوب و بد اندک
و تشددات و اعمال طریقہ صحیح نیست تربیت اللہ حبیب و صبور و صبر و زین نامروی نیست منع تن بے ادب
از بندہ ممکن نیست ادب و اقطاب در تمام طرق میشود تقنیص طریقہ حق و نیست آنحضرت صلی اللہ علیہ
کہ مذکور ہر ما بالہو میفرمایند شرفا موش بہ شکر از احمد ص و راست ہر کہ بہ پیر تو بہ تو بہ او نیک در طریق است
و انہما کس بہتر کہ چہ دید و تصور مرید ہیچ بہیصل نہ بد کہ باین بے حیثی و بے غیرتی زیستن نام
اللہم مغفراتک اوسع من ذلوبی و در محبت ارحم عنندی من عملی فاعضری نانت
غفلان لذ ذلوب توحید و جود از مریت داردہ آئی است بدوام از کار و دریا حضرت و عبادت و ترک
و از دوا و بخیال و مطہر کتب صورتی و فی را میرسد انسان منع فرماید از مشاعر متفہمہ زلفت و حال و غیر ہما
و از ذکر سلی و بیلی تجلیات آئینہ خواستن و لمحہ بحضرت ذات مقدس منزہ عنہ و در سماع اگر میرے بظہور
است باین خیالات رقص نمودن طریقہ قرن اول نیست و آنچہ موافق قرن اول است اعتبار رستہ نہ بد
بہ طریقہ و بر عمل کرنا بہ بطریق اصحاب طیارہ نام صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نیست جاسا نظر است و اسلام

بخدمت شریفہ مجاہدہ علی نسب و رایت حسب جامع مکاتبات و مقامات احمدیہ و حضرت
شاہ رؤف احمد صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ و جعلہ لہم تقیہ و عبادہ بعد ستم سنون اسد علیکم
درجہ لہم و حق می ندید احمد علی کہ تالیست و دو کلمہ فی حقہ تجردی نیست است مگر ضعف و رغبت
استغید است اللہ تعالیٰ سے عفت بخت فرود پدیری و نہایت مدد فرمایند کہ بر قول و احوال ایمان خاتمہ شود
آمین جہت و عفت و سلامت و استقامت ایشان در کائنات عفت نامہ بعد انشای بسیار و در
ممودہ بلہ تبارخیت مسرور فرمودہ آنچه از بدو عطا لہم و ظهور نیرت توجہ بجا اینبار شستہ اند
دل بسیار محفوظ گذشت احمد علی صاحب فرمودہ و اگر طریقہ در آنجا راجع میگردد و بیان نیدہ
میشود و توقف و آہنی مناسب است استخارہ در ہر امر ضرور است میان نشستن اللہ تعالیٰ ہنوز
نیامدہ اندیشہ تشریف فرما شود و خط موعود می غلام محی الدین قصہ درسی در سیدہ نوشتہ اند کہ مراد ہمہ ہر
طریقہ می آیند و خواہی بہ بندہ بسبب خوش سندی شستہ ام کہ ملاقات روحانی حاصل است و عفت
بہر ل شامہ ل و رقمہاں حرف توقف نہ بندگی محروک ہاں بقول بافتہ اللہ تعالیٰ سے بعضی شہا مقبولان
ایں نامقبول را ہم قوی عطا فرماید و السلام بناہ را در دعاہ و در اندیشہ بیخ ابرہن سلام میرساند

مکتوب صد و شانزہم

بیزبان نبارہ نالین رؤف احمد علی اللہ سبحانہ لذاتہ صد و ریافتہ
حضرت سداست السلام علیکم ورحمۃ اللہ علیہ و عبادہ سیدہ و عبادہ سترتا بخشید
الحمد للہ بحال طالبان توجہاں ببخت فرمایند جنور و جمعیت و وجہ و جذبات و در ذات استہلک و
اضعی و تہذیب اندازہ بشک و صبر حاصل شود بایں احوال و کیفیات اجازت بہ ہند و طریقہ راہی
نمایند جہت در مدن کنندہ لفظ بعض بہ کہیم کا ساز نمودہ بکار نامور مستغفری باشند و السلام و بندہ
در دعاہ و دعاہ

مکتوب صد و ہفتاد و ہفتم

بیزبان عاصی بر میاضی عفی عنہ صد و ریافتہ
بخدمت شریفہ مجاہدہ علی نسب حضرت شاہ رؤف احمد صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ
السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ محمد سدا کہ فقیر ناختر بر لبانیت است و ضعف مستغفری اللہ تعالیٰ
عفت بہر فرمودہ پدیری سے حسن خدمہ و عفت داریں یار دارند قہر کہ یہ رسیدہ ہند و ہند
بموجب شریفہ دعا لہم عفت و رین کردہ شدہ اللہ تعالیٰ عفت جابت فرماید اللہ تعالیٰ

رقبہ کریم رسانید و اخبار خیریت مسرور ساخت از تحریر مبالغہ در القاب و آداب بارها منع کرده ام
 اللہ تعالیٰ برضائے خود و رضائے حبیب خود صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم موافق فرمود تحریر کلمات
 دید تصور که بعضی زلفا است حقیرت و بجزندگ ایشاد کرده اند و در پرچم و از برائے طیرین فغانے عالم
 تدس مت کثرت اعمال و دید تصویر اللہ تعالیٰ بایں دو بناح طیرانے و شبیستی خود استغفری شود
 هستی حضرت حق سبحانه میسر آورد قطع صداقت روزی فریاد مصرع تو مباحش صد کمال این است
 و پس و نسبت مانع قطع گردد گرا سجا طالعان جمع آیند اقامت بهر اگر در مسافت بعید و سفر آسان باشد
 و استخاره و شهادت نبی و بدید این درست و دست و دست مبارک این کلیه اخلاص به تعمیر قدم نارت
 لزوم هر وقت مشتاق است چه نعمتی است که چندے و زور و رفعت و نقلی باسم در نیستی یا پیدا نمایند بیت نمے
 کبار گذارد قدم بخانه یا بسوزد که تعبیر شود سنگ شسته و زور اسلام

مکتوب صد و بیستم

نیز بایں لاشی صدور یافته در احوال مرض خود مع مواعظ و بنید

بخدمت شریف صاحبزاده ولایت نسب عالی حسب حضرت شاه رؤف احمد صاحب سلیم اللہ
 تعالیٰ بعد سلام و نیاز و التماس دعا گزارش می نمایم الحمد للہ کہ تا ششم ربیع الاول خیریت یافت
 مگر خدمت پروری و وضعیت قدس مسرورے است و عارض من لم یصدد اللہ تعالیٰ عافیت بخیر فرمود
 بدی و بهمت و قیاب بتلیل بدو فرمود باشد برائے آبادی این کلیا خزان و عافیت ایند که مسکن درویشان
 این طریق شریفین و اهل علم تفسیر و حدیث و فقه و تصوف همیشه باشد مقصوداً صراحتاً بتمام این طریق دست
 شکسته باشد شکسته زبان پر بیدار دین درست یقین درست دے انما سوار رسته و زمانه آرزو نشسته
 و بیدار بدوست و دهنه جگر باده اشتیاق سوخته مصرع اسے خد قریب احسانت شوم و بهر بن
 و بدید و من سجد محبت و صبر زندگی یافته رفت بقصا صبیحه خود ساخته در کار است تا اگر ابو ازند
 مراد ابی هاشمی الضر و انت ارحم الراحمین این ترک پاسکے همه ما بایں انصی مقاصد عرفا
 در باب امین اگر بیسی بے سعی بنوازند منافی نیست حضرت ابو سعید و پسران ایشان در جناب شما و مولای
 بشارت و انداز بزرگ پدگان احباب خدا تعالیٰ سلامت دارد و بیرون عافیت نامر تو مع چند روز
 در مدینه صحبت و متف مسرور و خفت همیشه سلامت با عافیت موافق برضا باشند امروز ششم ربیع الاول
 معجبه من فی نوستنه بام مرض رسیده بمنذر رحم مریضه مشتاق ملاقات و دعا کے کثیره ساخته امید که
 شرح برشده باشد آتش بر تو است اللہ تعالیٰ احوال دمی جناب در بن عمر صالح کرده گرداناد بسلامت
 و عافیت و استقامت رواج فرما کے طریق شریفین باشد شرح دقایق و بایں و ملوک و جمیع و کتب

تخصیصی و حدیث شریف و مقامات حیریری و تفسیر و آنچه نوشته اند البتہ می باید اللہ تعالیٰ اگر خواست
است طلبیدہ شود و السلام بخد مت بزرگان و عزیزان و دوستان سلام و دعا

مکتوب صد و سبت و یکم

نیز باین بندہ لاشی رؤف احمد صد و ریافتہ و در ارسال این مکتوب کرامت
الیشان است کہ در آن ایام گفتگوئے توحید و وجود و شہود و شخصہ بمیان آورد
بودن آن طعن آمیز بجناب حضرت مجدد و زبان می رانند ناگاہ این عنایت ناسید
حضرت سلامت السلام علیکم ورحمۃ اللہ حضرت امام ربانی رحمۃ اللہ علیہ و آثار ایشان میفرمایند
کہ معرفت وحدت وجود و تشغل قلب و اذکار و ریاضات و عبادت و انزوا و مراقبہ معینیت دست میدہد
و حضرت مجدد رحمۃ اللہ علیہ بتفصیل اسرار این معرفت از فیض صحبت شیخ المشائخ حضرت خواجہ میرزا
دور سیر لطیفہ قلب یافتہ پس بہین تربیت حضرت خواجہ ترقیات کثیرہ نمود و بمعارف دیگر فائز گشتہ
و معرفت وحدت وجود و سیر لطایف دیگر یافتہ اند پس بنسبت حضرت خواجہ ترقیات دیگر واقع شد
و حفظ و افزا و درجات تجلیات ذاتیہ العبدہ حاصل نمودہ میفرمایند و حصول این درجات نسبت معینیت
و ظہیت و توحید وجود و شہود و مفقود است و جز غیرت محضہ العبد و العبدہ و الححق حق ثابت نیست
انبیاء علیہم السلام و اصحاب اینہا رضی اللہ عنہم ازین مقولہ حرفہ نماندہ اند مثلاً عظام در ولایت کنایہ
از تجلیات صفاتیہ است از علیہ سکر محبت کہ از کثرۃ ذکر و توجہ دست میدہد باین معارف انبیا و اولاد
سبحان اللہ در صحبت این کترین در ایشان اگر قصد کردہ شود این ہر سہ مراتب لغت و وقت گرد و جناب
حضرت محمد فرخ رحمۃ اللہ علیہ رسالہ سہمی بجناب حاصل و حق و باطل و دین پرورد معرفت تحریر فرمودہ اند و مکتب
حضرت سر لاج احمد صاحب البتہ باشد از فرزندان ایشان طلبیدہ یا از ہر جا بہر سہ باید فرستاد و دعا
صحت و شفا برائے فقیر کہ صنعت قوی و عارضہ خارش موہم دارد بآئین آبادی این کلمہ احزان کہ در تیاری
آن رنجہائے لب یار رسیدہ لازم شناسند و بزرگ و مراقبہ و تشغل و دوام توجہ بحضرت حق سبحانہ بہ نیاز و
انکسار و التماس بجناب کبریاء عم نوالہ بواسطہ مشائخ کرام رحمۃ اللہ علیہم لازم شناسند جناب حضرت
محمد فرخ رحمۃ اللہ علیہ غالب است کہ سلوک علی البصیرت و کشف در مقامات حضرت مجدد
کردہ باشند پس بہین درجات بیان نمودہ گفتگوئے علمی در آن زیادہ نمودہ باشند

مکتوب صدر ولست و دوکم نیز باین بندہ صدر ریافتہ

صاحبزادہ عالی مراتب والا مناقب حضرت شاہ ربوت احمد صاحب سلمہم اللہ تعالیٰ
السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ مدت بدید منقضی میشود کہ احوال ایشان بدریافت فرسیدہ
و عنایت نامہ ہم نہ نوشتہ اند و جہش معلوم نیست اللہ تعالیٰ در یاد خود و ادو میان محمد حسین
بوعدہ کبست و دزدانہ یغیا رفتہ اند و نشان ہم از حالات خود اطلاع ندادہ اند لازم کہ حالات
خود و احوال مستفیدان نوشتہ باشند و حقیقت مزاج فقیر اس است کہ سوائے ضعف قلب
و نقصان عارضہ خادش نہایت متاوی و متاکم ساختہ از دعا و ختمہا بد فرمایا شد اللہ تعالیٰ
عاقبت بخیر گرداند و اتباع حبیب خود صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و شوق لقاے بجای افزا و قطع ماسوی
نصیب ما و شما کند و السلام رسالہ جدا فاصل بین الحق و الباطل کہ تا لبت حضرت مولی و رخشا
رحمۃ اللہ علیہ است تلاش نمودہ بفرسیند

مکتوب صدر ولست و سیوم

نیز باین عاصی صدر ریافتہ در احوال مرض خارش کہ لاحق آنجناب شدہ بود
بخدمت شریف صاحبزادہ ولایت نسبت علی صاحب حضرت ربوت احمد صاحب سلمہم اللہ تعالیٰ
السلام سنت الاسلام و دعا و عاقبت انجام گذارش می نماید الحمد للہ کہ درینجا خیریت است
مگر ضعف استیلا عیافتہ اللہ تعالیٰ عاقبت بخیر فرماید بدعا و بہمت و توجہ و لواہیائے تہلیل
و قرآن مجید بد فرمایا شدند از چندے خارش ہم لاحق شدہ سزائے اعمال است و بین شہر از
بیماری تب و خارش معلوم نیست کہ کسے سالم مانده باشد مگر مردم باہن تب کم می میرند حضرت
مولوی بشارت اللہ بطلب پدر و وطن رفتہ بایستے کہ دریں وقت مرا نمی گذارند برین ضعف
قری و قریب انتقال رحمۃ سابقہ داسہ کفایت می نماید انشاء اللہ تعالیٰ عنایت نامہ بعد ہما
رسیدہ معلوم نیست کہ در تحریر توقف جہا می شود از حقوق عارضہ نوشتہ اند اللہ تعالیٰ شفاء بخشد
و دعا و تبصرع تمام کردہ شد تظہیفی شدہ باشد انشاء اللہ تعالیٰ و باز ہم می شود عافا کہ ما اللہ و
سلمکم و از احوال باطن شریف و کسے کہ برائے استفادہ می آید نوشتہ اند ہمیشہ تحریر فرمودہ
باشد حضرت حافظ ابو سعید صاحب و فرزند ایشان در لکھنؤ تشریف دارند و مردم برائے استفادہ
می آید اللہم زد و فخر

مکتوب صد و سبت و چهارم

پنجاه بن بندہ نالائق صد و ریافتہ

بخدمت شریف صاحبزادہ ولایت نسب عالی حسب حضرت ذوق احمد صاحب لہم اللہ
تعالیٰ السلام علیکم ورحمۃ اللہ وبرکاتہ مدہتا است کہ بغایت رقیبہ کرمیہ متضمن احوال شریف سرور
نظر مدوہ اند ہمیشہ احوال باطن خود و باطن مستفیدان نوشتہ باشند فقیر را ضعف پیری و ضعف
قلب مستولی است و از مرض خارش بسیار ایذا را است بدعا و بہت و قواہب ختمہا مدو فرمایا باشند اللہ
تعالیٰ سلامتی ایمان و حسن خاتمہ و دوام عفو و عافیت و دوام رضا و دوام اشتیاق تعالیٰ عافیت
ابن فقیر و شمار او ہمہ را عنایت فرماید احوال میاں شاہ ابوسعید صاحب و میاں احمد سعید صاحب و مولی
بشارت اللہ صاحب بزنگارند و استقامت بر طریقہ شریفہ الیہاں را بہت و سلام

مکتوب صد و سبت و پنجم

در مرض الموت بحضرت شاہ ابوسعید صاحب رحمۃ اللہ تعالیٰ نوشتہ اند

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بجناب صاحبزادہ عالی نسب ولایت حسب حضرت شاہ ابوسعید صاحب و احمد سعید صاحب
جعلہما اللہ المتقین اما بعد از سلام مسنون و دعائے عافیت مشحون واضح می نماید کہ مکرر رقیبہ ہائے
فقیر را سے طلب شما فرستادہ شد معلوم نیست کہ بخدمت میرسند یا در راہ تلف می شوند احوال
مزاج فقیر بسیار سقیم طاقت نوشتن نماندہ بحکم امراض و زہار الریحیل در داوند فقیر را بجز زہدین شما
بیچ آرزوئے نیست بلکہ از غیب القامی شہد کہ ابوسعید را باید طلبید و روح مبارک حضرت
مجد و رضی اللہ تعالیٰ عنہ برین باعث است و ویدہ ام کہ شمارا بر دان راست خود نوشتا مدہ ام و غیبی
کہ آثار آن عنقریب عاید شما می شوند مغوش نمودہ مخالفہ شمارا مبارکباد جلدتہ بیایند و توکل علی اللہ
و بجا آمدہ بنشینید اگر اللہ مرا بیاہر زید بصدقہ پیران کیا رضی اللہ تعالیٰ عنہم از لوجہ بہمت قاصر
نیستم مرحہ فتوح از غیب رسد صرف ما بچنان خود و البتہ ہائے خود نمایند و بچہ باقی ماندہ بر فقر
تقسیم کنند ہمہ اہل مخالفہ و اکثر مردمان شہر شمارا می خوانند مثل احمد یار و ابوسعید بیگ و میر خورو و
مولی عظیم و مولی شیر محمد بلکہ جمیع مردمان شہر بار نامی گویند کہ میاں ابوسعید لائق اند کہ درین جا
نشینند و حضرت شاہ عبدالعزیز صاحب و اکثر اعزہ شہر بہ اخلاق حسنہ و سکنت و شکست و
حفظ و مشغولی و بردبار سے شمارا نظر کرد مجوز طلبیدن شما بلا شرکت غیر می شوند بہر صورت عازم اینجا

شوند و در جو پالہ یا در گاہی بیایند اجرت کہاران اینجا داده خواهد شد اجتماع اہل خانقاہ بر این
شد ایشان را یعنی شمارا باید طلبید و مرا نیز البام کردند کہ قابلیت این کار فقط در شما است بعد
استخارہ و تہنید یا میں و حاجرت دیگرے نیست اینجا با رسیدہ در اوج طریقہ شریعہ فرمایند و تدریس
را حالہ بخدا کنید حسبنا اللہ و نعم الوکیل و عدو الہی کافی است بگذار و بیابا وقت ما آخر رسید
چند الفاس باقی ماندہ را بہ بلندیہ فیض ہا بردارید شاید این آرد و بوقوع آید بہت مرگ آرد
کمتر چو شوی ہریان من یعنی بہ بہمت خویش مرا اعتماد نیست و جناب حضرتین در وقت انتقال
حضرت مجدد رضی اللہ تعالیٰ عنہ حاضر بود و تدریسی اللہ تعالیٰ عنہم و مردمان می گویند کہ ازین ہرود
شخص یکی را متعین کنند تا بعد شما نزاع واقع نشود اگرچہ در کاغذ و کتیب نامہ مہر فقیر بگوای
ہر شہ مہیاں صاحب و دیگر اعزہ نام شمار اولی را یعنی ششتم ام بالنفل شمار از ترجیح دوم و در غلہ
احمد معید را آنجا گذار ششتم بجز در سیدین رقیہ ہمہ را جواب دادہ نزد ما بیایند قبر ما در صحن
ہمیں مکان خواهد شد و تبرکات بر بالین برگنبد ضیق و مردمان وابستہ شما ہر وقتیکہ خواهند آمد و در
حرملی باشند و شما این جا بجز او ما باشید از غرضات خانقاہ ہمہ بر طور شما است ہر طور کہ مناسب دانید
و بر داری و تحمل بسر برید دعائے حسن خاتمہ و لقاے جان افزا و اتباع حبیب خدا محمد مصطفیٰ
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم فرمائید زیادہ والسلام

جامع مکاتیب

جامع مکاتیب شریف حضرت شاہ رؤف احمد رحمۃ اللہ علیہ از حلقہ خفا
حضرت ہستند نسب شریف ایشان بواسطہ حضرت شیخ محمد یحییٰ رحمہ اللہ
بحضرت امام ربانی مجدد الف ثانی رضی اللہ عنہ میرسد - در علوم ظہری و باطنی سرآمد علماء عارفین بودند
و صاحب تصانیف کثیرہ و مفیدہ بودند در بیلہ بعد پال قبول تمام یافتند - علماء و فقراء و ائمہ و در
حلقہ ایشان حاضر می شدند و فیض ہا برداشتند - ولادت شریف بولستان ہند و در بیلہ و رامپور بودہ - وفات
بماہ ذیقعد ۱۰۸۸ھ در بندہ لیس واقع ملک بین (عرب) و صحرایات حرم واقع شدہ و آنجا مدفون
گشتند رضی اللہ تعالیٰ عنہ از اولاد ایشان حضرت شیخ خطیب احمد و حضرت شیخ حبیب احمد جامع کمالات
ظاہری و باطنی بودند - و بعد انتقال والد ماجد خود در بہوپال سکونت اختیار فرمودہ قبول تمام یافتند و اولاد
ایشان در بیلہ و بہوپال ہم موجود است

در ہر سال یک بار در این جامع مکاتیب شریف حضرت شاہ رؤف احمد رحمۃ اللہ علیہ از حلقہ خفا

سلسلہ ہر سال صاحب یعنی حضرت مولوی شاہ رفیع الدین و مولوی شاہ عبد القادر و مولوی شاہ عبد العزیز ندیس
سرم از حلقہ فضلا و ہر علماء و علمائے مشہورہ حضرت مولی اند و فرزند ان حضرت شاہ ولی اللہ محدث دہلوی اند
رضوان اللہ علیہم ۱۲